

‘Havalara bakma, yüzüme bak!’

Ali İsmailimizin annesi, katilleri sözleriyle tokatlarken, binlerce öğrencinin ‘Hepimiz Ali İsmailiz’ sloganı Kayseri’de yankılandı.

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Şubat 2014

Kampüsün direniş kokusu...

Juliana GÖZEN

AKP’ nin iktidarıyla birlikte potansiyel rant alanı listesine eklenen, neoliberal politikalar için uygulama alanı ve sermayenin birikim alanlarından biri haline getirilmek istenen üniversiteler, direniş dolu bir dönemi geride bırakarak, yeni bir dönemin kapılarını aralıyor.

Üniversitelilerde uzun süredir biriken politik hoşnutsuzluklar, geçen yıl siyasi iktidar karşısında direniş hattını örmeye ve isyana doğru sıçradı.

Üniversitelilerin, sermayenin ve neoliberal politikalarının karşısında daha çok kampüsleri esas alan bir savunma hattını güçlendirmesi elbette boşuna değil.

Piyasacı yıkıma, faşist baskılara, müşterileştirilmeye ve kampüste nasıl yaşanmasına dair ahkam kesmelere karşı biriken öfke, Haziran direnişi ile buluştu.

Devamı 11. sayfada

Stagflasyondan borç krizine doğru

Volkan YARAŞIR

Türkiye ekonomisi krizin yıkıcı anaforu içine giriyor. 2013 yılı, özellikle Mayıs ayı sonrası gelişmeler, ekonominin tüm zaafiyetlerini açığa çıkardı. Çok vektörlü kırılganlığı alenileştirdi.

Türkiye’nin dış kaynağı yapısal bağımlılığı, yüksek cari açığı, büyümenin dış borçlanmayla gerçekleşmesi, dış borçlanmanın cari açığı beslemesi ve ihracatın ithalata bağımlılığı gibi ciddi ve yapısal problemleri var.

Yıl sonunda yaşanan kur şoku (halen etkileri devam ediyor ve bir aylık zaman içinde ekonomiye 50 milyar TL’lik yük aktarıldı) ve egemen blok içinde patlayan “iç savaş” zaten kırılgan olan ekonomiyi şiddetle sarstı. Problemleri derinleştirdi. Son derece riskli olağanüstü gelişmelere gebe bir yılın içine girdik. Yüksek cari açık, 2013 yılında 60 milyar Dolar’a ulaştı, kur şoku ve bu negatif dinamiklerle

Devamı 6. sayfada

Demokratik Cumhuriyet zamanı

Demokratik Cumhuriyet, sadece Ali İsmail’in değil, Hrant’ın da, Sakine’nin de uğruna ölmeyi göze aldıkları özlemlerinin, toplumsal refah ve özgürlüğün, halkların kardeşleşmesinin önünü açacaktır.

Sanki çakalların birbiriyle dalaşmasını izliyoruz, değil mi?

Atılan yumruklar sayılmadığı gibi, bel ve masa altı vuruşlar da serbest. “Siyasi etik mi”, hadi canım, geçiniz. Her yol serbest!

Dişler ve tırnaklar sürekli sivriltiliyor, kan ter içinde ve her türden sinsiliği kullanarak, vuruyorlar, pençeleşiyorlar, yetmeyince ısırıyorlar. Şimdi de, sıranın “siyasi cinayetlere” geldiği yazılıyor.

Neden olmasın, çakallar da öyle yapmazlar mı?

Ama dikkat, kaybettiklerini görüp uzlaşarak, beraber kurdukları yeni rejimin iktidarı ve muhalefeti olarak rol paylaşımı yapıp, resmi siyasal alanı tümüyle işgal ederek, toplumu kabusa doğru sürüklemeyi de deneyebilirler.

Çözülen CHP

CHP, hiçbir ilkeye ya da farklı bir programa dayanmadan, kendi gücüyle kazanamadığı iktidarın, rakibinin zayıf düşmesiyle kendiliğinden kucağına düşüvereceğini sanıyor.

Adet olduğu gibi, Waşington’dan onay alınmaya çalışılıyor. Onayın esası, AKP’nin kuruculuğunu yaptığı sermayenin yeni rejimini kabullenip, ikirciksiz uygulama yeteneğine sahip olmak.

Sarıgül ve Mansur’un adaylığı, CHP’nin uzun zamandır süren iç dönüşümünün, küresel ve yerel sermayenin istemleri doğrultusunda bir sonuca vardığını gösteriyor. Zavallıca teslim oldular, ama önlerine koyulan karmaşık görevleri becerebilirler mi, doğrusu pek de “umut” vermiyorlar.

Şayet bir sürpriz olur da yeni rejimin tepesine paraşütle indirilmezlerse, işleri zor. Kuvvetli bir iç gerilim ve hatta kavga da onları bekliyor.

Halkın güçlenen iradesi

Katilin suratına “Havalara bakma, yüzüme bak” diyen, Emel hanım, sevgili Ali İsmail’in onurlu annesi ve Kayseri’nin ayazında arkadaşlarına verdikleri sözü tutup “hesap soran” binlerce öğrenci , Gezi isyanı sonrasında halkın artan kendine güvenini ve “kazama” iradesini bir kez daha açığa çıkardı.

Şimdi, tam zamanıdır. Halk güçlerinin ileriye doğru hamle yapması gerekiyor.

Mahkemede iyice sefilleşen katiller kadar, “Emri ben verdim”, “Polisler destan yazdı” diyenin de, “azmettirici” olarak sanık sandalyesine oturması gerekiyor.

Halkın kendi çıkarları doğrultusunda kendisini yönettiği bir Demokratik Cumhuriyet, kendine güveni artan halkın şimdiki oligarşik ve totaliter cumhuriyete karşı bir kurtuluş ufku olarak herkesçe görülebilir ve kazanılabilir bir gerçekliğe kavuşuyor, güç kazanıyor.

Tekstil işçileri

Ücretlerin çok düşük olduğu Tayland, Kamboçya ve

10 Bangladeş’te, tekstil işçileri sokaklarda.

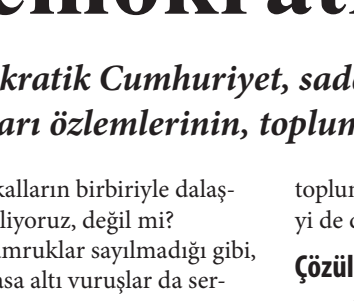

#nasıl bir ulaşım

Toplu taşımadan, raylı sistemlerden, yürüme ve bisiklet yollarından

13 ve hatta parasız ulaşım…

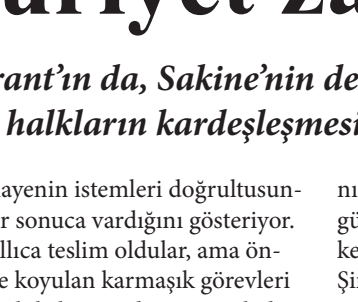

İnternette faşizm

Hareket, yaratıcılığının kaynaklarından biri olan, internetin-

15 den de alternatif medyasından da vazgeçmez!

Erdoğan führerleşiyor

Kader ORTAKAYA

Neo-liberal politikalara dar gelen Ordu egemenliğindeki rejim, yerel ve küresel sermaye güçleri eskortluğunda, AKP tarafından restore edildi.

Gel gör ki, bu “zorlu” yolda, Erdoğan’a yapılan güzellemeler, onun kendisini dev aynasında görmesine sebep oldu. Yeni rejimin “padişahı” ilan edilmişti!

Devamı 2. sayfada

Rojava’dan Cenevre’ye yol yok

Cenevre-2, fonunda emperyal güç odaklarının bulunduğu bir tiyatro sahnesinden öte bir anlam içermiyor. Emperyalist güçler arasındaki bilek güreşinde oluşan pat durumunun bir ifadesi oluyor.

Murat DÜZGÖR

Suriye’de yaşanan yıkıcı vekalet savaşında gelinen nokta Cenevre-2 konferansı ile adeta tescilleniyor. Birkaç ay öncesine kadar, Esad Hükümetini temsil eden bir heyetle bırakalım barış görüşmeleri yapmayı, herhangi bir teması bile reddeden ve ihanet olarak niteleyen emperyalist Batı ittifakı güdümlü muhalefet, Esad’ı sonuna kadar savunan Suriye heyeti ile aynı masada oturuyor.

Ajanslara düşen haberlere göre konferansta, Humus’a yapılması gereken insanı yardımlar konusunda mutabakata varılmış. ABD, insani yardımların süreklileştirilmesi için bir insani yardım koridorunun kurulması için bastırıyormuş. Tabii ki diplomasi masasında herkes bir adım daha ilerlemek için bulduğu tüm fırsatları zorlayacak; ama yaşanılan bunca deneyimden sonra, tüm taraflar, “insani yardım koridorları”nın, sığınmacılar için “güvenli tampon bölgeler”in anlamını çok iyi biliyor.

Cenevre-2, fonunda emperyal güç odaklarının bulunduğu bir tiyatro

Devamı 8. sayfada

POLİTİKA

‘Ölüm geldi cihane, baş ağrısı bahane’

Umudumuz, ne yeni rejimde pay almak için konumlanan sistem içi muhalefette, ne AKP ya da Cemaat tarafındaki liberallerde, ne de yesinler birbirlerini deyip seyredenler de. Halk güçlerinin umudu, sokakları çiçeklendiren toplumsal hareketler de, yani esas olan da.

Perihan KOCA

Muktedirlerin iktidar paylaşım savaşı, “elim sende” oyununun debdebesinde, karşılıklı” tasfiye ve diz çöktürme” manevralarıyla keskinleşiyor
Taraflar, “kayıtsız şartsız biat” beklentisi içinde “kendi”ne davet ediyor.
Zamanında, el birliğiyle kurguladıkları komplolar/kumpaslar, şimdi “paralel devlet” topuyla birbirlerine fırlatılıyor. Ansızın hortlamış bir bilinmez devlet denklemi yaratılıyor. Hey gidi hey, nerden nereye, diyesi geliyor insanın.
AKP-Cemaat ikilisi, basit bir ittifakın ötesinde, yeni rejimin inşasında öncü iktidar bloğuydu. Neo-liberalizm, ılımlı islam ve muhafazakarlığın mutlu evliliğinin harmanlanmasıydı bu. Liberalleşen islamın öncüsü Gülen, katıksız sermaye bazlı din anlayışının yayılan ağ örgütlülüğü ile, Erdoğan’ın yükseliş döneminin neferiydi adeta.

Altın vuruş: Haziran İsyanı

17 Aralık Operasyonu ve esasında hemen öncesindeki Haziran isyanı, bu iktidar bloğunu artık beraber yürünemeyecek raddeye getirmiş oldu. Yönetenlerin yönetemez olduğu bir iç kanama başlattı iktidarın içinde. Hikmetinden sual olunmaz devlet sorgulanmaya, “herkesin bildiği sırlar” ortalığa saçılmaya başladı. “Dış mihraklar”ın tahttan indirilip, yerini “paralel devlet”in aldığı, bir propaganda çöplüğüne dönüştü krizin kendisi.
Esasında, yeni rejimin iktidar ortakları AKP-Cemaat, yeni rejimin yükselen gerilimini kaldıramadı. Neydi o gerilimler? Gerilim ekseni listesinin başında, çözül(e)meyen Kürt sorunu ve Kürt hareketinin özellikle Rojava’daki hamlesi ve sıcak paranın merkezlere doğru çekilmesiyle darlığa düşen sıcak para akışı, dolayısıyla devam eden kriz geliyor. Türkiye’de olduğu gibi, dış politikada da bölgesel güç olma heveslisiydi ve Ortadoğu’da da kırılmadık ceviz bırakmamıştı, ama ne var ki kaldıramadı .
Gerilim eksenleri AKP mekanizmalarını sarmalayıp, sarstı.
Eh, bir de yetmezmiş gibi üstüne o muazzam Haziran ile iyice yükselen gerilimin basıncını kaldıramayan Erdoğan, yeni rejimi riske etme yolunda dört nala hamleler/hatalar yaptı. Ki, ardından pek de şaşırtıcı olmayan 17 Aralık vuruşu geldi.
Hop dediler, “kaf dağının tepesindekiler”. Malum, “ilahi adalet” dedikleri, egemenler isteyince işliyor.

Yükseliş dönemi kapandı

Liberaller ve ABD arasındaki Cemaat köprüsü yıkıldı, yolsuzluğu kolaylaştırıcı “büyük güçler” denge tahtasından çekildi. Erdoğan su üstüne çıkıveren “yağ” dan, suyun altına çöken tuza dönüşüverdi.
Oysa Erdoğan kurduğu yeni rejimi sadece kendisinin sanıyordu, “dediğim dedik, ne istersem yaparım” havalarından caymıyordu.
Ancak, unuttuğu bir şey vardı; yeni rejim sermayenindi. Unuttuklarını hatırlatmak için “sopayı” göstermek gerekti, sermaye sopayı gösterdi.
Yeni rejimin en can alıcı evresinde, hata üstüne hata yapan RTE ve hükümeti, siyasi ve ekonomik kredisini, yönetme kapasitesi zayıfladıkça hızla tüketti. Elbette, yapılan her hata, bir kenara not edilmişti. ABD, stratejik bir noktada konumlanan Türkiye’yi Tayyip’in hovarda hamlelerine yedirmeyecekti. Siyaset boşluk kaldırmıyordu, ki ABD hemen yeni iktidar arayışlarına başladı.

Politik gündem güncelleniyor

AKP-Cemaat çatışmasının öncüsü olan Dershane meselesi, “Avusturya-Macaristan savaşının bir Sırp veliahtının öldürülmesiyle” çıkması gibi bir hal aldı.
Tarafların tasfiye hamleleri şiddetleniyor. Politik gündem güncelleniyor. Ve bu bir suni gündem değil, tersinden somut-gerçek bir çatışma. Bu çatışmada taraflardan birine taraf olmak ise, yapılacak ahmaklıkların en büyüğü, bu da esas gerçek.
Var olan gerçek durum, halk güçlerinin önünü açıyor ve bizi ilgilendiren sadece bu: Halkın iktidara yürüyüşünün zeminlerini örmek, yollarını döşemek ve olanakları açığa çıkarmak.
Erdoğan, yeni direniş hattını kuruyor. Zamanında çok iş gören, “bizim oğlancılık” ya da “sağlam irade” manevraları artık pek tutmuyor. “Komploya karşı kahraman RTE” gösterileri de, iyi bir performans sanatçılığı izlenimlerinden öteye gitmiyor. “Milli irade karar verir” retorikleriyle ünlü Erdoğan’ın umudu sandıkta.
Bizim umudumuz ise, ne kendilerine alan açmak ve yeni rejimde pay almak için konumlanan sistem içi muhalefette, ne AKP-Cemaat” taraf”çısı liberallerde, ne de yesinler birbirleri diye köşesine çekilenler de.
Halk güçlerinin umudu, sokakları çiçeklendiren halk muhalefetinde, toplumsal dinamiklerde, yani esas olan da.
27.01.14

Erdoğan führerleşiyor

Muhtemelen gidecek. Ama kalma olasılığı da var. Ona bu olasılığı veren de, rejimin gerçek sahibi sermaye güçlerinin henüz alternatif bir iktidar adayı yaratmamış olmalarıdır.

Kader ORTAKAYA

1. sayfadan devam
Ve ama, evdeki hesap “Çarşı”ya uymadı. Gezi ve Kürt Özgürlük Hareketi yeni rejime çomak soktu.
Rejim su almaya başladı. Su aldıkça, iktidar ortakları def gibi gerildi. Sonunda da patladı!
Sermaye güçleri ise, bin bir zahmetle kurabildikleri yeni rejimi kimseye, o arada Erdoğan’a da,”yedirtmek” istemiyorlar.
Ustalık dönemi, ahmaklık dönemi oldu.

Peki, nasıl?

ABD’nin “kazan-kazan” stratejisiyle, Ortadoğu’ya koşumladığı AKP, kendisine çizilen sınırları aştı. “Stratejik derinlikte” boğuldu.
El-Nusra taşeronluğunda hem Rojava hem Esad tarumar olacaktı. TL Ortadoğu pazarlarını feth edecek, bir yandan da İran’la saman altı ticaretiyle kasalar dolmaya devam edecekti. Türkiye, Ortadoğu’ya “abilik” yapacaktı. Hayaller gerçek olmadı!
Obama, beyzbol sopasını gösterdi. AKP’yi uyardı. Sonunda da Cemaat eliyle, 17 Aralıkta, o sopa adresine ulaştı.
Erdoğan, yeni rejimin merkezine yerleşiyor.
Krize, “krizi güçlenerek atlatma” stratejisiyle müdahale ediliyor.
Erdoğan, Cemaat’e karşı gardını alıp saldırıya geçti. Başkanlığını “savaş” koşullarına göre düzenliyor, istenen kelleleri feda etti.
Yeni rejimin, daha yoğunlaşmış bir totalitarizm ve sivrilmiş bir oligarşi olarak güncel biçimi şekilleniyor: Tayyip diktası!
Önce MİT sonra HSYK şimdi de Ordu.
Erdoğan bu kurumları kendi dokunulmazlık zırhının içine alarak, Cemaat’in olası müdahalelerinden korumak istiyor. Bunu yaparken de onları doğrudan kendisine bağlayarak, daha çok güçleniyor. Rejim, gittikçe Erdoğan merkezli, faşizan bir karaktere bürünüyor. Erdoğan, führerleşiyor!

Erdoğan’ın umudu sandıkta

17 Aralık’ın ilk rövanşının alınacağı yerel seçimler, AKP için hayati önemde.
Erdoğan, AKP’den bir bir kopan halkalar sonucu, kendi fraksiyonuna dönüşen iktidarının çeperini, yeniden genişletmeye çalışıyor.
Roboski’den Paris katliamına, üstüne yapışan ve hesabını halka veremediği pislikleri, bunların tümünü beraber yaptığı Cemaat’e atarak, kendisini aklamaya çalışıyor.
Gözünü Kürdistan’a dikmiş durumda. Yılllardır zulum ettiği Kürtlerden destek istiyor. Güçlü olduğu zaman dahi içeremediği Kürtleri, topal haliyle içermeye çalışıyor.
Yeni rejime göre dizayn edilen Ordu’yu, Cemaat’ten hesap sormaya çağırıyor.
Krizden güçlenerek çıkmanın yolunu, bu güçlerin üzerine basarak ayağa kalkmakta görüyor.
Rejimi kendi hakimiyetine göre dizayn etmeye devam ediyor. Biliyor, kalemi kırılmış. Gidecekse de «savaşarak» gitmek istiyor!
Erdoğan, “içeride” esip gürlüyor ama “dışarıda” geri adım atıyor. Efendilerinin gözüne girmeye çalışıyor.

Erdoğan gidecek mi?

Muhtemelen gidecek. Ama kalma olasılığı da var. Ona bu olasılığı veren de, rejimin gerçek sahibi sermaye güçlerinin henüz alternatif bir iktidar adayı yaratmamış olmalarıdır.
CHP, henüz “tedaviye” tam olarak cevap verebilmiş değil. Öyle kolay olmuyormuş bu işler.
Egemenler, sisin halk güçlerinin üstüne çökmesini istiyorlar. Ezilenlerin önüne duvar gibi örülen hukuk, emniyet, ordu gibi devletin tüm aygıtlarının, iktidar ortaklarının çıkarlarına göre nasıl dizayn edildiği apaçık ortada değil mi?
Bu puslu havada, Gezi direnişini arkalarına destek yapan halk güçlerinin de güçlenme olasılığı var. Zaten bu pisliği temizleyebilecek olanlar, onlar değil mi?
23.01.2014

Operasyon ‘Hizmet’i

AKP-Müslüman Kardeşler’in çökmesi, cemaat gibi neo-liberalizme hizmet konusunda daha uyumlu olan hareketlere alan açıyor.

Hasan FERAMUZ

17 Aralık “operasyonu”, sermayenin yeni rejimini oluşturmaya çalışan ve belkemiğini AKP-Gülen işbirliğinin oluşturduğu iktidar bloğu için tamir edilemez bir kırılma noktasını oluşturdu.
Bu kırılma noktası, AKP- Gülen işbirliği arasındaki biriken çatlakların bir zirve noktası olmasıyla birlikte, Gülen için de bir önemli nokta. Fakat çöküşe giden AKP’nin aksine Gülen için nicel birikiminin hangi nitel sıçramaya ulaşacağı sorusuna cevap vereceği bir nokta.

Sermayeye hizmet

Komünizmle Mücadele Derneği’yle “siyasi” pratiğe başlayan Gülen cemaati, 12 Eylül’e giden yolda faşist güçlere siyasi pratikte “hizmet” etmiş, 12 Eylül’ü sevinçle karşılamıştı. 12 Eylül’le birlikte “hizmet” çubuğunu emniyet ve bürokrasiye bükerek sermayeye hizmete devam eden cemaat, 28 Şubat’la birlikte yeni bir nitel noktaya sıçradı.
28 Şubat süreciyle birlikte ricat eden cemaat, bu noktada iktidara gelme perspektifinde önemli değişiklikler yaptı. Öncelikli olarak küresel sermayeyle bağlarını daha da güçlendirme hedefiyle neo-liberalizme kucak açan cemaat, TUSKON örgütlenmesini ön plana çıkardı. Gülen’in Mart 1999’da Pennsylvania’ya taşınmasıyla da küresel siyasi güçlerle yakınlaşan “cemaat”, sermayeye “Milli Görüş”e nazaran daha “seküler” olabileceğini gösterdi. Bunlarla birlikte cemaat, emniyet ve bürokrasideki örgütlenmesinin iktidar olmaya yetmeyeceğini görerek başta hukuk olmak üzere gerektiğinde “operasyon” yapabilecek alanlarda örgütlenmeye yöneldi. Böylece kendisine yapılacak “operasyonları” engelleyebilmenin yanı sıra iktidar alanında mevziler kazanmak amacıyla “operasyon” yapabilecek kapasiteye kavuşmuştu.

Kanlı hizmetler

AKP’nin 2002’de iktidara gelmesiyle birlikte perspektifini ortaya koyma fırsatını kazanan cemaat, “Alperenlerin” yardımıyla çeşitli katliamlara bulaştı. Bu karanlık operasyonlar, Ergenekon, Balyoz, KCK ve Devrimci Karargah operasyonları için bir ön adım oluşturacaktı.
Hukuk alanında başlatılan operasyonlarla da, ulusalcılar, Kürt Özgürlük Hareketi ve sosyalistler hedef alınarak “ileri demokrasi”nin önü açılmıştı. Bu operasyonda, Kürt Özgürlük Hareketi ve sosyalistlere türlü komplolar kurulurken, Kürt halkının ve yüzlerce devrimcinin katili olan “askeri vesayetin” ve ulusalcıların bu karanlık bölgelerine dokunulmamış olunması, cemaatin nasıl “hizmet” ettiğini göstermektedir. Nitekim 12 Eylül 2010’daki anayasa değişikliği referandumuyla zirve noktasına ulaşan hukuk alanındaki operasyonla birlikte, cemaat iktidar alanında AKP ile baş başa kaldı. Bu durumu yeni rejimde hegemon olma fırsatı olarak gören cemaatin, MİT operasyonuyla başlayan hamleleri, 17 Aralık operasyonuyla geri dönülemez noktaya sıçradı.
Cemaatin gelişim süreci sonucunda “hizmet” için kaçınılmaz olan bu süreç, konjonktürel olarak da cemaate fırsat yaratmaktadır. AKP-Müslüman Kardeşler çizgisinin çökmesi, cemaat gibi neo liberalizme hizmet konusunda daha hazır ve uyumlu olan hareketlere, Ortadoğu ve Türkiye’de alan açmakta.
Bunca yıllık pratiğiyle sermayeye ideolojik, siyasi, ekonomik ve gerektiğinde cinayetlerle hizmet edebileceğini gösteren cemaat için bu süreç, ileride büyük kazançlar elde edebilmek için güncel kayıpların göze alındığı özel bir süreç. Tabii emekçiler, kadınlar ve gençler izin verirse.
27.01.14

POLİTİKA

‘Bir ihtimal daha var’

Poker masasında bir zamanlar aynı şans meleklerinin eşliğinde hareket eden güçler, şimdi kartlarını birbirinden saklayıp, birbirine karşı oynar oldu.

Juliana GÖZEN

Yaşanan kriz sonrası devletin halet-i ruhiyesi, her tarafına bıçakların saplanması, parçalarının koparılmaya çalışılması gibi... Tüm güçler hegemonya mücadelesine girişti ve etki alanları kadar rol çalmaya çalışıyor.
Poker masasında çalınan kartlara karşılıklı göz yumanlar, şimdi birbirlerinin pisliklerini ortaya serer oldu. O kadar şaşırmayın dostlar; o masada, çalmak, ve arkadan iş çevirmek serbest.
Bu masada duran şans melekleri, kimin kartları menfaatlerini karşılarsa onun omzuna elini atıyor.

Erdoğan’ın iskemlesi sallanıyor!

Sallanan iskemlesinde dengesini korumaya çalışan Erdoğan’ın attığı her adım, halen oturtulamamış yeni rejimi ve onun aktörü AKP’yi dibe doğru çekiyor.
Kolay lokma sanıp harcamaya çalıştığı cemaati, “paralel devlet” olarak adlandırıyor; çamura bulanmış ortak geçmişlerinin üstünü örtmeye çalışıyor. AKP, karşısındaki düşmanı küçümseme hatasını uslanmadan tekrarlıyor. Yeni rejimin rüzgarıyla siyaset sahnesinden silinen eskiler de, sıkışmış oldukları alandan çıkmaya çalışıyor. Ancak bu eski statüko sevdalılarının sesleri ne kadar da yükselse, cürmü kadar yer yakacaktır.

Taşlar yerinden oynuyor!

Gezi’ de şöyle bir sarsılan örgütlü muhalif güçler, şimdi de devletin içerisinde yaşanan bu krize göre pozisyonlarını belirliyor.
Hedef tahtasına sadece AKP’ yi yerleştirmiş ve dillendirmese de , pudra şekeri serpilmiş CHP’ nin arkasına sıralanan bir toplamdan söz edebiliriz.
Çok laf etmeye gerek yok, yakın dostlarımız değiller kendileri.
Ama şunu söylemeyi borç biliriz kendimize; “önce bir AKP gitsin de sonrasına bakarız”, diyerek hareket etmek, ağızlarda çürümeye yüz tutmuş sakızı tekrar çiğnemekten başka bir şey değildir.
Daha tehlikeli olan bir şey var ki; o da teoride anlaştığımız fakat pratikte bu noktada yol ayrımı yaşadığımız dostlarımızın, AKP karşıtı muhalif söylemlerinin, ortalama bir CHP’ linin söylemlerinden çok da uzak olmaması.

Yine mi aynı terane?

Toprağı biraz daha eşelersek; AKP iktidarını salt siyasal düzeyde bir otorite sorunu olarak gören, okları rejimin kendisine yöneltmeleri şöyle dursun, AKP’ nin orasına burasına yönelten politikalarla karşılaşırız.
Devlet içerisinde yaşanan depremle birlikte alınan pozisyonlar, yerel seçimlerle berraklaşıp su yüzeyine çıktı.
Ankara’ da Mansur Yavaş ve Melih Gökçek’ e karşılık olarak sol bağımsız aday çıkarmayı, “solun imajını kurtarmak” olarak açıklayanlar, solun gücünün ve etki alanının olduğu her yerde

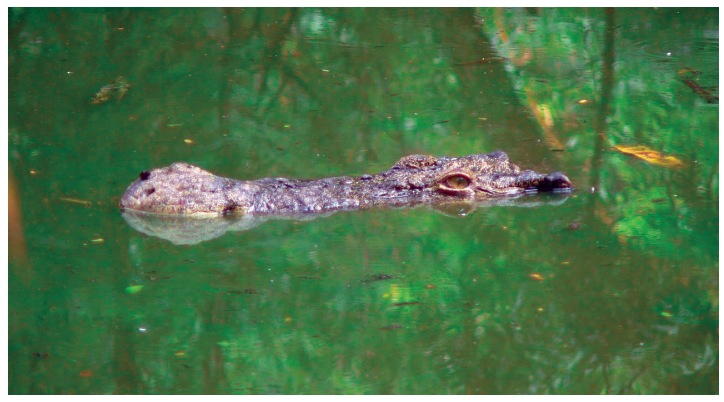

Bataklıklar timsahların av alanıdır.

aynı devrimci çıkışı yapacaklar mı? Yoksa, solun imajı sadece Ankarada mı kurtarılacak? Muhalefette devrimci bir yarılmayı hedefleyen bu hamlenin, sadece Ankara ile sınırlı kalması, “CHP’ nin İstanbul’ daki adayı daha mı devrimci” sorusunu aklımıza getiriyor ister istemez. Burada bir yönelim belirlememenin ne demek olduğu açık.

Şimdi bu ihtimali yükseltme zamanı!

Ezilen halk güçlerinin iradesi her alanda/ her yerde olmadığı sürece, egemenler arasındaki çatışma, yeni rejimin restore edilerek yola devam etmesini sağlamaktan başka bir sonuca varmayacaktır. Sarkozy büyük bir coşkuyla gönderilirken, yerine geçen Hollande’ın, aynı rejim içerisinde aynı yoldan yürüdüğünü hatırlatmak isterim.
Dememiz o ki; evet, bir ihtimal daha var! Halk güçlerinin iradesinin duruma el atma zamanı. Şimdi bu ihtimali yükseltme zamanı! *29.01.2014*

AKP-Cemaat çözülmesinde Kürtler nereye yöneliyor?

Kürt Özgürlük Hareketi, Gezi’de açığa çıkan toplumsal irade ile kucaklaşarak, muazzam bir alternatifi örebilir. 3. Cephe, ancak böylesi bir birlikteliğin iktidara yürüyüşü ile şekillenecektir. ‘Barış ve demokrasi’ seçim sandıklarına sığdırılabilecek iki basit sözcükten ibaret değildir.

Perihan KOCA

AKP-Cemaat çatışmasının hemen yanında Kürt Özgürlük Hareketi’nin takınacağı politik tutum gündemi şekilleniyor.
Bölgesel ve iç politikada merkezi bir önem taşıyan Kürt sorunu, akan çatışmalı sürecin en önemli halkalarından biri.
Dolayısıyla, Kürt Halk Hareketi’nin pozisyonu tüm dengeleri etkileyecek, hatta alaşağı edip yeni alternatifleri doğuracak önemli bir yerde konumlanıyor.
AKP ve Cemaat de bunu öyle iyi biliyor ki, karşılıklı tasfiye hamlelerinin hemen göbeğinde, Kürtler üzerinden yürütülen politik manevralar yer alıyor.
AKP-Cemaat ikilisi, uzun yıllar Kürt Özgürlük Hareketine karşı aynı cephede savaşmış, siper arkadaşları idi.
Kürt Özgürlük Hareketi’ne karşı üretilen komploların teorisyenliği üstlenen ikili, KCK operasyonları ve katliamlarla yıllarca Kürtlerin boğazına iki elden yapışmıştı.
Ancak şimdi, bulundukları siyasi pozisyonlarından ötürü, aynı bıçağın farklı uçlarını temsil ediyorlar.

Tasfiye manevraları

Ebette ki, Kürt Hareketi’ni tasfiye etme hülyaları “al birini vur ötekine” durumundan öte gitmiyor. Bıçağın keskin tarafında Cemaat duruyor. Cemaat sopayı açıktan gösterirken, Erdoğan ve hükümeti, “aba altından sopa(yı) göstermek” durumunda.
Ancak, AKP hükümeti, hegemonyasını genişletmek ve “yarına çıkamama” krizinin içinde debelenirken, Kürt Özgürlük Hareketi’ne olabildiğince taviz vermek durumunda. O yüzden, Cemaat gibi açıktan oynayabilme lüksü yok.
Arka planına baktığımızda, Cemaat, bölgede varlığı hissedilir bir kadro gücüne sahip. Zamanında Erdoğan iktidarının Kürdistan’da elini güçlendiren bu önemli güç, şimdilerde gözü sandıkta olan Erdoğan için tersinden işleyerek, tüm güç dengelerini savurabilir ve AKP bölgede çökebilir.
İşte, Erdoğan iktidarının Kürt Hareketi’ne göz kırpmaktan ve Kürtler üzerinden politika yürütmekten başka çaresi de yokmuş gibi görünüyor. Çünkü özellikle Kürdistan’da, çanlar Erdoğan için çalıyor.
AKP’nin Barzani’yi Diyarbakır’a davet edip resmi düzeyde tanıması ve KCK tutuklarının serbest bırakılması gündemleri de, kendisini “barış sürecinin anahtarı” olarak göstermek isteyen Erdoğan’ın manevraların ürünüdür.

Kürtleri yedeklemek

İşin özü, Erdoğan panik halinde… Can havliyle dümeni kıracağı doğru rotayı bulma telaşında…
Cemaat ise, Balbay’ı serbest bırakarak, CHP ile flörtünü doğrulamış oldu. Bu yakınlaşmanın asıl ortak noktası, PKK’siz çözüm arayışı. Kendi sözleriyle “çözümü istemeyenler» “dağdakiler”, “dağın yolu kesilmesin isteyenler” diyerek, Kandil’i, Bayık’ı hedef gösteriyor.
Bir taraftan da, Oslo Görüşmelerinde olduğu gibi, son derece gizli(!) yapılan Öcalan-BDP görüşmelerinin resimlerini, Paris Katliamına ait ses kayıtlarını sızdırıyor. “Aman ha dikkat, her şeyi biliyorum” tehditleri savurarak, tasfiye hamlelerini genişletiyor.
AKP-Cemaat, Kürt hareketi üzerinden çeşitli taktikler atarken, elbette ki, Kürt Özgürlük Hareketi de, kendi hegemonya ağını genişletmek adına taktik geliştiriyor. Gücünü katlayacağı, daha fazla kazanımla çıkacağı doğru taktikte konum almaya çalışıyor. Bu taktiksel konumlanma Kürt siyasi hareketinin doğasına abes bir yerde de durmuyor.
Kürt halk hareketi önderi Öcalan’ın, 2013 başlattığı “Demokratik Kurtuluş ve Özgür yaşamı inşa hamlesi”nde yürüttüğü çizginin somut hamleleri ortada, Rojava’daki hamlenin gücü de.
Kürt Özgürlük Hareketi, Gezi’de açığa çıkan toplumsal irade ile kucaklaşarak, muazzam bir alternatifi örebilir. 3. Cephe, ancak böylesi bir birlikteliğin iktidara yürüyüşü ile şekillenecektir.

Barış ve demokrasi

“Barış ve demokrasi” seçim sandıklarına sığdırılabilecek ya da sandığa kurban edilecek “iki basit sözcükten” ibaret değil, halkların geleceklerini tayin edici önemde.
30.01.14

Devrimci zeminde ısrar etmek

Kendisine yapılan dayatmaları dışlayan ve devrimci zeminde ısrar eden bir HDK-P, önümüzdeki dönemin, belirleyici siyasal gücü olur.

Meral ÇİNAR

Türkiye siyasal gündemi, bir yandan yolsuzluk operasyonuyla derinleşen iktidardaki iç hesaplaşmalarla öte yandan Mart ayının sonuna kadar sürecek olan seçimlerle akıyor.
HDP, üçüncü seçenek olma umudunu hala koruyor ve seçim çalışmalarıyla birlikte umudu büyütüyor…
Binlerce insanın katılımıyla coşkulu bir konferans gerçekleştiren HDP, Türkiye’nin siyasal dokusunu sıkıca kavrayıp gerçek toplumsal muhalefet güçlerini bir arada toplamaya aday.
Türkiye, Gezi isyanıyla birlikte, 12 Eylül’ü geride bırakıp, yeni bir milada dayanarak yeni bir tarihselliği yaşıyor.

Tarihsel görevimiz

Demokrasi mücadelesini barikatlarda çatışarak öğrenen, alışılagelen derin uykudan uyanmış, hakları için her an sokağa çıkmaya hazır bir halk var. 90’lardan sonra “ayakta kalma-güçlenme” dar alanı içine sıkışan Türkiye Sosyalist Hareketi de, Gezi ile birlikte, başka bir deneyimin içine girdi.
Türkiye’nin batısı bir demokratikleşme-devrimcileşme deneyimini yaşarken, KÖH, “Çözüm Sürecinde” hükümetin tasfiyeci politikalarına karşı başka bir devrimci-demokrasi mücadelesi yürütüyor.
“Çözüm Süreci” ile birlikte Suriye’de Rojova Devrimi gerçekleşiyor ve KÖH Ortadoğu çapında güçlü bir aktör oluyor. Ortadoğu’da, dört parçanın (Irak, İran, Suriye, Türkiye) ortaklaşması, KÖH’ün ortaya koyduğu zemin üzerinde yeniden şekilleniyor. KÖH, bütün parçalardaki güçlerinin toplamıyla, bölgedeki Kürtlerin en önemli silahlı gücü oldu.
Bu iki deneyimin, Gezi isyanının ve Kürt Halk Hareketinin harekete geçirdiği toplumsal güçlerin birbirini besleyerek ortak bir mücadele zemini oluşturduğunu düşünelim. O zaman, Türkiye’nin koşullarına uyumlu bir Rojova deneyimi/”Demokratik Cumhuriyet”, o kadar da uzak bir hayal olarak görülmeyecektir.

Sapaklara dikkat

KÖH ile devrimci demokrasi güçlerinin bir arada mücadele etmesi, acil ve elzem. İçinden geçtiğimiz tarihsel süreç, niteliksel bir dönüşümle demokratik bir devrime dönüşecekse, bunun yolu o mücadele zeminini oluşturabilmekten geçer. HDK-P tam da bu zemine işaret etmekte ve bu sürecin öznesi olmaya en uygun aday.
HDK-P nin bu tarihsel görevi yerine getirebilmesi için, devrimci zeminde ısrar etmesi gerekiyor.
Nedir bu devrimci zemin?
Türkiye’de Gezi isyanıyla birlikte hareketlenen toplumsal muhalefet dinamiklerini Kürt Özgürlük Hareketi ile bir araya getirmektir.
Bu zeminde ısrarcı olmak ve bunun gerçekleşmesinin öncüsü gerçek bir politik özne gibi davranmak, Türkiye’de demokratik bir devrimin önünü açmak olarak algılanmalıdır.
Peki bunu yapmak isteğiyle yola çıkmak yeterli mi?
Bu zemini inşa ederken yoldaki sapaklara dikkat etmek gerekiyor.
Bu sapakları oluşturanlar, aynı sürece dayatılan başka çıkarlar ve o “başka” çıkarların bizzat bu öznelerin içinde de kendilerine yer bulabilmesidir.

Liberaller ve ulusalcılar

KÖH içerisinde “Çözüm Süreci” ile güç kazanmaya çalışan Kürt burjuvaları ve onların liberal eğilimi ve Gezi dinamikleri içerisinde bulunan sermaye güdümlü ulusalcı-liberal kanatlar, yaşadığımız süreci sağından solundan çekiştirmeye ve kontrollerine alarak kendi çıkarlarına uygun bir yola sokmak istiyorlar.
Gezi isyanının bağrından kopan ulusalcılar, HDK-P yi Kürt Hareketinin Batı’daki sureti olarak eleştirirken, Kürt hareketindeki liberaller de, Gezi güçleriyle ortaklaşma çabalarını “marjinal” bir zeminde bulmaktadır.
Kendisine yapılan dayatmaları dışlayan ve devrimci zeminde ısrar eden bir HDK-P, önümüzdeki dönemin öncü ve belirleyici siyasal gücü olacaktır.

POLİTİKA

Egemenlerin rejimi sarsılıyor

Bir adım ileri

Şimdi, her biri önemli olan karmaşık güncel taktiklerin ötesine sıçramak, o taktiklerin kendisini bağlayacağı stratejik hedefi-hedefleri de öne çıkarmak gerekiyor. Demokratik devrimin güncelleştirilip, anti –kapitalist toplumsal hareketlerle beslenerek günümüze özgü bir yapıya kavuşturulması ve sivriltilmesi gerekiyor.

Oğuzhan KAYSERİLİOĞLU

Haziran isyanı, halkın yüksek gerilimli öfkesini ve özlemlerini açığa çıkarıp, yarattığı toplumsal direnç ve gerilim ağlarıyla aşağıdan ve çevreden iktidar alanını sarıp sarmalayarak, AKP hükümetinin ve kurucu öncülüğünü yaptığı sermayenin yeni rejiminin bütün kurulu dengelerini sarstı, sarsmaya da devam ediyor.

Ülkede her şey hareket halinde. Halkın kendine güven kazandığı, sokağa çıkıp çıkarlarını savunmayı öğrendiği bir dönemin içindeyiz. Egemen oligarşinin iç uyumu-dengeleri bozuldu. Birbirlerini yumruklayarak yeni dengeler kurmaya çalışıyorlar.

İktidar çözülmeye zorlanıyor

Orta-Doğu'nun mayınlı coğrafyasında kolay av peşinde koşan ucuz hesaplar, küresel güç dengelerinin bölgedeki izdüşümüne çarpınca, dağılarak yok oluverdi. Şimdi düşülen "zavallı yalnızlık", emperyalist güçlerin beklentilerini karşılayamama durumunu doğuruyor. O hizmetleri yerine getirme ya da iktidarı terk etme zorlaması farklı biçimlerle AKP' ye dayatılıyor ve yüksek gerilim taşıyor.

Dünya ekonomik krizinin güncel durumu da, Türkiye'yi saran kriz dalgalarıyla somut-güncel sonuçlar üreterek, şişirilen bütün balonları patlatacak bir dizi gerilim üretiyor.

"Devrimci Halk Savaşı" ndan Rojova'ya uzanan bir hareketli-savaşçı noktadan başlayıp, "Çözüm Süreci" nin ve meşru halk hareketinin öne çıktığı bir noktaya dek uzanan bir zemine yerleşen Kürt Halk Hareketinin zorlaması, iktidar alanını zorlayan başka bir gerilim eksenini oluşturuyor.

İşte, henüz bir anayasal güvenceye bile sahip olamayan AKP öncülüğünde kurulan sermayenin "Yeni Rejimi" ve onun iktidar alanı, farklı odaklardan ivme alıp üstüne yüklenen bütün bu gerginliklerin zorlamasıyla sertçe sarsılmaya, kimi liberallerin kopuşlarıyla alan kaybetmeye ve en sonunda da Cemaat'le kurulan ana-kurucu ittifak alanının çatlayıp dağılmasıyla çözülmeye zorlanıyor.

Güncel gerilimlerin ötesi

27 Mayıs ve 12 Eylül askeri darbeleri, kendilerinden sonrasında yeni bir dönem başlatmışlardı. Şimdi, Haziran isyanıyla başlayan yeni bir dönemin içindeyiz.

O yeni tarihselliği netçe kavramalı ve isyan ederek yeni dönemi başlatan halkın hareket halindeki var oluşundan "Yeni bir toplumun" doğuşunu netçe görmeliyiz. O, henüz zayıf, potansiyel olarak varlığı olgusallığından çok daha güçlü;

Haziran isyanının açtığı dönemin doğrudan demokrasi biçimlerinden biri de forumlardı

ama var, biliyoruz, görüyoruz, şayet tarihsel bir konumdan bakarsak olası var oluş biçimlerinin müthiş zenginliğini de görebiliriz.

Bakışımızı güncel gerilimlerin ötesine taşımalı, doğmaya çalışan yeni toplumun meşru zeminde hayat bulup güçlenmesi için, onun kendine özgü potansiyellerini açığa çıkarmaya odaklanmalıyız. O güçlenme, onun kendi hedeflerini-ufkunu şekillendirmesiyle, güncel hareketini o hedefe doğru akan bir sürecin içine yerleştirmesiyle kolaylaşır, önü açılır.

Hak kazanmak yetmez

Şimdiki en güncel bir hareket bile artık, Gezi'den sonra, ancak yeni toplumun var oluş potansiyellerinin gerçekleşmesi-fiilileşmesi olarak yaşanırsa, tarihsel ve kalıcı kimlik kazanacaktır.

Şimdi, her biri önemli olan karmaşık güncel taktiklerin ötesine sıçramak, o taktiklerin kendisini bağlayacağı stratejik hedefi-hedefleri de öne çıkarmak gerekiyor. Demokratik devrimin güncelleştirilip, anti –kapitalist toplumsal hareketlerle beslenerek günümüze özgü bir yapıya kavuşturulması ve sivriltilmesi gerekiyor.

Sadece var olanı eleştirmek yetmez. Sadece sömürüyü sınırlandırmak, baskıyı azaltmak, bazı haklar kazanmak da yetmez. Bütün bunlar önemlidir ve güncellik bu çatışmalarla geçecektir. Ama bunlar günün "taktik" problemleridir.

Nasıl bir yaşam istiyoruz

Şimdi, "Gezi sonrasında" ve bunca karmaşa içinde, yeniden ve özellikle sivriltilmesi gereken ise; sokağa çıkan halka umut veren, dağınık mücadelelerin dolayımlarla birbirine bağlanmasını, düğümler atarak direnişçi toplumsal denge noktaları oluşturmasını ve bir ağ içinde toplanmasını kolaylaştıran hedefi-hedefleri gösteren "stratejik" duruştur.

Sorun aslında çok basit: Nasıl bir yaşam istiyoruz, ona nasıl ulaşabiliriz?

Siyasal düzenin biçimiyle işe başlayabiliriz.

Demokratik Cumhuriyet, toplumsal özgürleşmenin önünü açabilecek bir biçimdir.

Sermaye ne olacak?

Demokratik devrim sürecinde, hedefe doğru atılan her adımda, ittifak güçlerinin geliş-gidişleri ve güç dengeleri üzerinden tutum geliştirilecektir.

Peki, Demokratik Cumhuriyetin toplumsal özü nasıl olmalıdır? Hangi toplumsal yapı, demokratik cumhuriyet biçimini halkın çıkarlarına en uyumlu olacak zemine yerleştirir.

Bu biçime en uygun öz, içine hapsedildiğimiz kapitalist toplumun merkezinde yer alan sermaye ve onun somut-tarihsel hareketinin toplumun bağrından sökülüp atılmasıyla kendisini gerçekleştirebilir.

Sermayenin mülksüzleştirip modern köleler haline soktuğu işçi sınıfının, anti-kapitalist toplumsal hareketlerin ve devrimci-demokrasi ve demokrasi güçlerinin birbirleriyle etkileşim içinde yürüteceği hareket, o hareketin içinde toplumun ve bireylerin bütün potansiyellerini özgürce gerçekleştirmeleri; işte, Demokratik Cumhuriyetin içini dolduracak en uygun öz bu somut-tarihsel hareket olacak ve onu bizzat halkın hareketinin istemlerine bağlı olarak yeni biçimlere doğru zenginleştirecektir.

Ancak, gerçek yaşam o hedefe doğru gidişte bir dizi engel, direnç ve sürtünmelerle doludur. İşçi sınıfı, anti-kapitalist toplumsal hareketler, toplumun üstüne çullanan Bizans-Osmanlı artığı devletin baskılarına tepki duyan devrimci-demokrat ya da demokratik güçler ve Kürt Özgürlük Hareketinin ittifakının yürütücü-öncü özne olacağı demokratik devrim sürecinde, hedefe doğru atılan her adımda, ittifak güçlerinin geliş-gidişleri ve güç dengeleri üzerinden tutum geliştirilecektir.

Sermayenin ana gücü "finans-kapitalin tasfiyesi" bir ara hedef olarak sivriltilebilir. Güncel güç dengelerinin daha geride ya da ileride başka bir dizi uzlaşmayı da dayatacağı bellidir.

Olasılıklar

Venezüella'da yaşananlar herkes tarafından takip ediliyor. Günümüze özgü bir "İkili İktidar" durumu, bir dengede tutunmak, o dengenin halk güçlerinin çıkarlarının sermayeye dayatıldığı ve üstün geldiği bir noktada kurulması da yaşanabilir.

Gezi'nin doğurup toplumsal yaşamımıza fırlattığı "Yeni bir toplum" olasılığı, demokratik devrimin toplumsal güçlerinin her hareketinde biraz daha fiilileşiyor, hayat bulup biçim kazanıyor, serpilip saçılıyor ve sermayenin düzeninin karşısında fiili-meşru bir toplumsal alan/mekan olarak oluşuyor. Sonrasında ayakta kaldığı her gerilim ve çatışma, onun özgün var oluşunun güçlenip kalıcılaşmasına can suyu veriyor. O "Yeni toplum", şayet düşmanı sermayeyi ve düzenini yıkamazsa, bir biçimde kendisini var edip yaşatabilir ve bir "ikili var oluşunu" da sermayeye dayatabilir.

Evet, Gezi'den sonra, güncel her an ve her durum eskisinden daha da önemlidir, halkın harekete geçme eşiklerinin aşılması kolaylaşmıştır, protesto etmenin ötesine geçip kazanmayı hedefleyen bir kendine güven halk içinde güçlenmektedir.

Şimdi, bütün hareketleri birleştiren hedef- hedefleri sivriltmenin, güncel hareketleri o hedefe-hedeflere gidişin yolları olarak hayata geçirmenin ve bir yandan da, o hedefi de soyut bir mutlaklık olarak değil de, o hareketlerin somut-tarihsel bir sonucu olarak sürekli yeniden keşfetmenin zamanıdır.

Devrimci olasılığı güçlendirme

Şimdi, öncünün, demokratik devrimin yürütücü-öncü öznelerinin görevi, hayata ilk adımlarını atıp yaşama olanaklarını zorlayan "Yeni bir toplum" olasılığının "kendisi" olmayı başarmasının, başka güçlere ve özellikle sermayenin farklı fraksiyonlarına karşı kendisini ve kendi öz çıkarlarını dayatmasının toplumsal bilinç ve pratik zeminlerinde önünü açmaktır. Her türden "kuyrukçuluk" işçi sınıfına ve halka ihanet düzeyinde ağır bir suç olacaktır.

29.01.2014

Demokratik Cumhuriyet

Demokratik Cumhuriyet, 'toplumun sırtından geçinen, onun özgür hareketini kötürümleştiren asalak devlet tarafından emilen tüm güçleri' toplumsal gövdeye geri verir.

Demokratik Cumhuriyet, yerel meclislerin/belediyelerin-komünlerin özgür iradeleriyle aldıkları "birleşme" kararıyla oluşur. Birleşen yerel meclislerin "ayrılma" hakları da vardır. Her il, her belediye kendi tam özerkliğine sahip olmalıdır.

Yerel meclisler, halkın söz, yetki ve kararının mümkün olan en doğrudan biçimlerde somutlaştığı, halkoyuyla seçilen kurullardır.

Merkezi devletin yerel üzerindeki kontrol ve hegemonya araçları olan ve devlet tarafından atanan bütün kamu görevlileri ortadan kaldırılmalı, halkın parasıyla halk üzerinde egemenlik kuran bu merkezi-bürokratik aygıt, bu yüzyılların "saltanat makamları"-başta valilik ve kaymakamlık olmak üzere tarihin çöplüğüne atılmalıdır. Bütün iktidar, doğrudan halk temsilcilerinin elinde toplanmalı, o temsilciler de halk tarafından sürekli denetlenmelidir.

Yerel meclislerin özgür birliği

Başta yargı ve emniyet güçleri olmak üzere bütün kamu görevlileri halkoyuyla seçilmeli, yerel meclislere bağlı olmalı, yapıp ettiklerinden sorumlu olmalı, ortalama işçi ücreti almalı, kendilerini seçen halk tarafından sürekli denetlenmeli ve geri çağrılabilmelidir.

Yerel meclislerin-komünlerin özgür birliği olan Demokratik Cumhuriyet, o birliğin yerellerin tümünü ilgilendiren genel işlerini, doğrudan demokrasinin güncel bütün imkanlarını kullanarak ve onların yetmediği yerlerde yerel meclislerin seçtiği ve geri çağrılabilen temsilciler aracılığıyla yürütür.

Bu özel faaliyetin, toplumsal var oluşa hizmetten kopuşup bir bürokratik kasta dönüşerek kendisini seçenlere karşı bir kalıcı üstünlüğe sahip olmaması için anayasal önlemler alınmalıdır. Halktan bağımsızlaşarak parazitleşip urlaşan merkezi-bürokratik organlara karşı, halkın isyan hakkı anayasal güvenceye sahip olmalıdır.

Ekolojik uyum

Demokratik Cumhuriyet, bütün inançlara ve etnik kimliklere kördür. O, bir inanç ya da etnik kimlik taşımaz. Herkes istediği inanca girip çıkabilir ve herkes kendi etnik kimliğinin değerlerini koruyup taşıyabilir, isteyenler de kendisini herhangi bir inanç ya da etnik kimlikle ifade etmeyebilir.

Demokratik Cumhuriyet, kamu işlerini düzenleyen kurallarla dini inançlara ait kuralları birbirinden ayırır.

Kadınlara pozitif ayrımcılık

Demokratik Cumhuriyet, erkek egemenliğinin binlerce yıldır farklı biçimlerde boyunduruk altına aldığı kadınlara, toplumsal yaşamın her alanında pozitif ayrımcılık uygular.

Demokratik Cumhuriyet, en zenginle en yoksulu eşit oranda vergilendiren dolaylı vergilerin tümünü iptal eder ve servet vergisi başta olmak üzere doğrudan vergilendirme yoluyla kamu hizmetlerinin masrafını karşılar.

Demokratik Cumhuriyet, içinde yaşayan herkesin asgari yaşam standartlarını sağlamakla görevlidir. Sağlık hizmetleri herkes için eşit kullanıma açık olmalıdır.

Demokratik Cumhuriyet, devletten ve dini kurumlardan bağımsız ve parasız eğitimin herkese eşit olarak ulaşmasının koşullarını yaratır.

Demokratik Cumhuriyet, kapitalizmin sınırsız saldırısı altında ekolojik dengeleri bozulan doğayla insani toplumsal var oluşun uyumunu sağlamayı hedefler. Kapitalizme özgü toplumsal üretim ve tüketim düzeni, yerleşim ve ulaşım gibi temel toplumsal alışkanlıklar da, bu hedefe uyumlu olacak biçimde yeniden oluşturulur.

Asalak aygıtların tasfiyesi

Demokratik Cumhuriyet, "o güne kadar toplumun
sırtından geçinen onun özgür hareketini kötürümleştiren asalak devlet tarafından emilen tüm güçleri, toplumsal gövdeye geri" verir.

CHP'nin tarihsel misyonu

CHP'nin en zayıf halkası ulusalcı kanadı. Halen AKP-Gülen takımıyla kurulan yeni rejimi tanımıyorlar. Bu rejimin kolayca eskiye dönebileceğini, TSK egemenliğindeki o parlak günlerine geri dönebileceklerini düşünüyorlar

H. DURKAL

TC tarihiyle paralel bir tarihi olan CHP'nin, varlığı süresince yerine getirdiği en önemli misyon şüphesiz ki sistem dışı muhalefeti içererek sisteme dahil etmesi, etkisizleştirmesi ve nihai olarak sistemin bekasını sağlaması olmuştur. Egemenler soldan gelen basınçla ne zaman dara düşseler, imdadına CHP koştu. Sistem dışı isyan hep CHP ve CHP menşeli partiler yoluyla etkisizleştirildi.

İşte yine öyle bir dönemdeyiz. Türkiye tarihinin egemenler diliyle "en marjinal" hareketi Gezi süreci yaşandı/yaşanıyor. Bu hareketin en önemli özelliği, sistem dışı ve demokratik-yıkıcı olması. AKP iktidarının dengesinin bozulmasında en önemli etken kuşkusuz ki Gezi.

AKP'nin dışarıda Suriye, içeride de Gezi krizlerini atlatamaması egemenleri yeni arayışlara yöneltti. Ve sıkça söylendiği gibi, şu anda CHP egemenler açısından günden güne güçlenen bir alternatif. Çünkü CHP mevcut toplumsal gerçeklik içerisinde egemenlerin rahatlıkla kullanabileceği bir araç. Çünkü CHP Gezi'de çıkan enerjiyi emip etkisizleştirme potansiyeline sahip.

CHP'de neler oluyor?

Şüphesiz ki, CHP içerisindeki odaklar iktidar olma ihtimallerinin ya da en azından AKP'yi gerileterek güçlenebileceklerinin farkında. Tüm hamlelerini, hesaplarını da buna göre yaptıklarını görüyoruz. Sağa açılma, ülkedeki siyasal kriz ortamında daha fazla inisiyatif alma, cemaatle yakın temas vs.

CHP, Gülen safında

Ancak, en önemli gelişme şu: Daha düne kadar yeni CHP-eski CHP kavgasına tanık oluyorken, bu kavganın birden kesildiğine şahit oluyoruz. İktidar olma ihtimalinin büyüsüne kapılan ve adeta hipnotize olan ana muhalefet partisi, Cemaat'ten Erdoğan'a karşı yapılan her hamlede Gülen safında yer alarak iktidara göz kırpıyor. Son HSYK krizinde takındığı tavır bunun en büyük göstergesi.

Ulusalcıların beklentisi

Küresel sermayeye daha duyarlı, Gülen cemaatine yakın, sol liberallerle flört halinde bir yeni CHP kliği ile Ulusalcı-TSK'cı Kemalist gelenekçi CHP kliği arasındaki sert savaşın bir süre ertelendiğini görüyoruz. Her iki ekip de, iktidarı ele alana kadar bu savaşı ertelemişe benziyor. İktidar mekanizmaları arasındaki savaşlara (bkz. AKP-TSK, bkz. AKP-Cemaat) siyasi krizlere, kanatlı iktidarlara alışkın Türkiye toplumu olası bir CHP iktidarında, devletin zirvesinde bu kez de bu iki ekibin kapışmasını izleyebilir.

CHP'nin en zayıf halkası Ulusalcı kanadı. Halen AKP-Gülen takımıyla kurulan yeni rejimi tanımıyorlar. Bu rejimin kolayca eskiye dönebileceğini, TSK egemenliğindeki o parlak günlerine geri dönebileceklerini düşünüyorlar. Sessiz ve derinden hareket ederek, iktidara gelecekleri günü bekliyorlar. İktidara geldikten sonra üstünlüğü alarak, hızla eski Türkiye'ye dönme planları yapıyorlar. Bizden uyarması: O lokmayı size yedirmezler. Hem Erdoğan'ın bugün yediği "dost-modern" darbenin nedeni rotasını şaşırması değil midir?

Çok eksenli CHP açmazları

CHP'yi hızla geleneksel parti çizgisinden kopuşturma eğilimindeki yenilikçi ekip ise partiyi küresel düzene uydurma çabası içerisinde hareket ediyor. Bu çaba, yani CHP'yi liberalleştirme eğilimi ise CHP içi dengeleri sarsma potansiyeli taşıyor. Çünkü CHP'nin ulusalcılarının kırmızı çizgisi Kemalist ideoloji. Çünkü Kemalist ideolojinin günümüz küresel sistemine uyum sağlaması bu haliyle zor.

İşte, CHP yamalı bohçaya dönüyor. Sağ oyları almak için sağa kırıyor. Tabanı küstürmemek için Kemalizmden vazgeçmiyor. Küresel düzene uyum sağlamak adına liberalleşiyor. Kısacası partiyi herkes bir tarafa çekiştiriyor. Bakalım önümüzdeki günlerde bu çekiştirmenin sonuçları neler olacak. İzleyip göreceğiz.

22.01.2013

Türk modernleşmesinde Arap Aleviler

Dr. Hakan Mertcan'ın 'Türk Modernleşmesinde Arap Aleviler' isimli yeni kitabı laiklik, din devlet ilişkileri, Türk modernleşmesi ve Arap Alevilerle ilgili çalışmalarını bir araya getiriyor.

Laiklik, din-devlet ilişkileri, Türk modernleşmesi gibi konularda ve Arap Alevilerle ilgili araştırmalar yapan akademisyen Dr. Hakan Mertcan'ın, "Türk Modernleşmesinde Arap Aleviler (Tarih-Kimlik-Siyaset)" isimli yeni kitabı geçtiğimiz aylarda okurlarıyla buluştu.

Hakan Mertcan'a göre, "Arap Aleviler, kimi zaman siyasal koşulların zorlamasıyla egemen iktidarların politikalarına yakın durmuş, devlete eklemlenerek devletin hegemonya alanının genişlemesinin bir aracı olmuşlardır. Yani bir anlamda resmi devlet ideolojisinin taşıyıcılığını yapmışlardır.

"Örneğin, Türkiye Cumhuriyet'in erken dönemlerinde Osmanlı İmparatorluğu'ndan bir kopuş, yeni bir rejimin doğmakta olduğu inancı ve Kemalizmin laiklik söylemi gibi nedenlerle siyasal otoritenin yanında konumlanmışlardır. Fakat ilerleyen zamanda bu tavırda bazı değişiklikler meydana gelmiştir. Örneğin, çok partili yaşama geçişle beraber, azımsanamayacak sayıda Arap Alevi önceki dönemin baskıcı aktörü olarak gördükleri Halk Partisi'nden uzaklaşarak Demokrat Parti'ye destek vermişlerdir. Arap Alevi topluluğundan genç kuşaklar, 1970'li yıllarda mevcut siyasal yapı karşısında "radikal" denebilecek muhalefetin kaynaklarından biri haline gelmiştir."

Özetle, kitapta, bütün bu kırılma dönemleri dikkate alınarak etno-dinsel bir topluluk olan Arap Alevilerin siyasi tarihinin arka planı incelendikten sonra, Türk modern devletinin oluşumunda, gelişiminde, sınırlarının ve yapısının belirlenmesinde Arap Alevilerin konumlarının tespitine çalışılmaktadır.

Tarihsel süreç

Kitabın ilk bölümünde, Arap Alevi toplumunun tarihsel süreç içindeki yerinin tespiti yapılmış. Cumhuriyet dönemi gelişmelerinin belleğini oluşturması açısından Osmanlı egemenliğinin kurulduğu dönemde Arap Aleviler ve Osmanlı İmparatorluğu arasında yaşananlar irdeleniyor. İkinci bölümde, Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleşme süreci olarak görülen 19. yüzyılda devletin dönüşümü incelenmiş, bu dönemde Arap Alevilerin Osmanlı modernleşmesinden hangi biçimlerde etkilendikleri, modernleşme karşısındaki tutumları ele alınmıştır. Bu tutum tartışılırken, Arap Alevi toplumunun kendi tarih yazımına bakıldığı gibi Osmanlı Devletinin resmi arşiv belgeleri de dikkate alınmıştır. Üçüncü bölümde, Osmanlı Devletinin dağılmasının ardından milli mücadele sürecinde Arap Alevilerin rolü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş dönemindeki katkıları ortaya konulmuştur.

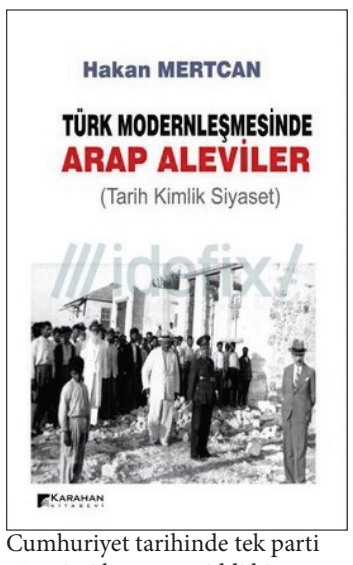

Cumhuriyet tarihinde tek parti yönetimi boyunca ciddi bir yer tutan iki esaslı politika incelenmiştir: İlki, Lozan Antlaşması'nda Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları dışında kalan Hatay'ın Türkiye'ye ilhakında Arap Alevilerin kilit bir rol oynadığı belirlenmiştir.

İnkar ve asimilasyon

İkincisi, o sürecin genel yaklaşımının yansıması olarak değerlendirilebilecek inkâr ve asimilasyon politikalarının Arap Aleviler için de çeşitli yöntemler kullanılarak yaşana geçirildiği gösterilmiştir. Çok partili yaşama geçilmesiyle birlikte genel bir teveccüh gören Demokrat Parti'nin Arap Alevilerin de ilgisine mazhar olduğu, tek parti döneminin baskıcı politikalarına bu topluluğun duyduğu tepki ve demokratikleşme özlemleri ortaya konulmuştur. Demokratikleşme vaatleriyle iktidara gelen Demokrat Parti'nin özellikle 1954'ten sonra anti-demokratik tutumu ve bunun karşısında Arap Alevilerin tavrındaki değişim incelenmiştir. İki darbe arası olarak adlandırılan 27 Mayıs'tan 12 Eylül'e giden dönemde devletin genel yapısı açıklandıktan sonra, özellikle alan araştırması sonuçlarına dayanılarak Arap Alevi topluluğunun Türkiye'nin bu önemli değişim sürecinde nasıl bir siyasal tavır aldıkları anlatılmıştır.

Son olarak, 1980'li yıllardan itibaren işleyen süreç, kimlik sorunsalı bağlamında ele alınmıştır. Bu bölümde, Arap Alevi kimliğinin ana öğeleri, Arap Alevilerin yaşadıkları kimlik sorunları, ayrımcı uygulamalar, asimilasyon vb. ortaya konulmuş, eşit yurttaşlık, kimlik hakları perspektifinden bir tartışma yürütülmüştür.

Resmi arşiv belgeleri

Türk Modernleşme sürecinde Arap Alevilerin siyasal tarihini, kimlik sorunlarını geniş bir perspektiften ele alan bu çalışma, bilimsel yöntemi ve birikimiyle çok tartışılacağa benziyor. Kitapta yer alan, resmi arşiv belgeleri, tarihsel olay ve şahsiyetlere ilişkin resimler de okuyucunun ilgisini cezbedecek nitelikte.

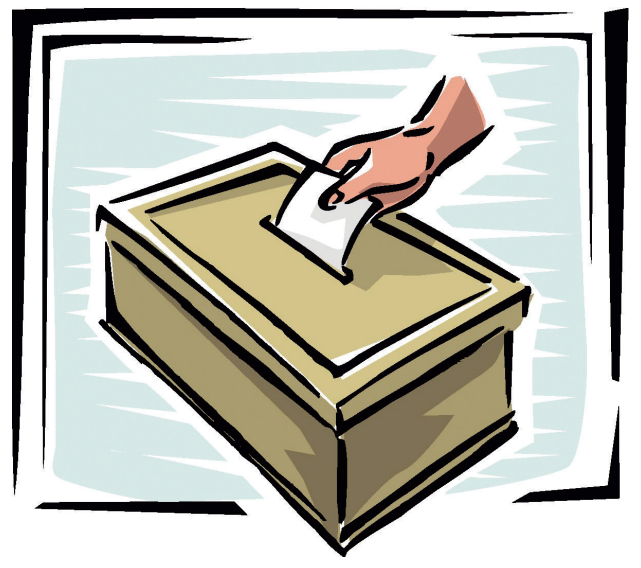

Yerel seçimler ve sosyalistler

30 Mart'ta yapılacak olan yerel seçimler, Türkiye'de, politikanın taşlarını yeniden dizilime itiyor. Gezi direnişi ve yolsuzluk operasyonuyla sarsılan AKP yerine, seçim öncesi halk yeni alternatifler arıyor.

H.ARIKUŞU

30 Mart'ta yapılacak olan yerel seçimler, Türkiye'de, politikanın taşlarını yeniden dizilime itiyor.

Gezi direnişi ve yolsuzluk operasyonuyla sarsılan AKP hükümeti yerine, seçimler öncesi halk yeni alternatifler arıyor.

AKP'nin yerel yönetim talanı

AKP dış politikada BOP projesinin, iç politikada neoliberal talanın uygulayıcısı olarak hükümet oldu. Emeğin kuralsızca sömürüsü üzerine yürüttüğü politikalarla ve her şeyi ticarileştirerek memleketi rant-soygun alanına çevirdi. Her şey, sermayedarların çıkarına biçimlendirildi.

12 yıllık iktidar boyunca yapılan; kentlerin, emeğin ve doğa'nın yağmalanmasıdır.

1990 yılından itibaren, yapılan 60 milyar dolarlık özelleştirmenin 55 Milyar doları AKP hükümeti zamanında yapıldı. Bu rakamlar bile dönemin nasıl bir yağmacılıkla yürütüldüğünü gösteriyor. Bir yerde para varsa kar da var. Kar varsa rant var, yolsuzluk var. İhaleleri sömürü şirketleri alır. Halkın parası talan edilir, "yollar", "yolsuzluk" için yapılır.

Sosyalistler nasıl bakmalı?

Seçime giderken, birçok sosyalist grup yanılgı içinde. Politik çelişki ya da toplumsal kutuplaşma, yanlış belirleniyor. Sorun AKP karşıtlığında daraltıldığı ölçüde, yerel seçimlerin temel hedefi 'AKP'nin geriletilmesi' olarak görülüyor.

Bu bakış açısı siyasetleri iki temel yanlışa itiyor.

1. Mesele AKP' yi geriletmekse, o zaman topluma CHP' yi işaret edersin.

Sol liberal bakışın ' yetmez ama evetçiliği', şimdiler de ' en azından geriletirsin' ciliğe dönüşmüştür.

2. Genel siyasi bakışla yaklaşıldığı için, yerel yönetim politikası unutulmaktadır. Sanki sosyalistler sorunu çözmüş gibi, büyük siyasi sorunlara bakmaktadırlar.

Solun yerel yönetim deneyleri

Fatsa ve Kürdistan'daki başarılı belediyecilik pratikleri, solun, sosyalistlerin alnının akıdır. Diğerleri için aynı şeyi söyleyemeyiz. Zaten birkaç yerde alınan belediyeler de sosyalistler atıl kalıp yerel başarı gösterememişlerdir. Ya da Hatay Samandağ deneyiminde olduğu gibi rantçılık yapılmıştır. Oda yetmemiş, güya sosyalist belediye başkanı ve ekibi rozetlerini takarak CHP'li olmuşlardır. Çürümüşlüğün ve tasfiyeciliğin sınırı yok. 'Nasıl yaşarsan öyle düşünürsün !'sözünün tam da yeri.

Rantçı değil, halkçı belediyecilik

Belediyecilik politikası ortaya koyulurken, bir karşıtlık üzerine propaganda yapılacaksa, o bütün düzen partilerine karşı olmalıdır. Bu da 3. Cephe dediğimiz, ne AKP ne de CHP'nin saflarında değil halkın yanında yer almaktır.

Biz sosyalistler," Rantçı değil halkçı" belediyeyi savunuruz. Para ve rant için değil, hizmeti, halka sosyal, kültürel, ekonomik hak olarak icra ederiz. O partiden bu düzen partisine 'döne döne' geçerek belediye politikası belirlemeyiz.

HDP'yle 3. cepheyi öreceğiz

HDP, halkçı belediye anlayışını gerçekleştirecek politika ve iradeye sahiptir. İşçi sınıfının ve halkların, kadınların, gençlerin, ekolojistlerin belediyeciliğini HDP'yle hayata geçirebiliriz. Merkeziyetçi yerel yönetimlere karşı, 'Gezi Ruhu'nun doğrudan ve eşitlikçi demokrasisini kentlerimizde oluşturabiliriz. Tereddüt yok. Oyların boşa gitmesi kaygısı yok. Hele şu AKP bir gitsinler yok. CHP karşısında sosyalist siyaseti diz çöktürme yok. Kendi devrimci, halkçı irademize güven var. Kazanmak için ' dört dombalak' dönmek yok. İlkeli, sınıf bilinçli, halktan yana belediyecilik anlayışı var.

Öyleyse; 3. Cepheyi örmek ve halkçı belediyecilik için, HDP saflarına.23.01.2014

EKONOMİ

Türkiye ekonomisi:

Stagflasyondan borç krizine doğru

Dış stresin artması ve iç streslerle birleşmesi ve sosyo-politik gerilimlerin derinleşmesi T.C.'nin borç çevrimini kırabilecek ve yükümlülüklerini yerine getiremeyecek sonuçlar doğurabilir. Yaşanan kur şoklarından dolayı Merkez Bankası'nın rezervleri bugünden erimektedir.

Volkan YARAŞIR

1. sayfadan devam
bağlantılı stagflasyon-enflasyon içinde durgunluk riski arttı.

'Ani duruş' ve sermaye kaçışları

Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye'de yabancı sermaye akımında "ani duruş" yaşanabileceğini açıkladı.
Yapısal dış kaynak sorunu yaşayan Türkiye ekonomisi, ani duruş ve yaşadığı siyasi risklerden dolayı spekülatif sermayenin olası hızla kaçışıyla senkronize ve yıkıcı problemler yaşayabilir. En başta dış kaynakla kontrol altında tutulmaya çalışılan cari açık, sert bir yükseliş gösterecektir. Ayrıca yeni döviz şokları yaşanabilir. Her şokun küçük bir döviz krizi olduğu düşünülürse, şoklar, şiddetli bir döviz krizini tetikleyebilir.
Bu gelişmelerin somut yansıması özel sektörde kendini gösterecektir. Özel sektörde hızlı iflasların yaşanması kaçınılmazlaşıyor. Daha bugünden şirketlerin değeri, milyarlarca lira eridi. Yine birçok marka şirket alarm vermeye başladı. Uluslararası finans kuruluşlarının raporlarında bu durum dile getirildi.
Türkiye'nin dış borcunun 2/3'ünün özel sektörün borcu olduğu ve bu borçların kısa vadeli ve Dolar bazında yapıldığı düşünülürse, sürecin yıkıcılığı ortadadır. Deutsche Bank yayınladığı raporda, kur risklerinin artmasının döviz borcu olan şirketler için yüksek risk doğurduğunu açıkladı. Bu sürecin bir yanıyla da sermayenin merkezileşmesi olarak işlediği unutulmamalıdır. Ayrıca FED'in uygulamaya başladığı parasal genişlemede kademeli kısıtlama politikaları, problemleri artırıcı içeriktedir.
Dünya Bankası 2014 yılında Tayland'la birlikte, Türkiye'yi en riskli ülke olarak değerlendirdi.

Borç çevrimi kırılabilir

Stagflasyon riski/sürecinin dış kaynakta yaşanacak sorunlarla birleşmesi, T.C.'yi hızla bir borç krizi içine sokabilir.
Döviz şokları ve sermaye kaçışlarına karşı Merkez Bankası'nın son derece sınırlı olan ve kötü değerlendirilen döviz rezervi oluşacak finansal fırtına karşısında tutunamaz.
Kurdaki aşınmanın ve Lira'nın düşmesiyle, ihracatın ve Türkiye'nin rekabet gücünün teorik olarak artacağı yönündeki vurgular çok manalı değildir. En başta şirket bilançolarında yaşanan tahribat ciddi noktaya ulaştı. Ayrıca bu durum Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarından dolayı ters biçimde sonuçlar yaratıyor. Yüksek derecede ithalata bağımlılık ve döviz kurlarında yaşanan aşınma, ekonominin zaafiyetlerini tetikliyor. Dış kaynağa bağımlılık cari açığı besliyor. Dış borcun cari işlem açıklarından dolayı hızla artması (TL'nin erimesi, cari açığı genişletmektedir) ve borcun özellikleri önümüzdeki dönemde, Türkiye'deki finansal tablonun altüst olmasına yol açabilir.
Ayrıca (FED'in kademeli kısıtlama kararları ve küresel düzeyde olası yeni finansal türbülanslar gibi) dış stresin artması ve iç streslerle birleşmesi ve sosyo-politik gerilimlerin derinleşmesi T.C.'nin borç çevrimini kırabilecek ve yükümlülüklerini yerine getiremeyecek sonuçlar doğurabilir. Yaşanan kur şoklarından dolayı Merkez Bankası'nın rezervleri bugünden erimektedir. AKP hükümetinin bu olasılığı görmezden gelmesi, sık sık dış borçla GSYH arasındaki orana vurgu yapılması spekülatif bir yorumdur.

Stagflasyon riskinin dış kaynakla ilgili sorunlarla birleşmesi, T.C.'yi borç krizine sokabilir.

Borç krizi

En başta döviz şoku Türk Lirası'nın kısa sürede değer yitirmesine (17 Aralık sonrası TL'nin %24 oranında değer kaybettiği açıklandı) yol açtığı gibi, Türkiye'nin borçlanmasının ve dış borç ödemesinin Dolarizasyon üzerinden gerçekleşmesi bu argümanı boşa düşürmektedir.
Kısaca Türkiye ekonomisi sert yavaşlama ve stagflasyondan, şiddetli bir borç krizine sürüklenebilir. Dış ve iç stres koşulları bu krizin zeminlerini bütünüyle hazırlamış durumdadır.

AB'de işsizlik oranı kronik bir seyir izliyor ve yoksulluk kitleselleşiyor.

Avrupa'da ekonomik durgunluk ve deflasyon riski

Avrupa Birliği ekonomik durgunluk süreci içinde ve kıtada deflasyon riski artıyor. Kriz her ülkede farklı biçimler alarak, kendini dışa vuruyor ve farklı sikluslar gösteriyor.

AB, yapısal krizin odak coğrafyası olmayı sürdürüyor. Kriz, Avrupa'da borç krizi ve bankacılık krizi olarak kendini dışa vurmuştu. Özellikle Güney Avrupa'yı – Avrupa'nın Akdeniz havzasını şiddetle saran kriz dalgası İtalya ve Fransa'yı etkileyecek boyutlara ulaştı. Başta Yunanistan, Portekiz ve İspanya'da ekonomik kriz farklı sikluslar oluşturarak derinleşiyor. Kamu borç krizi AB ve Avro bölgesinin temel problemi olmaya devam ediyor.
2013 yılında AB'de %0,4 daralma görüldü. Ekonomik büyüme %0,8 olarak gerçekleşti. Bu durum bile finans çevrelerinde abartılı açıklamalara yol açtı. "Suni iyimserlik" olarak değerlendirilen bu yorumlar, AB ve Avro bölgesinde yıkıcı sonuçları perdeleyemiyor.
AB'de işsizlik oranı kronik bir seyir izliyor. Üye ülkelerin genelinde milli gelirden kişi başına düşen oranda İngiltere, İtalya, Fransa dahil, özellikle Yunanistan, Portekiz ve İspanya'da hızlı düşüşler yaşandı. Yeni istihdam alanlarının yaratılmasında ciddi problemler yaşanıyor. Yoksulluk, AB'nin çekirdek ülkeleri dahil, birinci periferide önemli oranda yükseldi ve kitleselleşti. AB'nin içine girdiği durgunluk süreci yaşanılan sorunları daha da yoğunlaştırdı.

AB'de yoksulluk ve işsizlik kitleselleşiyor

IMF ve OECD, AB'de deflasyon riskine vurgu yaptı. Uzun süreli düşük enflasyonun, deflasyonu tetikleyeceği açıklandı. Deflasyonun somut yansıması mal ve hizmet seviyesinin düşmesi, tırnak içinde "ucuzlamasıdır". İlk başta bu durum kitleler açısından olumlu bir tablo gibi görünse de, AB çapında işsizliğin, yoksulluğun kitleselleşmesi, reel ücretlerin hızla düşmesi kitlelerin alım gücünün azalmasına ve tüketimin daralmasına yol açıyor.

Güney Avrupa

Bu arada Güney Avrupa'daki ekonomik durum vahimliğini koruyor. Yunanistan'da kriz bütün ağırlığıyla devam ediyor. Son 5 yıl içinde kitlesel yoksulluk arttı. Milli gelirden kişi başına düşen pay %25 gibi şiddetli bir gerileme yaşadı.
İspanya, kısmi ve göreceli bir ekonomik büyüme tablosu gösterse de, ülke ekonomik krizin anaforu içinde. İspanya'da özellikle kobilerde, yoğun şirket iflasları yaşanıyor. Ayrıca rüşvet ve yolsuzluk skandalları ülkeyi sardı. Yolsuzluk, rüşvet, kara para, hortumlama, özellikle kentsel dönüşüm politikalarıyla iç içe gelişiyor. Bu süreç İspanya'da yeni bir emlak krizinin önünü açabilir.
Portekiz'de kriz sürüyor. Kamu borç krizinin yüksekliği, zombi bankacılık krizinin yıkıcı sonuçları kitlelerden çıkarılmak isteniyor.

Krizin farklı biçimleri

Avrupa Birliği ekonomik durgunluk süreci içinde ve kıtada deflasyon riski artıyor. Kriz her ülkede farklı biçimler alarak, kendini dışa vuruyor ve farklı sikluslar gösteriyor.

27.01.2014

Krizin yoğunlaşması çevre ülkeleri de saran bir anafor yaratıyor.

Yapısal kriz etkisini yayıyor

Yapısal kriz sadece bir ekonomik kriz değil, bir kriz senkronudur. Ekonomik krizin yanında, ekolojik kriz, gıda krizi, uygarlık krizi ve emperyalistler arasında hegemonya krizidir.

Volkan YARAŞIR

Kapitalizmin yapısal krizi, küresel düzeyde farklı evreler içine girerek, derinleşiyor. Küresel büyüme oranlarında düşüş sürüyor. Ekonomilerin kırılganlık karakteri yükseliyor. Özellikle merkez ülkelerde deflasyon olasılığı artıyor. İşsizlik ve yeni istihdam verileri (periferideki kronik halin yanında) merkez ülkelerde negatif düzeyde seyrediyor. İçine girilen evre "uzun durgunluk" diye tanımlanıyor. Krizin yoğunlaşması çevre ülkelerini hızla saran bir anafor yaratıyor. Özellikle küresel sermaye akımları ve U-dönüşleri yüksek kırılganlık zemini oluşturuyor. Yapısal krizin dalgasal gel-gitleri krizin etkilerini giderek belirginleştiriyor. Semptomlarını açığa çıkarıyor.

Multi kriz

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2014 küresel riskler diye tanımladığı bütün maddeler aslında krizin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Raporda bunlar tek nedenli sebeblerle açıklansa da, maddeler yapısal krizin yansımaları olarak okunabilir.
Yapısal kriz sadece bir ekonomik kriz değil, bir kriz senkronudur ve multi-kriz özelliği taşır. Ekonomik krizin yanında, ekolojik kriz, gıda krizi, uygarlık krizi ve emperyal özneler arasında hegemonya krizi olarak kendini dışa vurur.

İstikrarsızlık beklentisi

Raporda 2014 yılında merkez ülkelerde mali kriz riskinin altı çiziliyor. Vahim bir noktaya ulaşan küresel işsizlik ve eksik istihdama vurgu yapılıyor.Bu durum krizin en temel semptomlarıdır. Küresel düzeyde görülen otoriterleşme eğilimleri, egemenlerin yönetememe krizlerinin bir dışa vurumudur. Rapor bunu küresel yönetişim başarısızlığı olarak tanımlıyor. Aynı zamanda rapor gıda, su krizlerine ve ekolojik krize vurgu yapıyor.Bu da yapısal krizin multi kriz karekterinin bir yansımasıdır.
Yapısal krizlerde sınıfsal ve toplumsal antagonizmanın şiddetlenmesi ve yoğunlaşmasına bağlı olarak, büyük toplumsal alt-üst oluşlar doğar. Rapor 2014'te şiddetli siyasal ve sosyal istikrarsızlık beklendiğini açıklıyor.
Aslında içine girilen sürece "büyük durgunluk", "uzun durgunluk" gibi tanımlamalar yapılsa da, dünya ekonomik forumunun raporunda krizin bütün semptomları açıkça dile getirilmiştir. Artık yaşanan problemler kapitalist organizasyonlar tarafından da açıkça ifade edilmektedir. 2014 yılı küresel düzeyde büyük alt-üst oluşlara ve toplumsal gelişmelere gebe bir yıl olacaktır.

27.01.2014

DÜNYA

Uluslararası finans-kapitalin yayın organı manşet analizinde sermayenin korkularını açığa vuruyor.

Yükselen ekonomiler ve 'ağrılar'

Uluslararası Finans-kapital'in yayın organı manşet haber-analizinde 2014'ün Çin, Brezilya, Rusya, Güney Afrika, Hindistan, Endonezya ve Türkiye için zorluklarla dolu olduğunu ifade ediyor.

Cenk AĞCABAY

FED (Amerikan Merkez Bankası)'in "Varlık alımlarını sonlandırma"ya dönük planı "yükselen ekonomiler" olarak kodlanan ülkelerde alarm zillerinin çaldı. ABD'li iktisatçı Steve Hanke, Wall Street Journal'da, "2002 sonundan beri FED'in politika faizini agresif bir biçimde düşürmeye başladığını, bu düşüşün ise, "carry trade"in (düşük faizli ülkelerde borçlanarak yüksek faizli ülkelere yatırım yapmak) başlamasına neden olduğunu" belirtiyor.
FED'in yeni planının, yaklaşık 11 yıl boyunca geçerli olan bu eğilimi sona erdireceğini ifade eden Hanke, bundan en fazla "yükselen ekonomiler"in etkileneceğini söylüyor.

Hanke'ye göre, bu ülkeler "carry trade" sayesinde ekonomik krizden ciddi hasar almadılar, ancak çanlar şimdi onlar için çalıyor. Yaz aylarından beri "yükselen ekonomiler"in tökezlemeye başladığı biliniyor.
24 Aralık tarihli Financial Times'ın manşeti "Yükselen riskler ve acılı reformlar ortasında Çin" idi. Simon Rabinovitch, FED'in

Simon Rabinovitch

Steve Hanke

yeni planının Çin açısından yarattığı riskleri ve dünya ekonomisine nasıl bir maliyet getirebileceğini tartışıyordu.

Rabinovitch, diğer "yükselen ekonomiler"in de çok ciddi riskler barındırdığını, bu ülkelerde yaşanabilecek ekonomik sarsıntıların orta sınıfları öfkelendirebileceğine dikkat çekiyor. Haziran ayında Türkiye'de yaşanan Gezi İsyanı'nı örnek veriyor.
Uluslararası Finans-kapital'in yayın organı manşet haber-analizinde 2014'ün Çin, Brezilya, Rusya, Güney Afrika, Hindistan ve Endonezya, Türkiye için zorluklarla dolu olduğunu ifade ediyor.

Sözü edilen ülkeler dünya proletaryasının önemli bir büyüklüğünü kapsıyor.
Rabinovitch, "yükselen ekonomiler"de uygulamaya sokulabilecek ekonomik tedbirlerin "ağrılar" yaratabileceğini, ancak eğer geri durulursa, gelecek sarsıntıların çok daha büyük yıkımlara yol açabileceğini, haber veriyor.
Rabinovitch, "yükselen ekonomiler"de orta sınıfların, siyasi baskılar, rüşvet ve fiyat artışları nedeniyle harekete geçebileceğini ifade ediyor.
Her ne kadar nedenler ve sonuçlar arasında yanlış bağlantılar kursa da, sermayenin 2014 yılına korkularla girdiğini ve yükselmesi olası halk hareketlerine karşı hazırlıklar yapmakta olduğunu gizleyemiyorlar.

Lampedusa Fermanı – Aşağıdakilerin ortak bir manifestosu

Avrupa'nın dış sınırlarının militaristleşmesi ve göçmenlerin izlenmenip baskı altında tutulması için Lampedusa sembolik bir anlam taşıyor.

Raphael JAKOB

Autonome Schule Zürich
Teorik ve Politik Çalışmalar Grubu

Çev. Fatma Doğan

Avrupa'nın muktedirleri, büyük bir sermaye duvarı inşa ettiler. Yıllardan beri, kuzeyin zenginleri güneyin yoksullarına karşı kendilerini korumaya yoğunlaşırken, aynı zamanda da yoksullara karşı sonucları korkunç olan acımasız bir dışlama yürütüyorlar. 3 Ekim 2013'te 368 insan, Lampedusa adasından bir kaç mil ötede hayatlarını kaybettiler. Avrupa'ya ulaşmaya calışırken öldüler. Bir kaç gün sonra, Suriyeli yüzlerce insanı aynı noktada deniz yuttu. Bunlar sadece Avrupa sınırlarındaki binlerce kurbandan bazıları. Son 25 yıl içerisinde yaklaşık yirmi bin kişi böyle öldü. Bununla, birlikte Avrupa Birliği, sınırları için militarist yatırımlar yapmaya devam etti. İspanya sınırındaki Melilla'da olduğu gibi, Lampesdusa'da da sınır acentesi Frontex'in gemileri denetleme yapıyor ve Eurosur'ün /Avrupa sınır gözetleme sistemi, insansız uçakları dolaşıyor. Avrupa Birliğinin kontrol mekanizmaları Libya çölünün kalbine kadar ulaşıyor. Lampedusa'nın 6000 kişilik nüfusuna karşılık 1500 güvenlik görevlisi bulunuyor.

Göçmen adası

Lampedusa adası Tunus'tan 130 km, Sicilya'dan 200 km uzaklıkta bulunuyor. 2013 yılında tahminen 34'000 göçmen botlarla Lampedusa adasına geldi. Ada göçmenlerin yakalanması ve kamplara konulması bakımından önemli bir nokta. Yakalanan göçmenler bu kamplarda kötü koşullarda yaşamak zorunda, ya da doğruca Libya'daki göçmen kamplarına götürülüyorlar.
Avrupa'nın dış sınırlarının militaristleşmesi ve Avrupa Birliği içindeki göçmenlerin izlenmesi ve baskı altında tutulması açısından, Lampedusa sembolik bir anlam taşıyor. Sınırlar ve yasalar Avrupa pasaportuna sahip olan insanlarla Avrupa Birliği vatandaşı olmayanlar arasında hiyerarşi üretiyor. Ekonomik göçmenlerle mültecileri birbirlerinden ayırıyorlar. Yeni yoksulluğu eski yoksulluktan ayırıyorlar. Sömürü ve şantajı arttırıyorlar. Uluslararası işçi sınıfını bölüp kriminalize ediyorlar ve ırkçı takipleri legalleştiriyorlar. İsviçre gibi "hümaniter geleneğe sahip „"örnek demokratik devletlerde" kağıtsız göçmenler hapse atılıyor ve sınırdışı ediliyor. Mülteciler çoğu zaman yıllar boyu hukuki statüsünün ne olacağını bilmeden ve politik katılım olanakları olmadan insanlık dışı kamplarda kalmak zorunda bırakılıyor.
Avrupa'nın sorunu istilacı „Barbarlar" değil, sorun Avrupa'nn kendisinin barbarlaşmasıdır. Lampedusa trajedisi, bunun açık örneğidir. Avrupa'nın burçları çoktan fethedildi, ama güçlü göçmenler tarafından değil, kendi yetersizliği ve küresel sermaye tarafından.

31 Ocak ve 2 Şubat tarihleri arasında Avrupalı ve Kuzey Afrikalı hareketler, Akdeniz'in tarihini yeniden yazmak icin buluşuyorlar. Lampedusa fermanı aşağıdakilerin kolektif bir manifestosu olmalıdır. Şimdiki duruma karşı baska bir hakkı ortaya koymalıdır. İnsanı ilk sıraya koyan, onuruna, isteklerine ve umutlarına saygı gösteren bir yaşam hakkını savunuyoruz. Öyle bir hak ki, şu anda mevcut tek bir kurumun dahi sağlayacak durumda olmadığı; bir hak ki herkesten ve herkes icin.
Lampedusa fermanı, bu hakları talep etmek üzere bir kuruma sunulacak bir manifesto değil, daha ziyade kolektif bir ödev ve Avrupa düzeyindeki organizasyon ve mücadelenin bir aracı olabilir.

Hamburg: Hakim sınıfın sıkıyönetim provası

Neoliberal kent, nesnelerinden azami düzeyde kar etme amacı taşıyan yatırımcıların elindedir. Tarihi yapılar, yerel kültür, mahalledeki sosyal yaşam umurlarında değildir. Ancak Hamburg'da sadece soylulaştırma değil, direniş ve mücadeleci bir kent hakkı hareketi de var.

Max ZİRNGAST

Bilindiği gibi burjuva kapitalist devletler kendilerine alternatif antikapitalist teori ve pratiği belli bir noktaya kadar, hakim ideoloji ve sermayenin karı ciddi biçimde tehlikeye girmediği müddetçe tolere edebilir. Toplumsal çelişkiler keskinleşip, devlet kendini tehlikede gördüğünde ise gerçek yüzünü gösterir – tıpkı noel arifesinde Hamburg'da olduğu gibi.
Otonom kültür merkezi Rota Flora'nın bu niteliğiyle kalması için, 21 Aralık'ta düzenlenen yürüyüş daha başlamadan polisin kimyasal ve fiziksel müdahalesine maruz kaldı. Ardından şehir merkezinin tümü tehlikeli bölge ilan edilerek, yürüyüş güzergahının yarısı programdan çıkartıldı. Bu yaptırımı reddeden ve çileden çıkan eylemcilerse; burjuva basın tarafından, saldırgan taraf olarak gösterilerek marjinalize edilmek istendi. İddiaya göre, çatışmaların sonucunda yaklaşık 500 gösterici ve 120 polis yaralanmıştı. Ancak bu sayıların ortaya saçılmasının asıl sebebi olayların basın yoluyla dramatize edilmesini kolaylaştırmak, solu karalamak için doğan bu fırsatı (olayın içeriğinden bağımsız olarak) kaçırmamaktı.

Kenti soylulaştırmaya karşı

Peki çatışmaların nasıl bir arka planı var?
Hamburg, Almanya'da kentleri soylulaştırma projesi için önemli bir örnek teşkil ediyor. Soylulaştırma kavramıyla burada anlatılmak istenen, neo-liberal kentsel dönüşüm sürecinin başlıca unsurlarından olan, daha önce gözde olmayan semtlerin değerinin çeşitli politikalarla artırılması, buna bağlı olarak bölgedeki kiraların ve yaşamın pahalılaşması, ve nihayetinde bölge sakinlerinin adım adım oradan sürülmesidir.

Hamburg Almanya'da kentleri soyluluşatırma projesi açısından önemli bir örnek teşkil ediyor.

Neoliberal kent, nesnelerinden azami düzeyde kar etme amacı taşıyan yatırımcıların elindedir. Tarihi yapılar, yerel kültür, mahalledeki sosyal yaşam umurlarında değildir.
Ancak Hamburg'da sadece soylulaştırma değil, direniş ve mücadeleci bir kent hakkı hareketi de var. 21 Aralık'taki eylem ise, farklı protesto hareketlerinin bir araya gelmesinden doğan bir zirve noktasıydı. Aynı zamanda bir işgal evi olan Rote Flora 2001'den beri, şimdi birdenbire oraya soylu bir kültür merkezi dikmek gerektiğini fark eden bir yatırımcıya aitti.

Devlet şiddetinin tedirginliği

İlk öfke dalgası ardından polis, Hamburg şehir merkezinin büyük bir bölümünü tehlikeli bölge ilan ederek dramatizasyona yeni bir boyut ekledi.
Bu, yoldan geçen herhangi bir vatandaşın polis tarafından durdurulup, üstünün aranabileceği anlamına geliyordu. Düzenin bekçileri bu imtiyazı elbette fazlasıyla kullanarak birçok kişiyi sebep göstermeden tutukladı.
Peki bu yöntem nasıl meşru kılınmıştı? Polis, karakolun saldırısına uğradığını ve bir polis memurunun ağır yaralandığını öne sürdü, bu medya yoluyla tüm Almanya'da yayınlandı. Gerçekte ise, karşıdan karşıya geçen parti modundaki ufak bir grup ile bunu yasadışı eylem kapsamında gören birkaç polis arasındaki karşılıklı sataşmadan ibaretti.

Sonuç

Eleştirel Polisler Federal Birliği eylemin neden durdurulduğunu açıklamak için üç sebep gösterdi: Eylem, erken başlamıştı. Göstericiler polise karşı şiddet uygulanmıştı. Ve polis, eylemciler arasında şiddet kullanımına açık unsurların olduğunu zaten biliyordu. İşte bu yüzden eylem dağıtılmalıydı.(!)
Olayların akışı göstermiştir ki, hakim sınıflar ve polis toplumsal çatışmaları bu şekilde çözmeyi de hatırlamıştır.
Asıl hedef, tüm şehri tehlikeli bölge ilan etmektir.
Toplumsal çelişkilerin giderek yoğunlaştığı Avrupa Birliği ve Euro Bölgesi'nde bu tür eylemler ve önlemler, keskinleşecek savaşımın alametleridir.

DÜNYA

Cenevre Konferansı'ndaki emperyalist oyunlar savaş alanının gerçek güç dengeleri tarafından zorlanıyor.

Rojava'dan Cenevre'ye yol yok

Suriye Cenevre-2'ye, son bir yılda askeri alanda kazandığı başarıların, ittifak güçlerindeki sağlamlığın devamının ve politik olarak muhalefet güçleri içinde El-Kaide orijinli çetelerin ağırlığının artmasının yarattığı görece rahatlıkla geldi.

Murat DÜZGÖR

1. sayfadan devam
sahnesinden öte bir anlam içermiyor. Emperyalist güç odakları arasındaki bilek güreşinde oluşan pat durumunun sadece bir ifadesi oluyor. İşte bu nedenle, Suriye'de son derece özgün bir fiili durum yaratan Kürt Halk Güçleri Cenevre-2 sahnesinde kendine yer bulamıyor.
İran da görüntü itibariyle bu sahnede yer almıyor, ancak İran Cumhurbaşkanı, yine İsviçre sınırları içindeki Davos'ta, Suriye hakkında konuşmaya başladığında tüm kameralar ona çevriliyor. ABD ve Avrupa basınına göre, bu yıl Davos'un en ilgi çeken ve dikkatle dinlenen konuğu olan İran Cumhurbaşkanı, Suriye'de normalleşmenin yaşanması için ilk yapılması gerekenin "terörist unsurların" Suriye'yi terk etmesi olduğunu bir kez daha dile getirdi.
ABD Dış İşleri bakanı Kerry'nin konferansın ilk günü Esad hakkındaki sözleri, tam anlamıyla boş bir "retorik" idi, Türkçe'deki "zevahiri kurtarmak" deyiminin çok güzel ifade ettiği bir duruma denk düşüyordu. Esad iktidarı terk etmeden, Esad'ın görevlendirdiği heyetle müzakere masasına oturarak zaten kendisi "vazgeçilmez" önkoşullarından vazgeçmiş olduğunu tüm dünyaya ilan etmişti.

Güç dengeleri gerçekliği

Suriye Cenevre-2'ye, son bir yılda askeri alanda kazandığı başarıların, ittifak güçlerindeki sağlamlığın devamının ve politik olarak muhalefet güçleri içinde El-Kaide orijinli çetelerin ağırlığının artmasının yarattığı görece rahatlıkla geldi. El-Kaide orijinli çetelerin dünya çapında yarattığı nefretin ve itibarsızlığın bir nebze olsun giderilmesi amacıyla bir süre önce örgütlenen "İslami Cephe"nin ciddi bir başarı gösterememesi, muhalefeti masaya daha da zayıf oturttu.
Güç dengelerinin askeri ve politik düzeylerde bu şekilde oluşması sonucunda, konferanstan hemen önce dünya basınına servis edilen, savaş suçlarını "kanıtladığı" iddia edilen fotoğraflar bile ciddi bir etki yaratamadı. Emperyal sahnede oyun senaryoda yazıldığı gibi akmaya devam etti.

Sahnede Rojava boşluğu

Cenevre-2, Suriye'deki mevcut durumun tüm dünyaya ilanı anlamını taşıyor, ama ciddi bir eksikle. Cenevre-2 Kürt Halk Hareketi'ne kendi sahnesinde yer vermedi, ancak Rojava halkı Cenevre Konferansı esnasında kendi demokratik özerk yönetimini kurduğunu ilan etti.

Cenevre-2, Suriye'deki mevcut durumun tüm dünyaya ilanı anlamını taşıyor, ama ciddi bir eksikle. Cenevre-2 Kürt Halk Hareketi'ne kendi sahnesinde yer vermedi, ancak Rojava halkı Cenevre Konferansı esnasında art arda açıklamalarla kendi demokratik özerk yönetimini kurduğunu ilan etti.
Suriye'de yaşanan en önemli politik gelişme, emperyal tiyatro sahnesinde değil; o sahnenin dışında yaşanıyor. Bunda da şaşılacak bir yan bulunmuyor; ancak kendi özgücüne, halk inisiyatifine güvenenler, emperyalist dünya sisteminin efendilerinin çizdiği sınırlar dışında politika belirleyip, politikalarını hayata geçirebilirler.
Rojava'daki bu büyük politik gelişme, son 8-9 ayda Rojava'da sergilenen büyük askeri direnişin meyvesidir, halkın yaratıcı direniş gücü açığa çıkmış, çetelere karşı sağlanan üstünlük bu politik atılımın önkoşullarını yaratmıştır.

Taşeronun güçsüzlüğü

Emperyalizmin taşeronluğunu yaparak "güç olma" hayali görenler ise, AKP örneğinde olduğu gibi, işler ters gitmeye başladığında, batmamak için denize ilk atılacak ağırlıklar haline gelirler.
Cenevre-2 yeni bir sonuç yaratmıyor, sadece mevcut durumun altını çiziyor. Suriye'de akan süreç, büyük ölçüde, emperyal güç odaklarının bölge üzerindeki mutabakatlarının daha net bir noktaya taşınması ve sürece çok güçlü girdiler sunarak, savaşı Irak ve Lübnan'a taşıyarak bölgesel bir nitelik kazandırmak isteyen güçlerin hamlelerinin sonuçlarına göre ilerleyecek.
İran Cumhurbaşkanının Davos'ta gördüğü ilgi, bir yandan son derece yumuşak mesajlar verirken, bir yandan da bölgesel süreçler hakkında oldukça net ifadeler kullanması, İran'ın esneme sınırlarını ve "kırmızı çizgileri"ni ortaya koyar nitelikte idi.
İran'ın reformcu kadrosu, sahip olunan gücün, yani Batı emperyalist ittifakını onlarla masaya oturtan gücün, kendi "açılımcı" politikaları değil, direniş ekseni olduğunu biliyorlar. İran ABD görüşmelerinin reformcuların "açılım" politikaları ile değil; "şahin" Ahmedinejad'la başlamış olması bunun en önemli göstergesi.
Ortadoğu'da oluşan direniş ekseni, Rusya, Çin bloğunun Batı emperyalist ittifakına karşı geliştirmeye başladığı dirençle buluştuğunda bu politik sonuçlar ortaya çıkmaya başladı. Direniş ekseninin ana unsurlarından birinin rolü ile ilgili olarak birkaç gün önce basına düşen bir haber oldukça anlamlıydı.

5000 Hizbullah savaşçısı

Ortadoğu meselelerine yoğun duyarlılığı, Libya ve Suriye muhalefeti ile olan derin organik bağları ABD basınında sürekli gündemde olan, Obama'nın politikalarını son derece korkak ve yetersiz bulan Cumhuriyetçi Senatör Mc Cain'in bir televizyon programında yaptığı konuşmada söylediği şu sözler: "tam biz kazanıyorduk, 5000 Hizbullah militanı geldi ve durum değişti". Bu sözler, direnişin gücünün, en büyük düşmanı tarafından da kabul edilmesi anlamını taşırken, tarafların aidiyetlerinin derecesini de gösteriyor. Cenevre-2, Suriye'de savaşın belirli bir ölçekte devam edeceğini gösteriyor; ancak alanda "muhalefet" üstünde büyük ölçüde etkinlik kuran El-Kaide orijinli çetelerin güçlerini arttırması olasılığı, gerek savaşan güçler, gerekse de ittifaklar açısından yeni ve şaşırtıcı bileşimlere hazır olmayı gerektiriyor.
28/1/2014

Quo vadis Lübnan*

Suriye'deki savaşın bir sonuca ulaşamadan devam etmesi, Ortadoğu'daki istikrarsızlığın alanını giderek genişletiyor. Lübnan da tekrar kaosa sürükleniyor.

Suriye'deki savaşın bir sonuca ulaşamadan devam etmesi, Ortadoğu'daki istikrarsızlığın alanını giderek genişletiyor. "İstikrarsızlık" konusunda Ortadoğu'nun belki de en "yetkin" ülkesi olan Lübnan'da, kısa bir durgunluğun ardından tekrar kaosa sürüklenmek üzere.
Suriye'deki savaşın "vekalet" savaşına dönmesiyle birlikte, Lübnan da kendisini savaşın "sıcak" tarafında buldu. Özellikle selefi ve cihatçı güçlerin savaşı Lübnan sınırına taşımasıyla, Hizbullah da devreye girdi ve savaş Lübnan'a taşınmış oldu.

Bombalı saldırılar, suikastler

El-Kaide bağlantılı Irak Şam İslam Devleti (IŞİD) ve Nusra Cephesi, geçtiğimiz Aralık ayında aldıkları kararla "Hizbullah Suriye'den çekilinceye ve elindeki esirleri serbest bırakıncaya kadar" Lübnan'da olacaklarını belirttiler.
Bu karar sonrasında, Ocak ayında "Hizbullah'ın Suriye'deki varlığına misilleme olarak" gerçekleştirilen bombalı saldırılarda, Beyrut'un Dahiye bölgesinde 5 kişi ve Şiilerin yoğun yaşadığı Hermel'de de 4 kişi yaşamını yitirdi.
El-Kaide'nin yanı sıra Suudi Arabistan da, Lübnan da kendi milislerini oluşturma çabasında. Özellikle selefi gruplar ve eski Lübnan Başbakanı Saad Hariri'nin partisi el-Mustakbel taraftarlarına askeri eğitim veriyorlar. Nitekim, el-Mustakbel partisi milletvekili Muayyin el-Merabi'nin kardeşi Favaz Merabi, el-Kaide bağlantılı gruplarla birlikte Suriye ordusuna karşı savaşırken Kalamun bölgesinde öldürüldü.
Diğer yandan Beyrut'taki İran büyükelçiliğine bombalı saldırıyı gerçekleştiren el- Kaide bağlantılı Abdullah Azzam Tugayları adlı örgütün lideri Macid el-Macid'in Suudi Arabistan vatandaşı olması ve "Suudi istihbaratının kara kutusu" olarak bilinmesi de, el-Kaide ve Suudiler arasındaki sıkı ilişkiyi gösteriyor.
Bombalı saldırıların yanı sıra suikastler de Lübnan'ı sarsıyor. Önce Hizbullah'ın komutanı Hasan el-Lakis "Baalbek Özgür Sünnileri Tugayı" örgütü, daha sonra eski Maliye Bakanı Muhammed Şatah, selefi bir örgüt olan "Fethu'l İslam" tarafından suikast sonucu öldürüldü.

Kabine belirsizliği

Lübnan'daki kaosun en önemli nedenlerinden biri siyasi belirsizlik. Eski başbakan Necib Mikati'nin 23 Mart 2013'deki istifasından sonra Lübnan'da yeni bir hükümet kurulamadı. Yeni hükümeti kurmakla görevlendirilen Temmam Selam'ın çabaları da, şimdiye kadar sonuçsuz kaldı. Neden, başını Saad Hariri'nin partisi el-Mustakbel'in çektiği 8 Mart İttifakı'nın Hizbullah'ı hükümette istememesi.
Hizbullah'ın lideri Nasrallah " Gerçeklik, Lübnan'daki iki grubun Lübnan'ın geleceği için işbirliği yapmaktan başka bir yolu olmadığını göstermektedir. Zira sorunlar yaşanmaktadır, çöküş aşamalı olarak gelmektedir ve bütün bu sorunların çözümü için hükümetin kurulması gerekmektedir." diyerek, işbirliğine hazır olduklarını gösterdi:
Sonrasında, Saad Hariri yaptığı açıklamayla "Hizbullah'ın da yer aldığı bir koalisyon hükümetine katılmaya hazır olduklarını" belirtti. Hariri'nin bu açıklamasında Esad ve Hizbullah'ın sahada, İran'ın diplomatik alanda kazandığı mevziler ve el-Kaide'nin Lübnan'da alan kazanmasının önemi büyük. Bu da önümüzdeki günlerde Lübnan'da bir hükümetin kurulma olasılığının yüksek olduğu gösteriyor.

Suriye, Cenevre, Lübnan

Suriye'de süren savaşın Lübnan'a sıçramasıyla birlikte, artık Lübnan'ın kaderi Suriye'deki savaştan ayrı tutulamayacak. Cenevre'deki görüşmelerin en önemli belirleyicisi olan "sıcak sahadaki" gücün, Lübnan'da da belirleyici olacağı gözüküyor. Bu konuda, özellikle İsrail'e karşı verdiği savaşla yeterince tecrübeye sahip olan Hizbullah bir adım öne çıkıyor. Fakat Hizbullah ve İran'ın "uzlaşma" çabalarının da "sıcak sahada" bir erime noktası var.

---

*Lübnan nereye gidiyor?

Emperyalistlerin gözleri yeraltı ve üstündeki zenginliklerde

Afrika'da ne oluyor?

Lokongo, Orta Afrika'daki gelişmeleri anlayabilmek için, önceki başbakan Bozize döneminde Çin ve Güney Afrika şirketleri ile yapılan ve Fransız şirketlerini oldukça kızdıran anlaşmalara bakmak gerektiğini ifade ediyor.

Cenk AĞCABAY

Afrika bir süredir yeni emperyalist kapışmaların odaklandığı alanlardan birisi haline geldi. 2011'de Kaddafi'ye karşı emperyalist bir müdahale düzenlendi. Emperyalistler gelişmiş silahları ile on binlerce insanı öldürüp, ülkenin tüm altyapısını yok ettiler. Müdahaleden geriye etnik, dinsel ve aşiret temelinde hücrelerine kadar bölünmüş bir ülke ve petrol anlaşmalarında yapılan değişiklikler kaldı.
Çin ve Rusya merkezli petrol şirketlerinin sözleşmeleri iptal edildi. Batılı şirketlerle yeni sözleşmeler yapıldı. Müdahalede en önemli rolü oynayan aktör Fransa idi. Ardından Fransa'nın Mali'ye müdahalesi geldi. Müdahalenin gerekçesi yükselen El-Kaide tehdidi oldu. Bu sıralar Orta Afrika Cumhuriyeti'nde işbaşında..

Afrikasız Fransa nasıl olur?

Orta Afrika, maden, uranyum, petrol kaynaklarına sahip ve elmas ticareti açısından önem taşıdığı kabul ediliyor. Mali ve Orta Afrika eski Fransız sömürgeleri. Fransa, Orta Afrika'daki isyancıları etkisiz hale getirmek ve yaşanan çatışmaları önlemek amacıyla 1600 askerini Orta Afrika'ya gönderdiğini bildirdi.
Fransız askerleri, Birleşmiş Milletler Orta Afrika Misyonu'na bağlı Çad, Brundi ve Kongo askerleri ile birlikte müdahale ettiler. Afrikalı muhalif akademisyen Antoine Roger Lokongo, "Fransa'nın Orta Afrika Krizindeki suç Ortaklığı" başlıklı yazısında, eski Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac'ın 2008'de dile getirdiği "Afrikasız Fransa üçüncü sınıf bir dünya gücü olur" sözünü hatırlatıyor.
Lokongo, Orta Afrika'daki gelişmeleri anlayabilmek için, önceki başbakan Bozize döneminde Çin ve Güney Afrika şirketleri ile yapılan ve Fransız şirketlerini oldukça kızdıran anlaşmalara bakmak gerektiğini ifade ediyor.
Çin'in ekonomik kapasitesi sürekli olarak büyüyor; bu büyüme eğilimi hammadde, enerji ve Pazar ihtiyacını sürekli olarak arttırıyor. Geçtiğimiz on yılda Afrika, Çin'in önemli faaliyet alanlarından birisi haline geldi. Fransa'da ekonomi krizden ciddi olarak etkilendi. Fransa, 1966 yılında ayrıldığı NATO'ya 2009'da döndü. NATO'ya dönüşüyle agresif bir dış politikaya yöneldi.

Askeri etkinlik artıyor

Alman basınında çıkan haberlere göre, Almanya, Mali ve Orta Afrika'da Fransa ile birlikte askeri etkinliğini arttırma kararı aldı.
Emperyalist itiş kakış Ortadoğu'dan sonra Afrika'da da yoğunlaşıyor. Ortadoğu'da ve Afrika'da müdahalelere gerekçe olarak sunulan "insani yardım" ya da "El-Kaide tehdidi"nin ne anlama geldiğini kavramak için Mali'deki manzaraya yakından bakmak gerekiyor.
Fransa Mali'ye, Libya'daki sıkı müttefiklerinin Mali'deki ilerlemesini durdurmak için müdahale ediyor. Ancak bu müdahalelerin gerisinde, Afrika'da nüfuzu artmakta olan Çin'i baskılama hedefinin olduğu gözlerden gizlenemiyor. Fransa, sömürgeci geçmişinin sunduğu avantajlarla; Afrika'da Batı'nın fedaisi rolünü oynuyor, başarılı olabilirse, keseceği haraçların hayallerini kuruyor.

Ukrayna'da güç savaşları

Ukrayna'daki hareketle Gezi isyanı arasındaki benzerlik var mı? Gezi isyanı sola ait söylem ve taleplerin renk verdiği bir hareketti. Ukrayna'daki hareket ise, daha fazla piyasa, AB ile bütünleşme gibi taleplere sahip.

Murat DÜZGÖR

Ukrayna'da yaklaşık üç ay süren eylemlerin ardından Başbakan Azarov istifa etti. Ocak ayından beri çıkmış olan 11 yasadan 9'u parlamento tarafından iptal edildi, parlamento tutuklanan göstericilere affı görüşmeye başladı.
Ukrayna'da yaşanan gelişmenin temelinde, emperyalist bloklar arası güç mücadelesinin iz düşümleri bulunuyor. Sovyetler'in yıkılmasının ardından, eski Sovyet sistemi coğrafyasını oluşturan alanların neo-liberal kapitalizme eklemlenmesi sürecinin temel öznesi Goldman Sachs adlı ABD merkezli yatırım bankası olmuştu.

Goldman Sachs

Goldman Sachs'ın ismi, Avrupa'nın güneyini sarsan borç krizi ile birlikte, bu kez, sert kemer sıkma önlemleri alan hükümetlerin yöneticileri ile birlikte anılır oldu. İtalya, Yunanistan, Almanya ve İspanya hükümetlerinin belli başlı isimlerinin ortak noktası kariyerlerinde Goldman Sachs'ın üst düzey yöneticiliği bulunması idi. Avrupa kamuoyu bu hükümetlere, Goldman Sachs hükümetleri adını takmıştı.
Emperyalist Batı ittifakının Sovyet sonrası dönemde, eski Sovyet coğrafyası ve etki alanlarına yönelik yayılma süreci, Rusya'nın ekonomik toparlanmayı sağlaması ve karşı hamleleri ile birlikte durakladı. 2000'lerin "kadife devrimleri" ile oluşmaya başlayan batı yanlısı politik yapılar çözülmeye başladı.
Bu gelişmeye paralel olarak, Ukrayna'da 2004'te iktidara gelen Batı yanlısı yönetim de düştü. Ukrayna jeo-stratejik konumu açısından, Rusya'nın batıya karşı oluşturduğu savunma stratejisinde Polonya ile birlikte en önemli noktalardan birisi. Yaşanan süreç, Rusya yanlısı hükümete karşı bir Goldman Sachs hükümetinin kurulmasını hedefleyen eylemlerle devam ediyor.

Avrupa ya da Rusya?

Ukrayna'nın Rusya açısından taşıdığı bu önem nedeniyle, geçtiğimiz Salı günü Brüksel'de yapılanan AB Rusya zirvesi sadece 2 saat sürdü. Normalde 2 gün olarak planlanan zirve oldukça gergin bir havada geçti ve Putin, AB yöneticilerine Ukrayna konusunda sert uyarılarda bulundu.
Ukrayna'da gelişen kitle hareketi ile Gezi İsyanı arasındaki benzerliklere dikkat çeken kimi tespitler yapıldı. Kitlelerin mücadele tarzı kuşkusuz ki benzerlikler taşıyor, ancak Gezi İsyanı sola ait söylem ve taleplerin renk verdiği bir hareketti. Ukrayna'daki hareket ise, daha fazla piyasa, AB ile bütünleşme gibi taleplere sahip.
Ukrayna muhalefetinin ideolojik dünyasında batı basınının yıllardır sayfalarını kaplamış bir dizi karşıtlık belirleyici durumda: "Temiz Avrupa kapitalizmi", "sosyal sorumluluk sahibi Avrupa elitleri", "diktatör Putin", "mafyoz Rus kapitalistleri"; karşıtlıkları üzerine kurulmuş propaganda makinası yıllardır işbaşında.
Tabii bu tabloda, son 2 haftada art arda patlak veren Avrupalı şirket ve politikacıların rüşvet, yolsuzluk, yasadışı faaliyetlerine yer yok, Goldman Sachs hükümetlerinin yarattığı yıkımlara yer olmadığı gibi. Alman silah tekelleri "tertemiz", İsviçre bankaları "sanat ve kültür hamisi", Avrupalı politikacılar "çevre dostu". Ukrayna muhalefetinin temel motivasyonu, bu tablonun unsurları tarafından besleniyor.
29.01.14

Yerli hareketi, yine yeniden

Yerli hareketinin istediği, kendi kendine yetebilme ve kendi kültür mirasını koruma hakkına sahip olma. Günümüzde ise, neo liberal politikalar, yeni talepler doğuruyor.

Sena KİŞİ

Egemen sınıfların baskısı, Latin Amerika'da her zaman gündemde. Neo-liberalizm ile birlikte doğanın metalaşması her geçen gün artarken, bundan en çok etkilenenler Latin Amerika yerlileri.
Latin Amerika'da önemli bir miktarda yerli popülasyonu var. Ekvador, Peru, Bolivya, Guatemala ise, yerlilerin en fazla olduğu ülkeler.
İronik olarak bu ülkelerin bazılarında yerli hareketi daha fazla öne çıkarken, diğerlerinde yeterince güçlü değil.
Ekvador ve Bolivya'da yerli hareketini temsil eden birlikler siyasete müdahil olabilirken Latin Amerika'nın Bolivya ve Guatemala'dan sonra en çok yerli nüfusuna sahip ülkesi Peru'da yerli hareketi pek de etkin değil. İspanyolların Latin Amerika'ya ayak basması ile birlikte, her geçen yüzyılda yerliler kendilerine daha küçük bir yaşam alanı bulabilmekteler.

Yerli çiftçilerin tasfiyesi

20.yüzyılın sonları ve 21. yüzyılın başları, çok uluslu şirketlerin üretimlerine devam edebilmeleri için yeni kaynakları taramalarına tanık oldu. Bu süreçte Latin Amerika'daki yeraltı ve yerüstü kaynakları arayışlarına ilaç olacak kadar zengindi.
Ek olarak, Latin Amerika'daki ülkelerin ekonomiden sorumlu yetkilileri, kalkınmayı bir kenara koyarak, ekonomik büyüme uğruna birçok doğal kaynağı özelleştirdi ya da yabancı yatırımına elverişli hale getirdi.
Örnek verecek olursak, Meksika ormanlarındaki yağışların çok uluslu şirketler tarafından kontrol altına alınması ve And Dağları'ndaki madencilik faaliyetlerine kadar her şey yerlilerin sadece yaşam alanını kısıtlamadı. Aynı zamanda, doğanın temel döngülerine müdahale ederek, yaşam kaynaklarını direkt olarak etkiledi.

Kültürünü koruma

Yapılan bir araştırmaya göre, madencilik faaliyetleri için dünyadaki on hedef ülkeden dördü Latin Amerika ülkeleri (1.sırada Şili, 6.Peru, 9.Arjantin, 10.Meksika). Yine çok uluslu tarım devleri, yerli çiftçilerin tarım faaliyetlerine topraklarını satın alma (sattırmak zorunda bırakmak), bu şirketler tarafından en verimli hasat elde edecek tohum kullanma zorunluluğu tutma, tek tip ürün ekim zorunluluğu koyma gibi yollarla egemen olarak hem beslenmelerine hem de geçim kaynaklarına müdahil oldular.
Tüm bu faktörler, artan bir yerli hareketinin ortaya çıkmasına sebep oldu.
Yerli hareketinin istediği, kendi kendine yetebilme ve kendi kültür mirasını koruma hakkına sahip olma idi.
Günümüzde ise, neo liberal politikaların 20.yüzyıldaki işleniş şekli taleplerini demokratik ortamlarda ortaya koyabilme isteklerini de doğurdu.
Bolivya'da kendisi de bir yerli olan Evo Morales'in hükümeti döneminde, bu konuda bir öncü olarak yerli hareketini temsil eden birlikler parlamentoda yerini alabildi.
Bu demokratikleşme adımı ile birlikte, yerli hareketi asimilasyondan kurtulmak için aktif politika üretebilir hale geldi. Bir sonraki hedef ise, anayasa reformları ile yerli haklarını görünür kılmak.
Bir yandan da yerli hareketlerin daha aktif hale gelmesiyle, Latin Amerika'da bir başka önemli problem olan toprak reformunu hem çiftçi organizasyonları hem de yerli organizasyonlarının faaliyetleri ile kırsal kalkınma adımları hızlandırıldı.
Artık birçok Latin Amerika ülkesinde ötekileştirilen yerliler organize olabiliyorlar ve taleplerini temsil eden birçok organizasyon var.
Bu organizasyonlar statik olmamakla birlikte, yeni yüzyılda internet gibi teknolojik olanakları da lehlerinde kullanıyorlar. www.nativeweb.org , tüm dünyadaki yerli halkları ile ilgili bilgi edinilebilecek ve yerli halkların haklarını ortaya koyan bir internet sitesi.

Sol hükümetler

21.yüzyılda daha da etkin olan sol eğilimli hükümetler ise, yerli hareketine bir nebze olsun daha çok kulak vermekte. Fakat, henüz yerli hakları istenilen seviyede korunmuyor. Her ülkede daha fazla güçlenen yerli organizasyonları ve bu organizasyonları uluslararası seviyede birlikte ortak hareket etmesi, yerlilerin taleplerini daha fazla yerine getirebilir.

EMEK

2014 yılı bütçe planlaması açıklandı.

Halkın bütçesi sermayeye

AKP - Cemaat kavgasında ortaya saçılan yolsuzluk belgeleri, her yıl yürürlüğe konulan bütçenin aslında kimlerin ceplerini doldurduğunu da ortaya çıkardı. Büyük kısmını, halktan toplanan vergilerin oluşturduğu gelirin, nerelere harcandığını her gün izliyoruz.

Emrah ARIKUŞU

Bütçeler, devletlerin en önemli siyasal ve ekonomik belgeleridir. Hükümetin ekonomi politikalarının kendini gösterdiği bir araç, aynı zamanda demokratik, sosyal hak ve özgürlükler karşısındaki duruşunun en önemli göstergesidir. Dolayısıyla, sınıflar mücadelesinde en önemli zeminlerden birisi bütçe politikalarıdır. AKP hükümeti de, iktidara geldiği günden beri, bütçe konusunda yaptığı uygulamalar ve düzenlemelerle sınıfsal karakterini ortaya koydu.
AKP'nin her kesimi gözettiğini iddia ettiği ve "büyüme" balonu şişirerek propaganda ettiği 2014 yılı bütçesinde, 436 milyar TL'lik gider, 403 milyar TL'lik gelir, buna bağlı olarak 33 milyar TL'lik bir bütçe açığı ve 19 milyar TL'lik faiz dışı fazla hedefleniyor. Bütçenin ayrıntılarına baktığımızda, önceliğin, kamusal nitelikleri ile ön planda olmaları gereken eğitim ve sağlık alanlarına değil, askeri harcamalara verildiğini görüyoruz. Sağlık harcamalarına ayrılan % 4 lük pay 18 milyar TL, eğitim alanına ayrılan pay % 12,7 ile 55,7 milyar TL'ye denk geliyor.

Askeri harcamalar

Eğitime ayrılan pay, yüksek gibi görünse de, bu payın neredeyse tamamına yakını sektörde çalışan personel giderleri ve sosyal güvenlik primlerine harcanıyor. Eğitimin niteliğinin arttırılması hedefi ile koşulların iyileştirilmesi ve gerekli bilimsel tesisatın sağlanması gibi ihtiyaçlar için ayrılan payın oranıysa, yalnızca % 8 'e tekabül ediyor. Eğitimi ilgilendiren ancak ayrı bir başlık olan 103 üniversite, YÖK, ÖSYM kurumları için ayrılan toplam kaynak ise % 4'lük paya tekabül ediyor. Burada da, tıpkı eğitim bütçesinde olduğu gibi harcamanın çoğu personel giderlerine aktarılıyor, masrafların büyük çoğunluğu ise öğrencilerden çıkarılıyor.
Bütçenin ilk sırasında her daim yerini koruyan askeri harcamalar kaleminde, rakam % 13,2'lik pay oranı ile 57,8 milyar TL olarak karşımıza çıkıyor. Bütçe dışı fonlardan olan Savunma Sanayisini Destekleme Fonu'ndan yapılan harcamalarla bu rakam epeyce artıyor. Gezi isyanından sonra, son teknolojilerle donatılmış yeni TOMA'ların, envai çeşit biber gazlarının ve tam teçhizatlı akrep tipi araçların alımı arttırılıyor. Suriye'deki çetelere verilen desteğin boyutunu da, askeri harcamaların artışından anlamak mümkün.

Görünen eşitsizlikler

2014 yılı bütçesinde sermayeye doğrudan aktarılan kaynak, işveren prim teşviki için 8,4 milyar TL, ihracat desteği için 854 milyon TL, esnaf kredi faiz desteği için 528 milyon TL, teşvik ödemeleri için 345 milyon TL, KOBİ destekleri için 263 milyon TL. Vergi indirimleri, borçların faizlerinin silinmesi ve kredi desteklerini göz önünde bulundurduğumuzda, sermayeye yapılan katkı muazzam boyutlarda. Hükümet, sermayenin hükümeti olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır.
Hal böyle olunca, 1634 TL olması gereken asgari ücretin 846 TL olması hiç de şaşırtıcı değil. Sermayeye destek için takla atan başbakan, asgari ücret olunca çay ve simit hesaplarıyla işçilerle dalga geçiyor.
Bütçenin gelirler kısmında, eşitsizlik daha da görünür halde. Hedeflenen 403 milyarlık gelirin 348 milyarlık yani % 86'lık kısmını vergi gelirleri oluşturuyor. Vergi gelirlerinde, daha çok emekçilerin ödediği KDV ve ÖTV önemli paya sahip. Bu vergiler, vergi gelirlerinin neredeyse yarısını oluşturuyor.
Sermayeyi doğrudan ilgilendiren gelir vergisi ise, vergi kaçırma, vergi afları ve vergi uzlaşmaları ve ertelemeleri ile adeta kuşa çevriliyor. Özellikle AKP hükümeti döneminde çok fazla vergi affı kararı çıkmış ve sermayenin vergi yükü hafifletilmiş, esas yük işçinin emekçinin sırtına bindirilmiştir.

Vergiler nereye gidiyor?

AKP- Cemaat kavgasında ortaya saçılan yolsuzluk belgeleri, her yıl yürürlüğe koyulan bütçenin aslında kimlerin ceplerini doldurduğunu da ortaya çıkarmış oldu. Büyük bir kısmını halktan toplanan vergilerin oluşturduğu gelirin hangi şekillerde kullanıldığını, nerelere harcandığını her gün izliyoruz.
27.01.14

Tekstil işçileri sömürü ağında

Türkiye'de son zamanlarda yaşanan en çarpıcı ve göze batan sermaye uygulamaları ise, Hey Tekstil gibi hileli iflaslar veya atölyeleri taşıyıp başka yerlerde tekrar kurmaya çalışan işçilerin alacaklarının verilmemesi oluyor.

M. EMİN

Son zamanlarda teknolojik gelişmeyle beraber, tekstil sanayi olağanüstü bir yol kat etti.
En büyük üreticiler Çin, Hindistan-Bangladeş ve Türkiye olurken, Çin kalitesiz iplikten dolayı makine üretmeye yöneldi, ama tam anlamıyla üretimi de bitirmedi. Korkunç bir sömürü alanı olan tekstil, karlarına kar katan markaların boş arazilerine dönüştü.
12 saati aşan çalışma koşulları, hiç bir sosyal hakkın olmaması, mahallelerdeki iş yerlerinin denetlenmemesi, hükümetlerin gözlerini kapatıp yasal hiç bir düzenlemenin yapılmaması, şikayetlerin hasır altı edilmesi, bakanlığın müfettişlere "yetki" vermemesi, tekstil patronlarına sunulan "sömürüyü sen belirle, ben de ona göre yasal düzenleme yapayım" a dönüştü.
Belki ağır sanayi olmadığı için, tekstilde ölümler fazla değildir, ama hiç bir önlem alınmadığı zaman çıkan yangınlar ve çöken binalar ya da daha fazla kar için fazla çalıştırılan işçiler için, fazlaca iş kazasına yol açıyor.

Tayland, Kamboçya...

Davutpaşa'daki gibi patlamalar, ne kadar farklı sebeplerden olsa da, en çok tekstil işçisinin ölümüne yol açıyor. Ya da, kot kumlama işçilerinin yaşadığı sorunlar ve ölümler yaşanıyor. Bangladeş'teki Rana plazanın çökmesi ve 1135 işçinin yaşamını kaybetmesi de başka bir trajedi.
Asgari ücretlerin oldukça düşük olduğu Tayland, Kamboçya ve Bangladeş'te, işçiler sokaklara dökülüyor ve polisle çatışıyor.
Türkiye'de son zamanlarda yaşanan en çarpıcı ve göze batan sermaye uygulamaları ise, Hey Tekstil gibi hileli iflaslar veya atölyeleri taşıyıp başka yerlerde tekrar kurmaya çalışan işçilerin alacaklarının verilmemesi ya da sendika olduğu yasal haklarını aradıkları için işten çıkartılmaları oluyor.
Dünyanın en büyük kazağını üretip belediye binasına asanlar, iki sokak arkada yasadışı çalışan iş yerlerini görmezden geliyor ve o sektördeki çalışma koşullarını hiç umursamıyor.
Türkiye'de tekstilde çalışan işçilerin sadece %6 sı sendikalı. Ve zaten, sendikaların da, tekstil işçisini örgütlemek gibi bir dertleri yok. Kendi bürokrasilerini korumak için her türlü yolu bulan sendikalar, işçilerin örgütlenmesi için hiç bir yol aramıyor.
Sektörlerin birleştirilmesi ile, Deri-Kundura ve Tekstil birleştirilmiş ve örgütlenmek zorlaştırılmıştır.
Ama buna rağmen, işçiler haklarını alabilmek için sendikalara üye olmaya devam etmişlerdir.

Sendikal bürokrasi

Punto-Deri gibi benzer yerler var. En uzun direnişlerden biri olan Punto-Deri işçilerine, sendikalar tarafından görmezden gelinip destek verilmiyor.
Bir zamanlar "Yaşasın sınıf dayanışması" sloganını atan sendikalar, şimdilerde"yaşasın sendikal bürokrasi" der oldu. Her türlü zorluğu aşıp sendikalı olarak "biz" olmaya çalışan işçiler, sendikaların ayak oyunlarıyla tekrar "ben" e dönmeye ve sadece kendi bireysel çıkarları için uğraşmaya itiliyor.

KESK'i kurtarmak

Giderek sayıları artan farklı statüde/güvencesiz çalışanları da kapsayacak, devletin dayattığı kategorik algıyı yok sayan modeller inşa edilmelidir.

Murat YAMAN

Son yıllarda sendikal hareket için yapılan analizlerde, çoğunlukla bir "kriz" vurgusu yapılıyor. Krizdeki sendikal hareketin önemli bir unsuru olan KESK, 2014 yılının ilk günleriyle birlikte genel kurul süreci içine girmiş durumda. Genel kurulların tartışmak, siyaset üretmek, zayıflayan örgütsel bağları yenilemek gibi fırsatlar sunması gerekir; ancak KESK'e bağlı sendikalarda uzun bir süredir böyle bir süreç yaşandığı söylenemez. Bunun en önemli sebeplerinden biri, tartışmalara yön veren kişilerin çoğunlukla, KESK'i çeşitli dönemlerde yönetmiş, sendikanın politik hattını belirlemiş siyasi özneler olması diyebiliriz.

Sorunlar mı gerçek kulisler mi

Sorunları esaslı olarak ele almaktan uzak, hiçbir somut çözüm önerisi içermeyen tartışmalarla süren bu genel kurullarda asıl "faaliyet" ise, genellikle siyasi grupların kulisleri, delege savaşları ve sandalye hesapları olur. Sonunda mutlaka çeşitli "seçim ittifakları" kurulur; ancak bunlar, politik birliktelikler olmaktan ziyade, tamamen grup çıkarlarının kesişmesi nedeniyle yapılmış "ilkesiz ittifaklar"dır. Bu o kadar alışılmış bir durumdur ki, düne kadar birbiriyle kavga eden grupların, genel kurul zamanında bir anda birlik olup, sendikayı yönetmeye talip olduklarını görmek kimseyi şaşırtmaz. Tek motivasyon "dar grup çıkarı" olunca, her yol mubahtır adeta. Bu "ilkesiz siyaset" de sendikanın merkez yönetimlerinden şubelere kadar yayılır ve gelenek haline gelir. Yıllar içinde oluşmuş bu sendikacılık "kültürü"ne itiraz edenlerinse sesi duyulmaz. Çünkü sendika içi demokrasi, siyasi platformların insafına bırakılmış ve sonunda işlemez hale gelmiştir.

Sınıfın gündemi

Bu karamsar tablo, Türkiye sendikal hareketinin ve genel toplumsal muhalefetin krizinin bir sonucudur. Gelinen noktada, "bildiğimiz sendikal hareket"in sınıfın gündemine müdahale imkânı oldukça zayıflamıştır. Görmek isteyen gözlere, bu durumu Tekel ve Kazova işçileri göstermiştir. Toplumsal muhalefet açısından Gezi Direnişi neyse, sendikal hareket için de Tekel Direnişi ve Kazova İşgali o'dur. Kitleler, "büyük politik laflar"a itibar etmemiş, kendi yaşadıkları "hakikat"e doğrudan müdahale etmeye başlamıştır. Marx'ın 1848 Ayaklanmaları için yaptığı "Hakikat sözü aşmıştır…" tespiti, içinde bulunduğumuz duruma da uygundur.
KESK, kurulduğu dönemde, "fiili/meşru mücadele" ilkesiyle, 90'lı yıllarda özgün bir mücadele pratiği sergilemiş, öğrenci hareketini etkilemiş, hatta sosyalistlerin partileşme sürecinin önünü açan bir etki yaratmıştır; ancak o dönem için özgün olan bu pratik artık özgünlüğünü yitirmiştir.
Zira çoktandır KESK'te devletin sendika yasası içine hapsolmuş bir örgütlenme ve mücadele hattı hüküm sürmektedir. Bu durum değişmediği sürece benzerleri defalarca kez yapılmış mitingler, "grevler" örgütlemek sadece günü kurtaracaktır.
Kadrolu çalışanlara yaslanan ve mutlaklaştırılmış örgütsel yapı kökten değişmelidir. Giderek sayıları artan farklı statüde/güvencesiz çalışanları da kapsayacak, devletin dayattığı kategorik algıyı yok sayan modeller inşa edilmelidir. Sendika içi demokrasi yeniden tarif edilmelidir. Seçimlerde "doğrudan demokrasi" ilke olarak benimsenmelidir. Sendikanın politik hattının, eylem biçimlerinin tartışıldığı zeminler yaratılmalı, buralardan gelecek öneri ve eleştiriler dikkate alınmalı ve uygulamalara doğrudan yansımalıdır.

Haziran isyanının umutları

Sendikal hareketin ve tüm toplumsal muhalefetin "2013 Haziranı"nın yarattığı umuda ve imkânlara yüzünü dönmesi gerekir. KESK'teki genel kurul dönemi de, buna vesile olursa siyasi ve örgütsel krizden kurtulmak mümkündür.

GENÇLİK

Haziran isyanının politikleştirdiği öğrencilerin kitle militanlığı mayalanıyor

Kampüsün direniş kokusu üzerimizde

Bir yandan politikleşen bir yandan da kitle militanlığı özelliği ile öne çıkan gençlik hareketi, kendi eylem tarzını, dilini ve kültürünü üniversitenin tam içinden, kampüslerden inşa ediyor. Yeni muhalefet dilini ve tarzını kapsayan ve geliştiren hattı güçlendirmek gençliğin görevi.

Juliana GÖZEN

1. sayfadan devam

Gençlik içine konulmak istenen kalıbı reddetti, kendisini biçimlendirmek isteyen otoriter rejimin karşısında direniş hattını oluşturdu.

Nasıl bir direniş hattı?

Eylem pratikleri ile siyasal gündemini belirleyebilen ve kampüsleri terk etmeyen üniversitelilerin daha örgütlü bir biçimde harekete geçmesinin koşulları Gezi' den sonra daha zengin biçimde yeniden-yeni biçimler de kazanarak oluşuyor

Gençlik hareketinin kitlesel örgütlenmesinin, üniversitelilerin yeni filizlenen çok yönlü muhalif potansiyellerini de kapsayabilecek ve siyasal etkisini artıracak bir temelde güçlendirilmesi başlıca görevler arasında duruyor.

Gençliğin çok yönlü muhalefet dinamiğinin kitle örgütü tarafından içerilmesi gerekiyor. Onların muhalif yönleri tiyatro, sinema, çevre, sosyal medya vb.. gibi çeşitli kanallardan beslenmektedir.

Kitle örgütüne katılım ağlarının genişlemesi ve gençliğin kitle örgütü ile ilişkilenme mekanizmalarının arttırılması, siyasallaşma düzey artmış gençlik kitlelerinin çeşitli tepkilerinin daha örgütlü bir biçimde açığa çıkartılmasına olanak sağlayacaktır.

Bir yandan politikleşen bir yandan da kitle militanlığı özelliği ile öne çıkan gençlik hareketi, kendi eylem tarzını, dilini ve kültürünü üniversitenin tam içinden, kampüslerden inşa ediyor. Yeni muhalefet dilini ve tarzını kapsayan ve bunu daha da geliştiren hattı güçlendirmek gençliğin görevleri arasında.

Kadınlar cadı şapkalarıyla kampüste!

Gezi'de bütün dinamiklerin de önüne geçen bir bir toplamdan daha söz etmemiz gerekir. Genç kadınlar, üniversiteli kadınlar..

Üniversiteli kadınlar için gezinin kapılarını açtığı yeni dönem, cesaretin ve kadın dayanışmasının inşa edildiği bir mücadele çizgisini hayata geçirdikleri daha da fazla geçirecekleri bir süreç olmalıdır.

İsyandan güç alan ve isyanın öznesi genç kadınlar olarak, başta üniversiteler olmak üzere cinsiyetçiliğe ve eşitsizliğe karşı daha özgüvenli ve örgütlü bir hazırlık yapılmalıdır.

Yine geliyoruz bu sefer daha güçlü!

Yeni rejim kurulurken yaşanan her süreçe, kadro politikamızdan aldığımız duruşumuzla ve ortaya çıkarttığımız örgütsel kimliğimizin özgünlüğü ile müdahale etmeliyiz.

Yükselen mücadele dönemlerinde Özgürlükçü Gençlik duruşunu hakim kılacak politikayı dövüştürmekten imtina etmedik, etmeyeceğiz de...

31.01.14

Kıvılcımı çaktık geri dönüş yok!

MEB bir sömestri daha kapatırken, liseliler direnişle harmanlanacak yeni bir eğitim dönemi açmanın hazırlığını yapıyor.

Barış Can ALTINOK

MEB bir öğretim yılını daha kapatırken, liseliler direnişle harmanlanacak yeni bir eğitim dönemi açmanın hazırlığını yapıyor.

Liseliler, MEB'in bir öğretim dönemini daha geride bıraktı, yeni bir dönemin kapılarını aralıyor!

Disiplin yönetmeliğinin hayatımızdaki karşılıklarını gördük. Piyasacılığın canavarlaştığını, tüm kollarıyla üzerimize saldırdığını gördük.

Okullarımızda kendi yaşamlarımızı kurmanın, okul idaresini yenip öğrenci iradesini ortaya koymanın, eski-yeni ama hepsi çürümüş tüm disiplin yönetmeliklerini çöpe atma iradesinin yine kendi ellerimizde olduğunu tekrar tekrar deneyimledik.

Sınav stresi, dersane, staj...

Neden sistem karşıtı bir gençlik? Çünkü sınav stresi, dershane haracı, staj sömürüsü, emperyalist barbarlık, polis-asker terörü şimdiye kadar çok arkadaşımızı aramızdan aldı. Hayatı o kadar güzel yaşayabileceğimiz bİr çağda bize zindan etti. Sermayenin hükmü kural ve yasaklara boğdu.

Çünkü yağmalanan yaşamlarımızdan geriye kalan; geleceksiz, onursuz, bilinçsiz, tüm varlığımızla teslim alındığımız, devletin kiralık katillerince sokak ortasında öldürülebildiğimiz bir yaşam.

Dolayısıyla, egemenlerin iktidarını yıkıp kendi eşit ve özgür dünyamızı yaratmak önümüzdeki tek seçenek.

Uyan Berkin, kızıl sabahlar getireceğiz sana!

Berkin'in uyanması için sabah olması gerek. Biz kızıl bir sabah getirmedikçe Berkin uyanmayacak! Sanmayın ki unuttuk. Ellerimiz yakalarında, hesap soracağız çok yakında!

Kışı ortalıyoruz, birkaç aya sıcak bir bahara gireceğiz. Bu kış, devlet Van'da gene soğuk yüzünü gösterdi. Kar odaklı inşa edilen, insan hayatının önemsenmediği evlerde yaşamaya mecbur bırakılıyoruz. İşte bu evler 2 sene kadar önce Van'da yıkılmış, halk çok büyük bir yıkım yaşamış; hem yoksullukla ve soğukla hem de onları ötekileştiren zihniyetlerle mücadele etmişlerdi.

Bütün bu yıkımın ortasında olan liselilerin bir de üstüne eğitim hakları devletçe gasp edildi..

Sizlere alet olmayacağız!

Cemaat-AKP kavgasında ayyuka çıkan bir mesele de dershanelerdi.

Dershane gündemi ile AKP-Cemaat arasındaki gerilim şahsi bir mesele olmaktan çıkmış, öğrencilerin geleceği kullanılarak politik bir çatışmaya dönmüştür.

Dershaneler çıkışı ile bizlere dayatılan aldatıcı duruma karşı, halktan yana, nitelikli eğitim kurumlarını ve bilimsel anadilde, eşit eğitimi savunmalıyız.

Dershaneler kapatılsın, peki o zaman özel okullar? Ya vakıf okulları?

Örgütlü mücadele

Biz, kurtuluşumuzu düzen içi oynamalarda, kukla değişimlerinde değil örgütlü mücadelemizde görüyoruz. Biz, kurtuluşumuzu okullarımızda, atölyelerde, mahallelerde ve alanlarda yaratıyoruz.

Çaresiz değiliz, bu pisliği süpüreceğiz! Önce liselerimizi sonra dünyamızı değiştireceğiz.

Aldığımız kararlarla, zaferin kesinliğiyle yürüyeceğiz zulmün kalelerine, kuracağız geleceği!

Mücadelenin itici gücü: Öğrenci gençlik

Halkın söz sahibi olduğu yerel meclislerin genişlemesi ve üniversite forumlarının sürdürülmesi, bu alanlarda öğrencilerin kendi kaderini belirlemesi noktasında inisiyatif alması ve halk meclislerine katılması devrimci-demokratik bir iktidarın önünü açacaktır.

Gözde ÇELİK

Gezi direnişinde yakılan ve Türkiye'nin birçok şehrine sıçrayan direniş ateşi, sonradan forumlara dönüştü. Bu süreçte, AKP'nin ve sözcülüğünü yaptığı sermayenin, direnişi karalamaya, açgözlülüğü ve talan kültürünü üniversitelere sokmaya çalışması hız kesmeden devam etti.

Neo-liberal sermayenin yeni pazarı haline gelen üniversitelerde, eğitim koşulları ve yaşam standartları sistemin yarattığı kurucu ideoloji tarafından belirlenmeye çalışılan gençlik, isyan ederek toplumun diğer kesimleri gibi sokaklara döküldü.

Sermayenin saldırıları

Militan duruşu, inancı, mizahı ve kararlılığıyla sokaktan ayrılmayan gençlik, direnişin nabzını belirlerken, dönem başlamadan evvel üniversitelerde yaşanacak direnişin sinyallerini de vermeye başlamıştı.

Doğası gereği genişleme ve kendisine yeni alanlar açmak zorunda olan sermaye, anayasal dayanaklarını oluşturarak kâr elde edebileceği tüm olanakları kullanmaktadır.

Kapitalizmin krize girmesiyle neo-liberal politikaları yoğunlaştırarak, yeni metalaştırma alanları açan ve açmaya çalışan sermayenin hedeflerinden biri de ODTÜ olmuştur. 2013 başlarında ODTÜ'de başlayan direniş gezinin ayak sesleriydi.

Hegemonya mücadelesi

ODTÜ öğrencilerinin kendi kampüslerinden geçecek olan yolun yaratacağı talan ve yıkıma karşı verdiği refleks, civar mahalle halkı ile ortak bir mevzide buluşarak, yaratılmaya çalışılan hegemonik güce meydan okumuştur.

Gezi direnişi sonrası gençlikten intikam alınmak istenmesi ve bunun üzerine polise verilen yeni yetkiler, yeni yuva arayışları(üniversite karakolları) ile başka bir dönemin sinyalleri verilmeye çalışıldı. Ama nafile. Hesaplar tutmadı!

Gezi süreciyle birlikte sistemle girilen hegemonya mücadelesinde kat edilen mesafe, öğrenci hareketinin daha yaygın ve daha kitlesel olması yönünde bir kazanım ve birikim haznesine eklendi.

Gençlik toplumsal mücadelenin önünü açma, bunları geliştirme ve siyasallaştırma noktasında ürettiği reflekslerle, 68 ve 78 kuşağından sonra 90 doğumluların kuşağı olarak da tarihe kazınmıştır.

Nitekim gençlik hareketinin Gezi sürecinde toplumsal muhalefet içinde enerjisi ve yaratıcılığı ile öncü rolü üstlenmesi, toplumsal muhalefet ile gençlik hareketini yakınlaştırdı.

Öyle ki, Gezi sürecinde Eskişehir'de dövülerek öldürülen Ali İsmail, gaz kapsülüyle yaşamını yitiren Abdullah ve Ahmet, çetelere karşı mücadele ederken vurulan Hasan Ferit, polis kurşunuyla vurulan Ethem, asker kurşunuyla vurulan Medeni ve tüm bu toplumsal muhalefeti içine sindiremeyen bir yandaşın aracı altında kalarak katledilen Mehmet, sadece gençlik hareketinin değil, dünyayı sarsan bir direnişin şehitleri olarak toplumca sahipleniliyorlar.

Dengeler değişiyor

Günümüzde, toplumsal muhalefetin direnişin ateşi ile canlanmasının yarattığı gerilimi kaldıramayan egemenlerin ittifakı parçalandı. Seçimlerde yekvücut boy gösteremeyecekleri aşikar.

Bu saatten sonra iktidara kimlerin getirileceği bir yana, Gezi sonrasında, halkın söz sahibi olduğu yerel meclislerin genişlemesi ve bu meclislerde öğrenci gençliğin söz sahibi olabilmesi için üniversite forumlarının sürdürülmesi, üniversitenin ve öğrencilerin kendi kaderini belirlemesi noktasında inisiyatif alması ve halk meclislerine bu doğrultuda katılması devrimci-demokratik bir iktidarın önünü açacaktır.

Gençlik hareketinin yeni döneme girerken dikkat etmesi gereken en önemli husus, AKP'nin de irtifa kaybettiği bu dönemde kendi içinde bütünlüklü bir muhalefet örgütlemektir.

Ancak şunu unutmamak gerekir ki, Gezi'nin öğrenci hareketine yüklediği misyonlardan biri de, toplumsal muhalefet ile ortak hareket edebilmektir.

Öğrenci gençlik hareketinin yeni dönemde bütünlüklü bir muhalefet oluşturarak sıçrama yapması için uygun koşulları yaratmak en önemli görevidir.

29.01.14

Karanlığa ve bilinmezliğe doğrudan bakmak, göze almak ve özgürleşmek....

Kadının beyanı esastır

Kadının iddiasını değil, kadınların ataerkil sistemde, ezme ve ezilme ilişkileri içerisinde bedeninin tahakküm altına alındığını esas almaktır.

Meral ÇİNAR

Kadının beyanı esastır; taciz, tecavüz ve şiddet olaylarının yoğun yaşandığı, üstelik sonucunda yine kadınların cezalandırıldığı toplumlarda, öne çıkan ilkesel bir kazanımdır. Bu ilkesel duruşun temeli, kadının içerisinde bulunduğu durumu beyan edebilmesinin, (çoğu zaman kadınlar yalan söylemekle itham edilmemek için sessiz kalırlar) buna karşı mücadele edebilmesinin önünü açmaktır.
Ailenin, devletin, yargının tüm mekanizmalarıyla erkek şiddetini meşrulaştırdığı bir toplumda her birimiz bu şiddetten payımıza düşeni alıyoruz.
Sokakta, işte, okulda, evde bu şiddetin farklı biçimlerine maruz kalabiliyoruz. Fakat bunları ne kadar açığa çıkarabiliyoruz, hangi birini politik içeriğiyle teşhir edebiliyoruz ve ne kadarının üstüne gidip cezalandırılmasını sağlayabiliyoruz? Bu ayrı bir tartışma konusu.
Beyanın esas alınması ise, sübjektivizmden uzaklaşmak ve ona politik bir içerik katmak açısından önemlidir.
Kadının iddiasını değil, kadınların ataerkil sistemde, ezme ve ezilme ilişkileri içerisinde bedeninin tahakküm altına alındığını esas almaktır.
Bu yüzden "Kadın beyanı esastır" ilkesi, ardından gelen "ama/fakat" gibi karşıtlıklara açık kapı bırakmamalıdır.
Kadının beyanı esastır aksini ispat yükümlülüğü erkeğe aittir

Kazanımları korumak

"Kadın beyanı esastır" ilkesi, kadın hareketinde "kadın ne derse doğrudur" düzeyinde kimliksizleştirilmeden algılanmalı ve bu ilkenin uzun ve yorucu mücadeleler sonucunda kazanıldığı unutulmamalıdır. İlkesel kazanımları, tersinden kendine göre yorumlamak bu ilkeleri mutlaka yıpratacaktır, iğdiş edecektir, erkeklik döngüsünün de ekmeğine yağ sürmekten ileri gitmeyecektir.
"Kadının beyanı esastır" ilkesi, kimin doğru söylediği üzerinden yürütülecek bir tartışma konusu değildir.
Kadının beyanı esastır, "Kadın doğru, erkek yalan söylüyordur" demek olsaydı; erkeğe aksini ispat etme olanağı verilmez, soruşturma yürütmeye gerek kalmaz, kadının beyanı kabul edilir, erkek cezalandırılırdı.
Aksini ispat durumu söz konusu olmadığı takdir de –ki bu durumda olay o iki kişi arasında geçmiştir, herhangi bir delil yoktur sadece iki tarafın da beyanı vardır- doğrudan kadının beyanı üzerinden hareket edilir.
Bu ilke, erkek şiddetini ataerkil ilişkiler içerisinde teşhir edebilmek, erkek egemen anlayışın erkeği koruması önünde engel olabilmek ve kadınların kendi bedenleri üzerindeki tahakkümü bilince çıkarıp mücadele edebilmesini sağlamak açısından önemsenmelidir.
Her yer kadın her yer direniş olmalı. Kadın hareketinin kazanımları, kadın özgürlük algısı üzerinden hassas bir şekilde okunmalı, tüm yaşam alanlarına koşulsuz uygulanmalı ve tavizsiz ve yoğun uğraşlarla öncelikle devrimci demokrat mecralara yerleştirilmelidir.

Her alanda direniş

Aksi halde burjuva hukukunun erkeği koruyan ataerkil kurumlarında bile her gün kazanımlar gerçekleşirken, toplumsal muhalefet çevreler bu durumun gerisine düşebilir.
Gezi isyanın da, kadınların sadece varlığıyla bu ortamlarda ki ataerkil ilişkileri dönüştürücü gücüne hepimiz şahit olduk. Dolayısıyla kadın hareketinin bu çevrelerle kurduğu ilişki taciz olayları üzerinden ilerlememeli buraya sıkışmamalıdır.
Kadın hareketinin toplumsal muhalefet alanlarında ki varlığını güçlendirmesi, kazanımların korunması ve bu tarz durumların yaşanmasında ciddi bir azalmayı da beraberinde getirecektir.

Kadınlar için 2013 devlet şiddeti yılı

İşçi direnişlerinde de, ekolojik yıkıma karşı da, kent hakkı mücadelesinde de kadınlar ön saflardaydı. Emeklerine yaşam alanlarına sahip çıktılar.

Seda ADEMOĞLU

Kadınlar için 2013, devlet şiddetinin daha da görünür olduğu bir yıl oldu. Yükselen kadın hareketine rağmen, erkek şiddetinin neden arttığı ya da azalmadığı kadına yönelik devlet şiddeti ile paralel.
Kadınların 2013 yılı, Kürt özgürlük mücadelesi ve kadın özgürlük mücadelesi ile simgeleşen Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'in Paris'te suikast ile katledilmesiyle başladı. Bu katliam AKP karşısında mevziler kazanan Kürt hareketine ve yükselen kadın hareketine karşı yapılmıştır.
AKP öncülüğünde, artan kadın düşmanı cinsiyetçi politikalar ve söylemler, bu söylemleri yeniden üreten medya, politikleşen kadınlara yönelik tehditler, kadına şiddet uygulayan erkekleri de kapsayan denetimli serbestlik kanunu, haksız tahrik indirimleri… Bunlar yetmezmiş gibi, tecavüzde rıza gerekçeleri ile kadın katillerinin tecavüzcülerinin devlet eliyle korunmaya dahası mükâfatlandırılmaya çalışılması, kadının adının devlet kurumlarından silinme çabaları, Şiddeti Önleme Merkezleri (ŞÖNİM), Gebelik İzleme Merkezleri (GEBLİZ) gibi kadın düşmanı uygulamalar, kadın istihdamı yasa tasarısı…
Uzayıp giden liste ile, kadına yönelik şiddet bizzat devlet eliyle uygulanıyor, teşvik ediliyor.

Yetmedi, erkek şiddeti

Üçüncü sayfa haberlerinden, sayısal olarak derlenen erkek şiddeti çeteleleri, uygulanan kadın düşmanı devlet politikalarının sonucu.
Kadına yönelik şiddetin Bianet çetelesine göre; "Erkekler 2013'te 214 kadın ve 10 çocuğu öldürdü, 167 kadın ve kız çocuğuna tecavüz etti / tecavüz girişiminde bulundu, 241 kadın ve kız çocuğuna şiddet uyguladı, 161 kadın ve kız çocuğuna cinsel tacizde bulundu. 2013'te her 10 kadından biri, şiddet gördüğü için kolluk kuvvetlerine, mülki amirlere ve savcılara defalarca şikayette bulunmasına ya da koruma tedbir kararı çıkartmasına rağmen ağır yaralandı. Kadınlar en çok kocalarından şiddet gördü, yüzde 15'i boşanmak istedikleri için öldürüldü. Tecavüzcülerin ise, yüzde 52'si tanıdıkları erkeklerdi. Tecavüz olaylarının yüzde 36'sı kadınların evlerinde gerçekleşti.

Kadınlar isyanda

Elbette, her saldırı kadınlar cephesinde daha örgütlü ve daha dirençli bir şekilde protesto edildi.
Erkek egemenliğine, şiddete, kadın düşmanı politikalara, kadın emeği sömürüsüne ve savaşa karşı kadınlar 8 Mart'ta alanlardaydı. Taksim 1 Mayıs yasağına karşı yoğun polis saldırısı altında yaklaşık 7 saat süren direnişin içindeydi.
Ve muazzam Haziran ayaklanmasıyla, on binlerce kadın ayağa kalktı. Siyahlı kadın ve kırmızılı kadın direnişin sembolü oldu. Kadınlar, sorunlarını tartışıp, çözümler üretecekleri forumları örgütlediler, forumlardan alanlara aktılar. Kadına yönelik şiddetin örgütlü öncü kuvveti devlet, direnişçi kadınlara yönelik taciz, tecavüz tehdidi, gözaltında çıplak arama gibi yöntemlere başvurduysa da, kadınlar pes etmedi, aksine daha fazla sokaklara çıktı. "Bir kere gittik Gezi'ye, dönmeyiz evimize" sloganıyla 25 Kasım "Kadına yönelik şiddete hayır" gününde erkek egemenliğine karşı yürüyen kadınlar, şiddeti, AKP›nin kadın düşmanı politikalarını teşhir etti.
İşçi direnişlerinde de, ekolojik yıkıma karşı da, kent hakkı mücadelesinde de kadınlar ön saflardaydı. Emeklerine yaşam alanlarına sahip çıktılar. Anlayacağınız, 2013 de devlet nereye saldırsa orada karşısında kadınları buldu ve bulmaya devam edecek.

'Kadın kentler' istiyoruz!

Kadınların sokağa çıkmasını sağlayan politikalarla beraber sokakların da, kadınların özgürce yaşayabileceği mekânlar haline getirilmesi gerekiyor.

Kader ORTAKAYA

Parlamentodaki partilere baktığımızda, Kürdistan'da BDP, batıda HDP dışında kalan partilerin, yerel seçim politikalarında, kadınların adı bile yok.
Seçimler, "bıyıklı siyasetçilerin" kentleri zapturapt altına alma savaşına dönüşmüş. Kadın adaylar, yine yok denecek kadar az.
Peki, toplumun %50 "azınlığı" olan kadınlar, burjuva siyasetçilerinin seçim listelerinde neden yer bulamıyor?
Erkek egemen zihniyetin gölgesinde kadınlar
Toplumsal cinsiyet rollerine göre siyaset yapmayı ezber edinmiş anlayış düzeyindekiler, kadınları ancak siyaset malzeme ederler.
Kadınlar siyaset yap(a) maz! Kadınlar çocuk doğurur!

Toplumsal cinsiyet

Türkiye'de, seçme ve seçilme hakkı kadınlara yukardan ve "zorla verildiği" için, kadın bakış açısı ve kadınlar siyasette hiçbir zaman yer bulamamışlardır.
Bir dönem Başbakan olan Tansu Çiller'i, Bakan olan Fatma Şahin'i, Nimet Çubukçu'yu unutmadık. Ataerkinin yeniden üreticisi olan devletin bu kurumlarında, erkek egemen zihniyetin gölgesi altındaki bu kadınlar, kadınların özgürleşmesi için ne yapabildi? Hiçbir şey.
Kadın cinayetleri artarak işlenmeye, okullarda cinsiyetçi eğitim verilmeye devam ediyor.
Bizler Kadınları, kadın bakış açısının egemen olduğu politikalarla, bu kürsülerde görmek istiyoruz.
Mekânlar toplumsal cinsiyet rollerini yeniden üretiyor!
Toplumsal cinsiyet rolleri, kentin her mekânında yeniden üretiliyor.

Cinsiyetçi yerel yönetim

Toplu taşıma araçları, cinsiyetçi uyarılarla donatılmış, tacizin mekânları haline getirilmiştir. Karanlık kent geceleri, erkeklerin egemenliğinde taciz, tecavüz kokmaktadır.
Belediyelerin kadınlar için verdiği kurslar, toplumsal cinsiyet rollerine göre şekillenmektedir. Biçki-dikiş, kuaförlük kurslarının ötesine geçmemektedir. Üstelik kadınların aldıkları bu sertifikalar da sadece duvarları süslemektedir.
Belediyeler "kadın danışma merkezleri " adı altında aileyi koruma hizmeti vermektedir. Şiddet gören kadınları evlerine göndermeye dönük politikalar izlemektedirler. Sınırlı sayıdaki sığınma evleri ise, kadına yaşamını, özgürce kurma bilincini vermekten çok uzaktır.
Bu uygulamalar ancak kadınların da kentlerin yönetiminde söz sahibi olabilmeleriyle değişebilir. Daha fazla kadını seçimlerde görebilmek istiyorsak, kadın adayların önündeki engeller kaldırılmalıdır.
HDP ve BDP bu konuda önemli adımlar atmakta ve kadın adaylardan hiçbir ücret almamaktadır. Eş başkanlık sistemiyle, pozitif ayrımcılık ilkeleriyle gerçek birer "kadın partisi" olmaya adaylar.
Kadın Kentleri İstiyoruz. Kadınların sokağa çıkmasını sağlayan politikalarla beraber sokakların da, kadınların özgürce yaşayabileceği mekânlar haline getirilmesi gerekiyor. Kentlerin kadın bakış açısına göre yeniden organize edilmesi için aşağıdaki öneriler başlangıç olabilir.
Belediye çalışanlarına cinsiyet kotası konmalı ve çalışanların % 50 si kadınlardan oluşmalı.
Belediyeler şiddete, tacize, tecavüze karşı kampanyalar yürütmelidir.
Kent kadın meclisleri oluşturulmalıdır.
Toplu taşıma araçları kadınlar için daha ucuz olmalı, tacizden arınmalıdır.
Bütün sokaklar aydınlatılmalıdır.

Kentler ve kadınlar

Belediyelerde, kadın bakış açısıyla, kadınların sorunlarına çözüm üretebilecek merciler oluşturulmalıdır.
Her belediye, kadınlar için özgür yaşam alanları niteliği taşıyan, sığınma evleri kurmalıdır.Her mahalleye kreş açılmalıdır.
Gezi direnişi, kadın kenti pratiği bakımından çok önemlidir ve herkese bir kez daha şunu göstermiştir; meydanlar, kentler ancak kadınlarla özgürleşebilir!

#nasıl bir ulaşım?

Kamusal çıkarları, doğayı ve yaşamsal kriterleri gözeten, ihtiyaç ve hak temelli, katılımcı bir yerel yönetimler anlayışıyla ve bütünlüklü bir sistem planlamasıyla, "nasıl bir kent istiyoruz"u konuşabiliriz ancak.

Perihan KOCA

80'lerde dünya ekonomisinde yaşanan neo liberal dönüşüm ve buna bağlı olarak hız kazanan kürselleşme dalgasıyla, kentlerde köklü bir yeniden yapılanma sürecine girilerek, kentlerin çehresi yeni bir kimliğe büründürüldü(yor). Kapitalist ekonominin "daha fazla kar" mantığı ile, tüm yaşam alanlarının ve hatta bireysel aidiyetlerin işgali söz konusu.

Eh, artık herkesin malumu, RTE hükümeti, 11 yıllık iktidarında, kentlerin "işgalini" ilmek ilmek işledi.

AKP'nin ideolojik hedefleri ve sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda, sorgusuz sualsiz ve alelacele devasa bir rant şantiyesi inşa edildi.

Kamusal denetim ve çıkarlar hukuk yoluyla ortadan kaldırılarak, "yerel yönetimlerin güçlendirilmesi" adı altında, kentlerin kapıları sermayenin "işgaline" açılıverdi.

Ve 11 yılda bir de baktık, her yerden yükselen gökdelenler, plazalar, ve AVM'lerin gölgesinde, kentsel dönüşüm denen bir "zincirleme kuşatma" nın ve ulaşım ağının içine alınmışız.

Kentler; otobanlar, katlı kavşaklar, köprüler, deniz altı metrolarıyla donatılarak, betondan bir imar çöplüğüne dönüştürülmüş.

Yaşanılan dönüşümlerin, kentsel planlamada doğal bir süreç olduğunu yahut, siyasi iktidarların sermayenin taleplerine ayarlı barınma, ulaşım veya "kamusal"a dair hak temelli bir planlama yapıldığını söyleyebilir miyiz?

Otomobil merkezli ulaşım

Otomotiv sektörü ve özel oto sahipliği, kentleşmeyi ve ulaşım planlamasını belirleyen en önemli etmenlerden biri. Ulaşım alt yapısı kentsel planlamalar çerçevesinde yekten dönüştürülürken, yapılan her proje "trafik sorununu çözüyoruz" söylemleriyle meşrulaştırılıyor.

İhtiyaç temelli bir planlama yapılmaksızın, nüfusu sürekli artan ve özel oto sahipliğine dayalı bir sistemde, kentlerin ulaşım sorunu çözülür mü ya da nasıl çözülüyor?

Ulaşım sektörünün kendisi bir sermaye hamlesi olarak görülerek, rant maksimizasyonun daimiliğini sağlayacak çözümler üretiliyor.

Elbette ki böylesi bir alt yapı planlamasında, kentin her yerini sarmalayan otobanlar, katlı kavşaklar ve köprüler, özel oto sahipliğine dayalı ulaşım sisteminin olmazsa olmazları.

Hemen yanı başımızda, Kuzey Ormanları, en önemli ulaşım projesi olarak gösterilen 3. Köprü ve Kuzey Marmara Otoyolu inşaatı ile katlediliyor.

Rakamlarla baktığımızda, 1.Köprü açıldıktan bir yıl sonra Boğazı geçen insan sayısı yüzde 4 ve 2. Köprü' den sonra yüzde 170 artarken, araç sayısı 1. Köprü'de yüzde 200 ve 2. Köprüde yüzde 1180 artıyor.

Belli ki, 3. Köprü ile trafik sorunu çözülmeyecek, aksine artan oranda düğümlenecek. Çünkü, taşıdıkları insan değil otomobil.

Özel oto kullanımını teşvik eden çözümler üreterek, 3. Köprü de yetmez 5. Köprü de, çılgın projeler de.

1990 da dünya genelinde 500 milyon otomobil vardı, bugünkü rakam ise hemen hemen 800 milyon ve İEA tahminlerine göre 2050'de otomobil sayısı 2 ile 3 milyara çıkmış olacak.

Böyle bir rakamın, dünyanın ekolojik dengelerinin kaldırmayacağı imkansızlığı ortada.

Hormonlu kentlerin ulaşım sistemi

Bilimsel nitelikten uzak ve mesleki uzmanların itirazlarını dikkate almayan, sermayenin taleplerinde ısrarcı ve yatırımlarını seçim dönemlerine göre organize eden bir belediyecilik anlayışı ile planlanıyor (!) kentler.

İnşaat sektörü ve kent planlamalarının çıkmazlarında, ulaşım sorunu, kar merkezli projelerle "yamalı çözüm"lerden ve kentin-doğanın asimilasyonundan ileri gitmeyecektir.

Kamusal çıkarları, doğayı ve yaşamsal kriterleri gözeten, ihtiyaç ve hak temelli, katılımcı bir yerel yönetimler anlayışıyla ve bütünlüklü bir sistem planlamasıyla, "nasıl bir kent istiyoruz"u konuşabiliriz ancak.

Toplu taşımadan, raylı sistemlerden, yürüme ve bisiklet yollarından ve hatta parasız ulaşımdan da…

Şimdi "nasıl bir kent istiyoruz" sorusunun cevabı; Harvey'in de dillendirdiği gibi, "Kenti nasıl örgütleyebiliriz? sorusunda yatıyor.29.01.14

2013 kent bilançosu

Emlak ve imar rantının 11 yıllık grafiğinde kentler, inşaat sektörü yükselen ivmesiyle, hem ekonominin hem de siyasetin merkezine oturdu.

Neşe YAMAN

- Haydarpaşa Tren İstasyonu atıllaştırılıp, özelleştirildi. Otele dönüştürülmesi planlanan Haydarpaşa'da çıkan yangının üzerinden 3 yıl geçmesine rağmen 2013 yılında da atıllığını koruyor.

- Emek Sineması'nın da bulunduğu Serkildoryan Binası'nda inşaat iskelesi ve paravanlar yükseldi. Kültür mirası yapı Kamer İnşaat tarafından yıkılarak, AVM-Sinema kompleksi hazırlıklarına başlandı.

- 6 Haziran 2013'de İstanbul 1. İdare Mahkemesi'nin 'Taksim Yayalaştırma Projesi'ni iptal ettiği ortaya çıktı. 3 Temmuz'da duyurulan karar, çalışmaları devam eden yayalaştırma, Gezi Parkı ve Topçu Kışlası gibi projeleri kapsıyor.

- Ankara'da çok sayıda iş makinesi ve çevik kuvvet desteğiyle, hukuki süreci es geçerek, gece yarısı ODTÜ ormanına giderek yol çalışmasına başladı, yüzlerce ağacı katletti.

-Erdoğan'ın Çamlıca Tepesi'ne yapmak istediği 37 bin 500 cemaat kapasiteli dev Çamlıca Cami'nin temeli, büyük bir törenle atıldı.

-Galataport olarak bilinen, 1200 metrelik sahil şeridini kapsayan ihaleyi 702 milyon dolarla Doğuş Holding kazandı.

-Haliç'te, 1455'te kurulan tersane, otel, AVM ve yat limanına dönüştürülmek için ihaleye çıkartıldı. Haliç Yat Limanı/Kompleksi Projesi ihalesini 1 milyar 346 milyon dolarla Sembol İnşaat'ın oluşturduğu konsorsiyum kazandı.

-Beşiktaş'taki Kadıköy Şehir Hatları İskelesi'nin Dolmabahçe'deki Başbakanlık Ofisi'nin yanına yapılan Shangri-La Oteli'ne satıldı İskelenin otelin özel iskelesi olarak kullanılacağı iddia edildi.

-1976 yılında doğal ve tarihi sit ilan edilen Yassıada, müze olmayı beklerken imara açılarak, yüzde 5 olan inşaat izni yüzde 65'e çıkarıldı. Adaya otel, restoran, kongre merkezleri, konaklama tesisleri yapılmasının önü açıldı.

-AKP iktidarı Genel Kurul'da Torba Yasa Teklifi görüşülürken, Gezi direnişi dolayısıyla TMMOB'nin yetki ve gelirlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devrini öngören bir önerge verdi.

-Taksim Yayalaştırma Projesi kapsamında yapılan araç tüneli, Eylül'de açıldı.

-İstanbul 3. havalimanı için, 22 milyar 152 milyon Euro'yla ihalede en yüksek teklifi sunarak Limak-Kolin-Cengiz-Mapa-Kalyon Ortak Girişim Grubu verildi. İhale, tarihinin en büyük ihalesi oldu.

-İstanbul Boğazı'na yapılacak 3. köprünün temeli atılarak, bağlantı yolları için on binlerce ağaç son sürat kesilerek, köprünün ayakları yükseldi. Köprüye katliamlarıyla ünlü Yavuz Sultan Selim isminin verilmesi Alevi halklarında tepki uyandırdı.

-Hazırlıkları tamamlanmadan 29 Ekim'de, büyük bir tören ile Marmaray Projesi açıldı. Açılışında ve sonrasında yaşanan kaza ve aksaklıklarla çılgın projenin tehlikeleri kendini gösterdi.

-17 Aralık yolsuzluk operasyonu kapsamında, Bakan çocukları, işadamları, koruma kurul ve belediye yetkilileri, kentsel dönüşüm projeleriyle isimlerini sıkça duyduğumuz Ağaoğlu, Taşyapı, Yorum İnşaat, Kalyon İnşaat gibi şirketlerin, Zorlu Center , Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TOKİ, Emlak Konut GYO, Fatih Belediyesi gibi kamu kurumlarının ve birçok iş adamının ismi 'imar/ rant yolsuzlukları', 'bakanlık yoluyla emsal artırımı' gibi kenti/ kentlileri ilgilendiren operasyon kapsamına alındı.

Bayraktar dönemi kapanırken

İsimler değişti, Bayraktar gitti, Güllüce geldi. Niyet de ana slogan da aynı: "İnşaat ya resulullah!"

Sibel YILMAZ

İstihdam alanındaki dönüşüm, mekanları da hızlıca değiştirdi. Kırsal yaşamın tasfiyesiyle kent nüfusunun hızlıca artışı yeni bir mekan algısı yaratırken, bu süreç aynı zamanda yeni yatırım odaklarına işaret ediyordu.

Küreselleşme dalgası ile birlikte, kentleşme oranı tüm dünyada artarken, bu süreç Türkiye'de 2000'li yıllarda "vahşi yapılaşmanın" önünü açtı.

İstanbul uluslararası sermayenin yerleşme-konumlanma kentlerinden biri haline getirilirken, artık ülke bir çok büyükşehir belediyesine sahip ve yeni büyükşehir yasası ile sayıları artan bu şehirler, kentsel dönüşüm planları ile mega kentler listesinde yerini aldı.

2001 yılında kurulan, ekonomideki tıkanıklığa çare olacak ve yeni bir 'büyümenin' miladı sayılacak inşaat sektörünün lokomotifliğini üstlenen TOKİ, burjuvazinin kar kaynağı ve yeni şehirlerin yaratıcısıdır artık.

TOKİ-Bayraktar-AKP

Şimdi AKP'nin bu kurguyu nasıl, hangi araçla ve kimle hayata geçirdiğine kısaca bakacak olursak; Erdoğan Bayraktar, RTE' ye en yakın isimlerden bir tanesi (idi!). Zamanında İstanbul TOKİ'sinin başkanlığını yapmış, ardından RTE eliyle tümden TOKİ'yi devralmış. Sonunda, bütün bir inşaat sektörünün 'yürütücülüğünü' yapması için Çevre ve Şehircilik Bakanlığını Bayraktar'a veren RTE, sınırsız yetkilerle TOKİ'yi donatarak, Bakanlığa devretmiş , ''Yürü(t) ya kulum" misali yol göstermiş.

Gün oldu devran döndü, dostluk bozuldu. Yolsuzluk operasyonu ile kentsel yağmanın bilançosu açığa çıktı. RTE, operasyonun hemen ardından, meselenin kendisine kadar gittiğini fark edip, Bayraktar'ın ipini çekti.

Bayraktar'ın görev dönemi boyunca bir çok icraatı var! Kentsel dönüşüme alt yapı sağlayan bütün politik destek unsurlarını hayata geçirdi.

Ağaoğlu, Aşçıoğlu ve Kuzu gibi, yolsuzluk operasyonları ile de açığa çıktığı üzere AKP ile yakın ilişkisi olan birçok inşaat firması, bizzat TOKİ eliyle oluşturuldu ve sektörün parlayan yıldızları haline getirildi.

İşte kentsel dönüşüm

Çıkarılan birçok yasa, yasa taslağı ve kanun hükmünde kararname, inşaat sektörüne yasal destek sağlayarak bu sektörü devleştirdi. Bunlardan en göze çarpanları; Afet Yasası, 2B Yasası, Torba Yasa Taslağı, Büyükşehir ve Belediye Kanununda yapılan değişiklikler. Van depremi yasallaşan Afet Yasası, kentsel dönüşüm bahanesi ile, meçhul kriterlerle, talan edilmek istenen bölgeler Riskli Alan sınırları içine alınarak, sadece ranta dayalı kararlarla, inşaat sektörü üzerinden büyük rant ve yatırım alanları açılıyor.

Kamusal alanlar Çevre ve Şehircilik bakanlığı eliyle TOKİ'ye devredilerek, yapılaşmanın önü açılıyor. Kamusal alanlar artık özel şirketlere devredilebiliyor. TOKİ yabancı şirketlerle çalıştığı takdirde, her hangi bir engel çıkmayacak. Yabancı şirketlere gayri menkul satışı da mümkün.

2B yasası ile, ormanlık alanlar yapılaşmaya peşkeş çekiliyor. 2B alanlarının satışından elde edilen gelir kentsel dönüşüm masraflarına aktarılırken, artık bu bölgeler ormanlık alan değil inşaat çöplüğü.

İnşaat sektörüne olan talep bu denli yayılmışken, sektörün yağmanın, hırsızlığın, yolsuzluğun üzerine oturuyor olması da bir başka boyut. İsimler değişti, Bayraktar gitti, Güllüce geldi. Niyet de ana slogan da aynı: "İnşaat ya resulullah!"

Belli ki, inşaat patronlarının,"büyük patron"la hallettikleri işler ve kentleri betondan toplu mezarlara dönüştürme hayalleri sürüyor. Ancak, emlak ve imar rantıyla ceplerini dolduranlar siyaset arenalarından süpürülürken, bunun sürdürülebilirliği ne kadar mümkün?

Sektörün yaklaşan krizi ve "büyük patron"un yekten iflası hemen kapıda.

KÜLTÜR / SANAT

Kitaplardan kurtulabileceğinizi sanmayın

Modernizm de 'kitap'la barışık olmadı. 1933 Hitler Almanyası kısa sürede yüz binlerce kitap yakmadı mı? Belki yarının kapitalist otokratları, elektrik santrallerinin şalterini indirecek kadar rahatlayacaklar. Kim bilir?

E.H.BEREKETOĞLU

Kitaplar basılır hem de renkli
Yeni yıla kitapların dünyasından iki haberle merhaba dedik.
Türkiye Yayıncılar Birliği'nin basın duyurusuna göre geçen yıl basılan kitap sayısı MEB için basılan kitapları da dahil ettiğimizde 536.259.040 adet, kişi başına düşen kitap sayısı ise 7.1.
Peki, biz yıllarca yedi Türk bir araya gelip yılda ancak "bir" kitap bitiriyor saptamasıyla veryansın eden nicesini görmedik mi? Hatta, devamında, yılda bilmem ne kadar okuyan Japon "örnek vatandaş" olarak gösterilmez miydi?
İkinci haber, Can Yayınlarından. 1981 yılında Erdal Öz'ün kurduğu Can Yayınevi efsaneleşmiş "beyaz kapak kırmızı kalpli" tasarımından vazgeçtiğini duyurdu. Yayınevinin yeni sahibi Can Öz'ün deyimiyle artık renkli "pazarlama" dönemi başlıyor.
İki haberin üst üste gelmesi "kitap" nesnesi üzerine düşündürdü beni. Genelde kitap içerik yönüyle konu olur, üzerine yazılırken içeriği baz alınır.
Umberto Eco ile Jean-CLaudeCarriere 'nin söyleşisinden ortaya çıkan "Kitaplardan Kurtulabileceğinizi Sanmayın" kitabı, kitap nesnesi üstüne iki filozofun görüşlerini belirten kapsamlı bir kitap.
İki sohbet arkadaşı kitaplar üstüne konuşurken, kitaplar bir gün hayatımızdan çıkacak ama daha uzun bir zaman var diyorlar.
Rahat olabilirsiniz, üzerine notlar yazacağınız, satır altlarını çizebileceğiniz, kağıt kokusunu içinize çekebileceğiniz daha nice kitap geçecek elinizden. Çünkü, diyor Eco,"Kitap nesnesinin etrafındaki çeşitlemeler beş yüz yılı aşkın süredir onun ne işlevini değiştirdi ne de sentaksını. Kitap tıpkı kaşık, çekiç tekerlek veya makas gibidir. Bir kere icat ettikten sonra daha iyisini yapamazsınız".

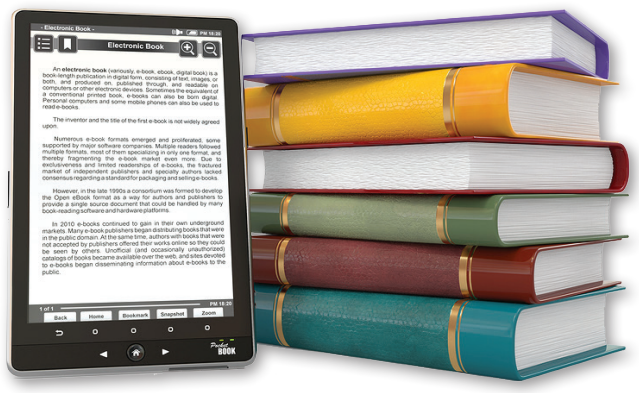

Kitap yüzlerce yıl daha kağıt kokacak

Fetişizme yakın bir bağlılıkla kitaplara bağlanan niceleri var. Kütüphaneleri ile gurur duyan kentlileri, aydınları ve okur-yazarları bir düşünün; onların kitapla kurduğu ilişki salt okumak üzerine midir? On binlerce kitaba sahip birinin tüm kitapları ortalama bir okumayla ancak 100 yılı aşkın bir süreyle okuyabileceğini düşünürsek nesne olan kitapla insan ilişkisi anlaşılabilir.
İlk habere dönersek; geçen yıl Yayıncılar Birliği'nin verdiği bilgide, Uluslararası Yayıncılar Birliği'nin (IPA) 2013 araştırmasına göre, Türkiye, 1 Milyar 682 milyon Euro ciro ile dünyanın en büyük 13. yayıncılık sektörüne sahip. Yani, o çok severek bağ kurduğunuz nesne- "kitabı", sadece cirosu ile anılmaya değer bir meta.
Can Yayınevi'nin yeni sahibi de bundan bahsetmiyor mu? Türkiye'de her yıl kitap piyasası büyüyor, biz bu pastadan neden nasiplenmiyelim" demeye getirmiyor mu?
Kitaplar Otokrasi ve Kapitalizm Kıskacına Mı Girecek?
Kitapevi zincirlerinin vitrinlerine bakıldığında aslında anlatmak istediğim omurgasına kavuşur .En çok satan bölümünde rengarenk kitaplar, kapitalizmin ayanı ile beyanı vitrinlerde arz-ı endam ederler.Bir ay sonra o vitrin yeni baştan donanıyor.
"Tarih içinde taş levha, el yazması rulo, papirüs, parşömen ve de matbaanın icadıyla da kâğıda basılı olarak yolculuğunu sürdüren kitap, teknolojinin yeni ürünü elektronik kitap ile yeni bir dönemece mi girdi? Elektronik kitap, basılı kitabı öldürecek mi?"
Eco ve Jean ClaudeCarriére, bunun gerçekleşmesi için zaman var, diyor.
Doğası gereği sansürcü devlet ile doğası gereği tekelci kapitalizm git gide tüm bilgi ve kültür süreçlerine el koymuyor mu?
Son günlerde interneti sansürlemeye çalışan zihniyet, şimdiden e-kitabın hangi tehlikeli sularda varoluş kaygısı ile kıvranacağını göstermiyor mu?
Lakin, yakılan nice kütüphaneler bize tarihin tekerrürden ibaret olduğunu göstermiyor mu? MS. 391 yılında yakılan İskenderiye kütüphanesi ile 11. Yüzyılda aynı kaderi yaşayan Buhara Kütüphanesi, zamanın üst üste binmesinin, teknik gelişmenin kronolojiden bağımsız olduğunu göstermez mi? Modernizm de "kitap"la barışık olmadı. 1933 Hitler Almanyası kısa sürede yüz binlerce kitap yakmadı mı?
Belki yarının kapitalist otokratları, elektrik santralleri şalterini indirecek kadar rahatlayacaklar, kim bilir?

Sanatta iktidar 'dalkavukluğu' örneği

Sanatçı, en büyük erk olarak kabul edilen tanrının yaratıcılığının karşısına kendi yaratıcılığını koyar. Bir başka deyişle, gücün karşısına başka bir güç koyar.

M. Emin TAŞDEMİR

Sultan II. Mehmet'in yani namı diğer Fatih'in, İstanbul'a girişini gösteren ünlü bir tablo vardır. Tablo, II. Abdülhamit'in saray ressamlarından, ünlü İtalyan ressam Fausto Zonaro tarafından yaratılmıştır. Günümüzde de oldukça ünlü olan bu tabloda iki önemli detay vardır. Yerdeki ölülerin arasında duran haçlı kalkan ve Fatih'in sol tarafında duran tüfekli yeniçeri askeri. Bu iki detay birbiriyle ilişki içindedir.
Tüfek, bilindiği üzere -her ne kadar daha önceden icat edilmiş olsa bile- Osmanlı'da daha sıklıkla 16. yüzyılın sonlarında kullanılmaya başlanmıştır. Peki, o zaman tüfekli yeniçerinin Fatih'in yanında ne işi var. Ya da tüfekli yeniçeri kimdir? Bu sorunun cevabı elbette ki, Fausto Zonaro'nun kendisi olacaktır. Zonaro, kendini tablonun merkezindeki Fatih'in hemen yanına yerleştirmiştir. Elinde tuttuğu tüfekle İstanbul'a giriş olayını Abdülhamit dönemi Osmanlı'sına güncelleştirmiştir. Zonaro tabloda Fatih'in, yani iktidarın yanında ve onu korumaktadır.

İktidara tam teslimiyet

Bu açıdan bakıldığında, tüfek sanatçının fırçasını sembolize ederken, Sultan Mehmet ise, II. Abdülhamit'in bizatihi kendisini sembolize etmektedir. Dikkat edilirse, Zonaro tabloda resme bakan kişiye bakmaktadır. Yani iktidara. Özetle Zonaro Sultan Abdülhamit'e şunu söylemektedir: "Ben silahımla(sanatımla) senin yanındayım ve seni koruyorum."
Haçlı kalkan ise, Zonaro'nun dini inancını sembolize etmektedir. Tabloda Zonaro üstünde "La ilehe illallah" yazan bayrakların altında İstanbul'a girerken, Hıristiyanlığın simgesi olan haçı yerlere sermiştir. Her konuda iktidara teslim olan Zonaro, kendi inancını da iktidara feda etmiştir. Zonaro bize, iktidar kontrolündeki sanatın nasıl olması gerektiğiyle ilgili ipuçları da vermektedir.
Zonaro'nun bu davranışı, elbette karşılıksız kalmamıştır. Zonaro, sanatçının "burun" demesinin bile yasak olduğu sansürcü ve sanata karşı savaşın olduğu bir dönemde saray ressamı olma hakkını elde etmiştir. Tıpkı bugün başbakana övgüler yağdırarak, onun yemek davetine katılma hakkını elde eden sanatçılar gibi.
Tarihin her döneminde iktidarın kontrolünde ve hizmetinde "sanatçı" bulmak çok zor değil. Zonaro sadece bir örnek. Tarihsel süreç içerisinde sanatı ele aldığımızda, genel olarak sanatın ve sanatçının mevcut iktidarla çatışma halinde olduğunu görürüz. Sanatın ortaya çıkışı, sanatçının muhalif olması gerekliliğini doğurur.

Yaratıcılık iktidarın hizmetinde

Çünkü sanatçı, en büyük erk olarak kabul edilen tanrının yaratıcılığının karşısına kendi yaratıcılığını koyar. Bir başka deyişle, gücün karşısına başka bir güç koyar. Bu da mevcut iktidarı, kendi karşısında güç olarak gördüğü sanat ve sanatçıyla çatışmaya sürükler. Yine aynı tarihsel süreç, iktidarın, sanatı hiçbir suretle ortadan kaldırma gücüne sahip olmadığını gösterir. Bu yüzden iktidar sanata karşı mücadelesinde iki yolda çaba sarf eder. Sansür, baskılama, şiddet vb. yollardan sanatsal üretimi tamamen engelleme çabası. Sanatçıyı kendi tarafında tutma yoluyla, sanatı kendine hizmet ettirme çabası.
Türkiye'de gezi direnişiyle birlikte en çok gündeme gelen konulardan biri de, yandaş ve muhalif sanatçı tavrı oldu. Bazı sanatçılar hakkında davalar açılırken, çeşitli sebeplerle gözaltına alınırken, tiyatro grupları devlet yardımından men edilerek "cezalandırılırken, hemen karşısına kendi tarafında yer alan, iktidara hizmet eden"sanatçı" kişi ve grupları koyuldu.

El öperek ödül alma

Hatta bazıları, başbakanın elini öpme derecesinde ileri gitti ve ödüllerini de aldılar. Nasıl ki, Fausto Zonaro eserleriyle "Saray Sanatçısı" olmayı elde ettiyse, bu kişi ve gruplar da; Başbakanın danışmanı olma, 5 farklı isimle devlet yardımı alma gibi ödüller elde ettiler… Ancak, toplum vicdanı, bu dalkavukluğu lanetleyecek, iktidarın zorba sahipleri gibi tarihin karanlık sayfalarına gömülmeye mahkûm edecektir.

Don Kişot işgal evi

Don Kişot işgal evinden, Müge Değirmenci ve Eser İnan Arslan'la geleceğe dair planları konuştuk.

Yel değirmeninde işgal süreci nasıl gelişti? Mekan olarak bu binanın özelliği nedir, mahallelinin tepkisi nasıl oldu?

Tamamen, ihtiyaç ve kamusal alan sıkıntısı. Aslında Gezi parkı da, bir kamusal alan sıkıntısıydı. Kış yaklaşıyordu ve forumlar için kapalı alan gerekiyordu, bir işgal fikri ortaya atıldı.
Sonra, imar araştırmasına başladık. Neresi olacağına karar verilince, içeriye girildi ve temizlik başladı. Çok keyifli bir süreçti, hiç agresif değildi. Bildiğimiz gecekondu fikrinden bağımsız olarak kamusal alan mantığında, Türkiye zaten işgal evi fikrine pek açık değil. Aslında biz de bilmiyorduk.
Mahalleli karşı durmadı, ama destek de olmadı. Amsterdam'dan gelen bir şan okulu, 40 kişiyle bir etkinlik yaptı, tam da o gün şikayet var diye, polis bir baskın yaptı.
Evde ideolojik bir söylem çıkmayınca şaşırdılar, tabi hiçbir şey yapamadılar ama mahalleyi terörize etmeye çalıştılar. Bütün mahalle polis arabalarıyla doldu, sonrasında mahalleli de destek vermeye başladı.
Biz etkinlikler yaparken, temizlik yaparken teyzeler börek, çörek, çay getirdiler. Ve bir süre sonra mahalleli, mahalleliyi, dışarıdan gelenleri tanışmaya başladı. Çünkü işgal evi, mahalleyi aşıyor.
İşgal haktır, herhangi bir karar ya da yasa üzerinden yürüyen bir şey değildir. Tamamen, etik üzerinden yürüyen bir şey bu. O yüzden haklıydı. Herkes, haklılığımızı bilen bir yerden karşılık verdi.

Dünyada birçok işgal evi örneği var, ama bu işgallere yaklaşımlar da farklı farklı şekilleniyor. Siz Don Kişot'un bir işgal evi olması noktasında ne düşünüyorsunuz?

Bir bahçem yoksa eğer bir duvarı işgal edebilirim bunun için, çünkü artık sistem o kadar her şeyimizi elimizden aldı, sıkıştırdı ki bizi, küçücük dairelerde birbirimizle ilişkilerimizi kaybettik.
Bunlar işgal ama sırf kafamızı sokacağımız bir yer için değil, işlevsiz bir yapıyı halk için işlevli hale getiriyoruz. Bina orada 20 yıldır duruyor ve sırf birilerinin parası var diye istedikleri mülkü istediklere yere konduramazlar. Biz Yel değirmenini seviyoruz ve burası bizim mahallemiz.

Peki Don Kişot'un işleyişi nasıl?

İşleyiş aslında biraz kendiliğinden gelişiyor. Her Pazartesi forum yapılıyor, orada kararlar alınıyor. Bir de etkinlik sayfası oluşturduk. Evin içinde genel kurallar belli. Tabi çok sert kurallarımız yok.

Neler yapıyorsunuz? Önümüzdeki süreçte neler yapmayı planlıyorsunuz?

Sistemin dışında kendimizi var etmenin yollarını arıyoruz. Küçük küçük inisiyatifler aracılığıyla kendi yaşam alanlarımızda uygulanabilirliğini tartıştığımız atölyeler yapıyoruz.
"Kafa açan cumartesiler" adıyla, yaptığımız atölyeler var. Evin ihtiyaçları gereği, kafa açan cumartesilerde alternatif mimariyi, enerjiyi, ekolojik temizlik ürünlerinin nasıl yapıldığını konuştuk.
Onun dışında müzik yapılıyor.
Bir bostan yapma fikrimiz var. Takas yoluyla tohum alış verişinde bulunduğumuz, tüm bunları mahalleliyle paylaştığımız bir çalışma yapmayı düşünüyoruz.
Takas odası var, tüketime karşı bir alternatif olarak takas pazarı kurmaya çalışıyoruz.
Geri dönüşüm atölyesi var hem kullanılmayan eşyaların geri dönüşümü hem de kompozit gübre için bir geri dönüşüm düşünülüyor.
Bisiklet atölyesi kuruldu. Samet Aksuoğlu'nun büyük çabalarıyla, "engelsiz pedal" adıyla engelli çocuklara bisiklet sağlamaya çalışıyoruz.
Mahalleliye, evi anlattığımız onları dayanışmaya çağırdığımız mektuplar gönderiyoruz.
Söyleşiler gelişiyor, yani sen gelsen, burada bir resim sergisi yapmak istiyorum, desen tamam yap denir, kimse hayır demez.
Biz, komşuluk ve dayanışma ilişkilerinin yeniden kazanılmasını ve işgallerin yaygınlaşması gerekliliğini istiyor, önemsiyoruz.

İnternette faşizm

RedHack, hem tüm takipçilerine sokağı gösteriyor hem de AKP'yi sansür konusunda uyarıyor, saldırılar başlatacaklarının sinyalini veriyor.

Anıl KÜÇÜKRECEP

Kitap yakımı, yayın geciktirme, soğutma etkisi gibi ifade özgürlüğü kısıtlamalarından sonra, son 7 yılda hayatımıza "internet sansürü" terimi girdi. İnternet sansürü; devlet otoritesini internet ortamında zorlayan, sokağa çağrı yapan, anti-kapitalist mücadele veren internet ağlarına girişi engellemek amacıyla uygulanıyor ve buna kılıf olarak "pornografik içerik" gösteriliyor.

Gezi direnişinin ardından, 'baş belası' olarak nitelendirilen internet, son süreçte AKP'yi daha da zorluyor. Özellikle AKP / Cemaat geriliminde oynadığı rol itibariyle internet yasakları artıyor.

5651 sayılı kanundaki düzenleme, zaten ifade özgürlüğüne aykırı olan ve topyekun kaldırılması gereken kanun, kontrolsüz bir baskı aracına dönüştürüyor.

AKP, internet kullanımının kayıt altına alınmasını isteyerek, bireyin "gizlilik" haklarına saldırıyor ve hoşuna gitmeyen her içeriği anında erişime engelleyerek, zorlandığı her an kendine kalkan olarak kullanabileceği bir yasa istiyor! Ancak bu uygulamasıyla, sermayeyi de karşısına alıyor. Sermaye tarafından gelen tepkiler de internetteki denetimden rahatsız oldukları görüşünde. Mahkeme kararı olmaksızın koruma tedbiri uygulanarak, siteler kapatılıyor ve kapanma gerekçelerine ulaşılamıyor. İnternetin "önleyici gözaltısı" olan bu 'koruma tedbiri', kanunda "özel hayatın gizliliği" gibi "kimi/neye göre" gibi tartışmalara açık, muğlak bir ifadeyle sitelerde paylaşılan herhangi bir içerik için tüm sitenin kapatılmasını sağlıyor. Özellikle Facebook, Twitter gibi sosyal medya ortamlarını tehdit eden uygulamanın amaçlarından biri de, internet kullanıcılarını ve paylaşımlarını filtreden geçirip, bireyin internet kullanımını takip edip fişleyerek sosyal medyayı kontrol altına almak.

Kendisine karşı olan en ufak bir tehdide bile tahammülü kalmayan AKP , Gezi'de sokak alternatifini öğrenen yeni topluma körelmiş bıçağıyla saldırıyor. Özellikle son bir yıl içinde kapitalizmin kriziyle başı daha fazla derde giren, halk hareketlerinin hedefinde olan, sermaye gruplarıyla sorunları olan, yani son demlerini yaşayan Erdoğan, interneti sansürleyerek "sosyal medya krizini" çözmeye çalışıyor. Halk AKP'nin krizini biliyor, görüyor. İnternet sansürüne karşı yapılan eylemler de bir başlangıç. Yalnızca sokakta değil; telefonuyla, tabletiyle, bilgisayarıyla internette de direnen Gezi Ruhu, sermayenin alternatifi olma yolunda kendi kendini var ediyor.

RedHack uyarıyor

Yalnızca bu coğrafyada değil, dünya genelinde bir güç haline gelen hacktivist grup RedHack, hem tüm takipçilerine sokağı gösteriyor hem de AKP'yi internet sansürü konusunda uyarıyor ve saldırılarının başlayacağı sinyalini veriyor.

Yani hesaplaşma günü yaklaşıyor, halk iktidarının ayak sesleri geliyor.

Bir tarafta çatışmalar yaşayan bir ayağı kesik, ahlak bekçisi kesilen AKP, diğer tarafta ifade özgürlüğü kısıtlanan, özel hayatına dahi müdahale edilen, sömürülen ama sokağı tatmış ve gittikçe güçlenen, güçlendikçe daha da baskı gören ama yılmayan halk hareketi var.

Ve bu hareket, kendi yaratıcılığının, neşesinin kaynaklarından biri olan, internetinden de alternatif medyasından vazgeçmez!

Sınırlama ve dışlamaya karşı LeGeBİT

LeGeBİT, insanları varoluşsal ve kültürel nedenlerle hor gören faşizm, sömürüye dayalı bir düzen olan kapitalizm, insanlara cinsiyetlerine göre bir değer addeden ataerki ve kişileri cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerine göre yargılayan heteroseksizm karşıtı öğrencilerden oluşur.

Rıfat Can YİĞİT

LeGeBİT, Ege Üniversitesi cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği araştırma ve dayanışma topluluğu. Topluluk, bir yılı aşkın süredir, Ege Üniversitesinde LGBTİ (lezbiyen, gey, biseksüel, transeksüel, interseksüel) öğrencilerin öz örgütlülüğünden doğan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, tüm ezilenlerin maruz kaldığı ayrımcılığa ve şiddete karşı alanlarda kendini bir özne olarak var eden öğrencilerin topluluğudur.

Daha dar kapsamlı olarak; cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği kavramları hakkında toplumda ve siyasetlerde yer etmiş yanlış algıları kırmak, dezenforme edilmiş bilgileri düzeltmek ve LGBTİ bireylerin uğradıkları haksızlıkların önüne geçmek için mücadele eden bir yapıdır.

Kuruluş gerekçelerinden doğan pratiklerini, gerek kampüste gerekse görünürlük kaygısı yaşayan insanların da katılabilmesi amacıyla kampüs dışında toplantılar yaparak gerçekleştirir. Kendi varlık mücadelesini sürdürmek için düzenli olarak her hafta kampüs etkinliği örgütler. Faşizme karşı eylem ve basın açıklamalarında alanlarda kendini gösterir.

Homofobiye inat

Ege Üniversitesi Rektörlüğü tarafından, resmi bir kulüp olma başvurusu, kampüs ve çevresinin hazır olmadığı gerekçesiyle ikinci kez reddedilmesinin ardından, gerekçenin haksızlığını vurgulamak ve kampüsün hazır olduğunu kanıtlamak amacıyla ortalama iki yüz kişilik bir kampüs yürüyüşü gerçekleştirmiştir. Bunun ötesinde İzmir Alsancak İzban istasyonunda, üç arkadaşımızın maruz kaldığı homofobi temelli ayrımcılığa, sözlü ve fiziki şiddete karşı, gerçekleştirdiği basın açıklamasını örgütlemiştir.

Diğer emek, demokrasi örgütlerine ve sivil toplum kuruluşlarına çağrıda bulunmuş ve eylemini faşizme, kapitalizme, ataerkiye ve heteroseksizme karşı duruş olarak gerçekleştirmiştir. Eylem sırasında istasyonda bulunan güvenlik görevlileri eylemin yapılmasını engellemek amacıyla taciz ve tehditlerde bulunmasına karşın, yaşanan ayrımcılık sırasında da orada bulunan güvenlik görevlileri hiçbir müdahalede bulunmadan olayı izlemişlerdir. Buradan da anlaşılacağı üzere, ataerki ve heteroseksizm sorunu ulaşımdan barınmaya kadar temel haklarda bile kendini göstermiştir.

Ataerkiye karşı

LeGeBİT, insanları varoluşsal ve kültürel nedenlerle hor gören ve aşağılayan faşizm, sömürüye dayalı bir düzen olan kapitalizm, insanlara cinsiyetlerine göre bir değer addeden ataerki ve kişileri cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerine göre yargılayan heteroseksizm karşıtı öğrencilerden oluşur. LeGeBİT, geniş kapsamlı olarak insanların öz benlikleri nedeni ile uğradıkları sınırlamalara ve dışlamalara karşı bir duruş sergiler. Bu mücadeleyi yürütürken de çeşitli emek ve demokrasi mücadelesi yürüten dernekler, siyasi partiler ve öğrenci topluluklarıyla dayanışma içerisindedir.

Tüm bunların ışığında, ayrımcılığın ve ötekileştirmenin her türlüsüne karşı duran Toplumsal Özgürlükçü bireyler, mücadelenin salt LGBTİlerin sorunu olmadığını görür ve mücadeleyi doğrudan sahiplenen çizgidedir. Aynı zamanda faşizme, kapitalizme, ataerkiye ve heteroseksizme karşı birleştirici bir çizgi olan LGBTİ mücadelesinin öz örgütlülüğünü doğru bulup savunan bir bakış açısıyla, dayanışmanın ötesinde mücadelenin içinde konumlanmaktadır.

Seçme şansı var mı?

Toplumsal Özgürlükçü bireyler, toplumda kişilerin seçme şansı olmadan içinde bulundukları varoluşsal durumlarının bulunmak istedikleri yerde olmalarını engellememesi için faşizm, kapitalizm, ataerki, heteroseksizm ve bunların beraberinde getirdiği şiddet, taciz ve tecavüze karşı bir duruş sergiler. Sadece pratiklere katılmaktan öte, mücadeleyi yükseltmek için öz örgütlülüğünde politikalar geliştirir ve geliştirdiği politikaları doğrudan örgütleyen bir zeminden hareketle görev ve sorumluluklar alan noktalarda bulunur.

Sınırlar ve sömürü

Sermaye için tuzla buz edilen sınırlar, yoksul göçmenler için, her gün daha yukarı çekiliyor. Sınırlar yükseldikçe göç, 'illegalleşiyor'. Bu durum, enformel sektöre ucuz işgücü sağlıyor.

Kader ORTAKAYA

Sermaye için tuzla buz edilen sınırlar, yoksul göçmenler için, her gün bir kat daha yukarı çekiliyor. Sınırlar yükseldikçe göç, "illegalleşiyor". Bu durum, enformel sektöre ucuz işgücü sağlıyor. Berlin duvarını utanç duvarı olarak nitelendirenler, dün Meksika'da bugün Mardin'de yeni duvarlar örüyorlar.

'Güvenlik çemberi' genişliyor

Birçok göçmen için "varış" ülke statüsündeki AB ülkeleri, göç akımlarını kontrol altına almak için, yeni duvarlar örüyor. Bu duvarların biri de Türkiye'nin AB ile imzaladığı "geri kabul" anlaşması. Türkiye vatandaşlarının 3-4 yıl sonra AB'ye vizesiz girme ihtimalinin anahtarı olarak meşrulaştırılan bu anlaşma karşılığında, Türkiye, kendi sınırlarından, AB'ye giriş yapan göçmenleri geri kabul etmeyi taahhüt ediyor.

Bu anlaşma, Türkiye'ye, "bekleme odası" ve "karakol" işlevlerini yüklüyor.

Sosyalist ülkelerin yarattığı alternatif dünya dönemlerinde, bu ülkelerde yaşayan insanlara "gel gel" yapan kapitalist ülkelerin şimdiki politikaları, göçü engellemek. Göçün engellenemeyen bir olgu olduğundan da haberdar olan kapitalistler, göçmenleri ucuz iş gücü olarak istihdam etmek için, " yasal" göçün koşullarını gün geçtikçe zorlaştırıyorlar.

Türkiye, göç alıp veren bir ülke

Göç akımlarının yöneldiği ülkeler, kapitalist gelişmeye bağlı olarak, göç veren ülke statüsünden göç alan ve veren ülke statüsüne doğru seyir halinde.

Türkiye'ye yönelik yeni göç akımları ve değişen göç örüntüsü, Türkiye'nin, muhacirlik ve gurbetçilik ezberlerini bozmalı. Türkiye, artık sadece göç veren bir ülke değil. Aynı zamanda bir "varış" ülkesi olma özelliği de taşıyor. Yoğunluklu olarak, Eski Doğu bloku ülkeleri ve İran, Suriye, Irak gibi Ortadoğu ülkelerinden gelen göç akımlarına mekan oluyor.

Türkiye göçe "güvenlik" sorunu ekseninde yaklaşıp, göçmenleri "suçlu" görüyor. Peki bu yaklaşım, göçmenleri ucuz iş gücü olarak çalıştırmanın önünde engel midir? Tam tersine, göçmenleri enformel sektörlerde çalıştırmanın önünü açıyor.

Ucuz iş gücü olarak göçmenler

Çeşitli sebeplerle Türkiye'ye gelen ve çalışma izni almayı bekleyenler, "kaçak", "sığınmacı" göçmenler olarak yaşamlarını idame ettirebilmek için, hiçbir hakka sahip olamadıkları enformel sektöre girmek zorunda kalıyorlar.

Türkiye kapitalizmi, Ortadoğu'da yaşanan savaşlardan, savaş göçmenlerinin emeğini sömürerek de besleniyor.

Türkiye, batıdan gelenlere mülteci olarak kabul edilebilme olanağı verirken, doğusundan gelen göçmenlere mülteci statüsü vermiyor. Ortadoğu'dan gelen göçmenler, mültecilik haklarından yararlanamıyor.

Savaş mağduru göçmenler ucuz iş gücü olarak daha fazla sömürülürken, aynı zamanda, "yerli" emekçilere baskı yapılarak, ücretler düşürülüyor.

Göçmenlerin pasaportlarına el konularak veya polise şikayet tehditleriyle zorla çalıştırıldıkları vakalar olmakla beraber, esas olarak "iş gücü piyasasının" en ucuz işçileri olarak görülüyorlar.

Dipte eşitleme

Bir ülkede vatandaşlık belgesine ya da pasaporta sahip olmak her ne kadar avantajlı bir durum olarak görünse de, kapitalizm, emekçileri, çalışma koşulları ve ücretler bakımından dipte eşitlemeye çalışıyor. Adeta, göçmenleşen bir "iş gücü piyasası" yaratmak için çabalanıyor.

Genellikle sınıf mücadelesi dışındaki alanlarda tepkilerini ortaya koyan göçmenlerin, "yerli" işçi sınıfıyla kaderleri ortak. Mücadeleler de ortaklaşmalı.

04.02.2014

EKOLOJİ

Gıdalarda ölümcül oyunlar

Tazeliğin korunması için koruyucular, gıda cazibesini arttırmak için koku yoğunlaştırıcılar, tatlandırıcı ve parlatıcılar gibi katkı maddeleri, zaman içinde gıda sektörüne birer birer girdi.

Kenan DAĞAŞAN

Özellikle II. Dünya savaşı sonrası gıda sektöründeki gelişmelere dikkat çekmekte fayda var. Kapitalist üretim sektörleri içerisinde, gıda sektörünün karlı bir yatırım alanı olması hızla büyümesine yol açtı. Endüstriyel hayvancılık, endüstriyel tarım, bisküvi-çikolata, gazlı içecek, dondurulmuş gıda, konserve sanayi vb. alanların büyük bir hızla yayılmaya başladığı dönemler. Zaman içerisinde ulaşım ağının gelişmesi, beraberinde bölgeler arası gıda ticaretinin gelişmesinin önünü açmıştır. Ancak gıda sektörünün kendine özgü handikapları vardır. Bilindiği gibi gıdaların tazeliğini koruması, görüntü, renk ve kokularını uzun süre saklayabilmesi gibi problemler vardır. Bunlar sermayeyi arayışlara yönlendirmiş ve gıda kimya sanayi ortaya çıkmıştır. Gıdalara koruyucu maddelerin eklenmesi süreci de böylece başlar. Tazeliğin korunması için koruyucular, gıdanın cazibesini arttırmak için koku yoğunlaştırıcılar, tatlandırıcılar, parlatıcılar gibi katkı maddeleri gıda sektörüne birer birer girmiştir.

Böylece kapitalist toplumun doğaya yabancılaşması süreci daha da derinleşir. Doğal ve organik gıdaya erişmek günümüz koşullarında neredeyse imkansız.

Nedir bu katkı maddeleri?

Neler yok ki gıdalarda.
Bir zamanlar böcek ilacı olarak kullanılan, şimdilerde ise yapay tatlandırıcı olan aspartam adlı kimyasal örneğin. Piyasadaki gıda maddelerinde epey yaygın olarak kullanılan bu madde, obezite, MS gibi ciddi rahatsızlıklara yol açıyor. Yapay tatlandırıcıların en yaygını mısır şurubundan elde edilen fruktoz. Kolesterolün yükselmesine neden olan, kansızlık ve kalp hastalıklarını tetikleyen bu madde ketçap, krema, kola, gazoz, şekerleme, hazır çorba, çikolata, gofret, puding, hazır kek gibi gıdalarda bolca bulunuyor. GDO'lu mısırdan üretilmesi de cabası.
Piyasadaki tüm cipslerde bulunan E621 (MSG) adlı madde ise bir lezzet arttırıcı. Merkezi sinir sistemi tahribatı, Alzheimer, Parkinson, Huntington hastalıkları, sara gibi hastalıkları tetikleyici etkisi var.
Tamamen sentetik, doğal hiçbir kaynağı olmayan trans yağlar ise adeta ölüm kaynağı. Kalp krizi ve inme riskini ciddi ölçüde arttıran bu madde sürülebilir kahvaltılık yağlarda, margarinlerde, katı ve kızartma yağlarında, hazır hayvansal gıdalarda vs bolca kullanılır.
Pankreas kanserini yüzde 67, lösemi riskini yüzde 700 arttıran sodyum sülfit (E250), işlenmiş et ürünlerine raf ömrünü uzatmak amacıyla katılıyor. Başta kolon kanseri olmak üzere, her çeşit kanseri tetikliyor. Çocuklarda beyin tümörü oluşturuyor.

Gıda sektörü, devlet ve özel hastane şer üçgeni

Piyasada iki binden fazla katkı maddesinin varlığından bahsediliyor. Ancak şirketlerin önünde onları durduracak bir mekanizma şu anda söz konusu değil.
Neoliberal kapitalizmin özelliklerinden birisi de, toplumun hizmet anlayışını değiştirmesi olmuştur. Devletin önleyici koruyucu önlemler alması, yani gıda şirketlerini denetlemesi ön planda değil.
Bu tutum hem gıda hem de sağlık sektörü yatırımcılarını memnun ediyor. Çünkü sağlığı bozulan insanlar sağlık kuruluşlarına yöneliyor. Testler, tahliller, MR'lar, ilaçlar, cihazlar, ameliyatlar. Kısacası, özel hastaneler ve katil gıda endüstrisi ortak çıkarlar doğrultusunda adeta sırt sırta vermiş 'müşteri' bekliyor.

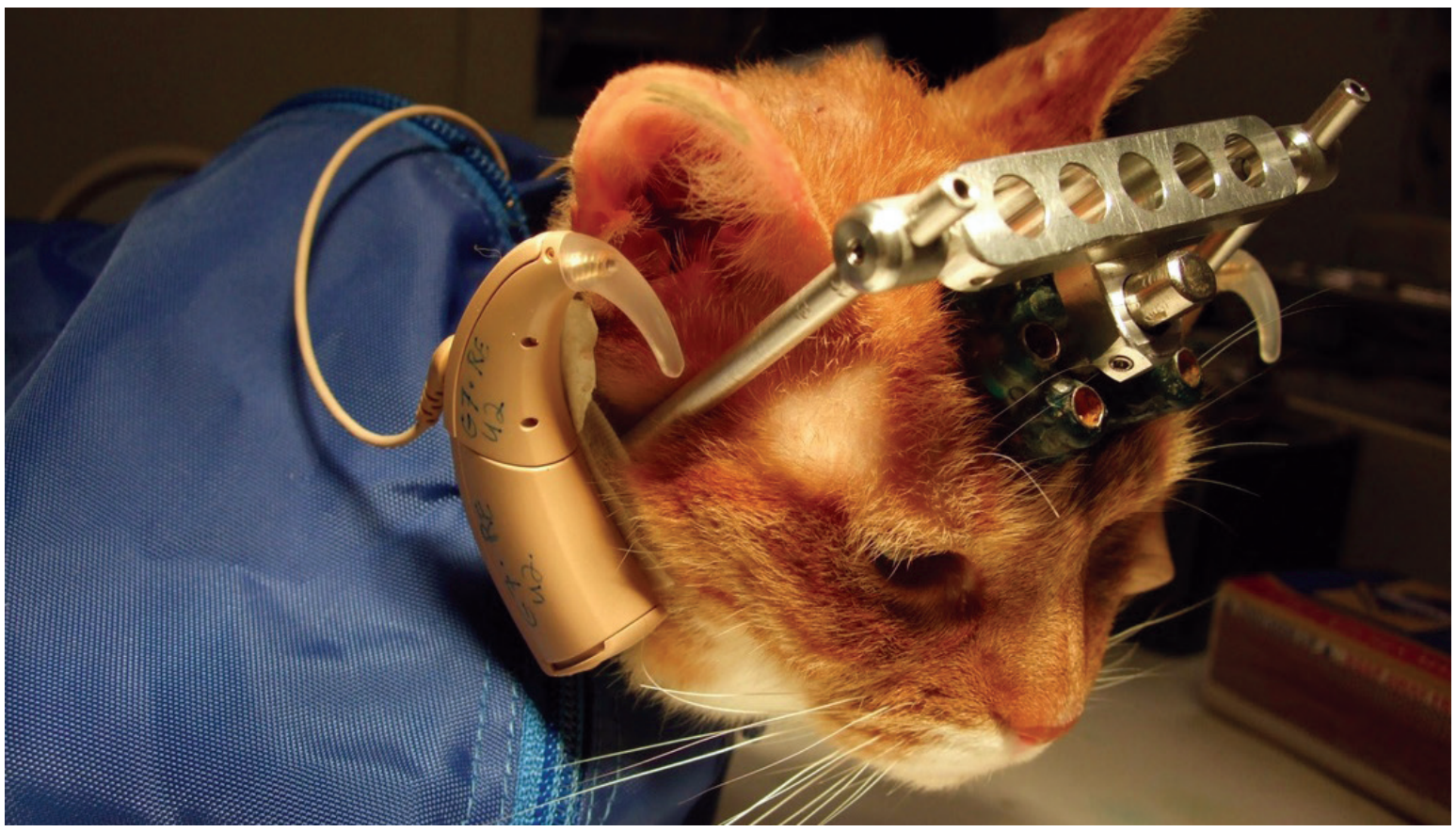

Dünyadaki cehennem: Hayvan deneyleri

İnsanlığın gelişmesi ve hastalıkların önlenmesi iddiası ile sürdürülen hayvan deneylerinde, uluslararası istatistiklere göre, her sene 115 milyon hayvan, laboratuarlarda kullanılarak katlediliyor.

Hasan DURKAL

Devraldığımız binlerce yıllık inanç mirasının aksine, cehennemi bizzat dünyada yaşıyoruz. Yoksulluk, açlık, küresel iklim değişikliği, savaşlar, acılar ve daha niceleri. Dünyadaki kötüye gidişten bahsederken, meseleye sadece kendi penceremizden bakıyoruz. İnsanlığın içerisine düştüğü durumlardan dem vuruyoruz. Peki, ama bu gezegende sadece biz mi varız? Ya insan dışındaki canlıların varlığı?

Hastalıklar ve hayvan deneyleri

Gezegen, her geçen gün daha da yaşanmaz hale geliyor. İnsanlık, bir yandan uygarlığın nimetlerinden umarsızca faydalanırken, kapitalizmin bizleri getirdiği ölümcül noktayı çoğu zaman görmezden geliyor. Doğal dengedeki bozulma, kapitalizmin gıda terörü gibi sebeplerden her gün yeni salgın hastalıklar ortaya çıkıyor.
Kapitalizmin saplandığı pozitivist akıl tutulması, bu problemleri de teknoloji yoluyla çözme yoluna gidiyor. Yeni ilaçlar, yeni tedavi yöntemleri geliştirerek, sorunları çözebileceğini düşünen bu saplantılı durum, kendi açmazlarına hayvanları da alet ederek, onların da cehennemini yaratıyor.
Hayvanlar, sadece tıp ve ilaç endüstrisinde katledilmiyor, çok büyük acılara sebebiyet veren silah hasar deneylerinde, kozmetik ve kimyasal maddelerin canlı vücuduna ne tür hasarlar verdiğinin tespitinde de kullanılıyor.
İnsanlığın gelişmesi ve hastalıkların önlenmesi iddiası ile sürdürülen hayvan deneylerinde, uluslararası istatistiklere göre, her sene 115 milyon hayvan, laboratuarlarda kullanılarak katlediliyor.

Deneyler üzerine birkaç söz

Şu anda piyasada bulunan en az 50 ilaç, hayvanlarda kansere sebep olmuş. Üstelik reçeteli ilaç kullanan insanların % 40'ı yan etkilerden dolayı şikâyetçi oluyor. "Peki, o zaman hayvan deneyleri neden yapılıyor?"
Hayvan deneylerinde güvenli bulunan birçok ilaç, insanlar üzerindeki etkileri nedeniyle geri çekilmiştir.
Bu durum, deneme yanılma yöntemiyle yapılan deneylerle hayvanların canı, hissi, hakları olmayan birer makine olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır.
Hayvan deneylerinin sonuçları güvenilir değildir. Çünkü hayvan deneylerini geçen ilaçların %95'inin ilk klinik deneylerde insanlar üzerinde etkisiz veya tehlikeli oldukları anlaşılmaktadır. Buna rağmen hayvan deneyleri saplantı içerisinde devam ediyor.

AB yasakladı, Türkiye deney cenneti mi olacak?

AB, geçtiğimiz yaz aylarında sadece kozmetik sektörünü kapsayan bir yasağı hayata geçirdi. Artık, AB üyesi ülkelerde kozmetik ürünlerin denenmesi için deney yapılmayacak.
Türkiye'de ise, yasal mevzuat her zamanki gibi tersinden okunuyor. Hani, Tabiat ve Biyo-çeşitliliği Koruma yasasıyla başlayan doğa katliamı misali 2011 yılında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bir mevzuat çıkarttı. AB uyum yasaları kapsamında, kimsenin görüşünü almadan "Deneysel Ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah Ve Korunmasına Dair Yönetmelik" çıkarıldı.
Bu yönetmelik, ne hikmetse hayvan refahı bir yana, sokak hayvanlarının deneyler için kullanılmasının önünü açarak, hayvan katliamlarına yasal bir dayanak oluşturmuştur. Çünkü, adı geçen yönetmelik ile barınaklara toplanan sokak hayvanlarının da Bakanlık izni ile kobay olarak kullanılabileceğinin meşrulaştırıldığı bir döneme girmiş bulunmaktayız.

Hayvancılık endüstrisi üzerine

Hayvanlara uygulanan sistematik suistimal ve şiddet, ormansızlaşma, çevresel kirlilik, küresel ısınma gibi etkiler bir arada düşünülmeli.

Seda ADEMOĞLU

Hayvan hakları nedir ve 'bazı hayvanlar' için mi geçerlidir? Neden tv' lerde bu kadar çok et ve süt reklamı var? İnsanlar hem otçul hem de etçil midir? Et üretimi ile, küresel ısınma ve ormansızlaşma arasında ilişki var mıdır?
Hayvancılık endüstrisi büyürken; her geçen gün daha fazla insan bu etik - ekolojik - politik soruların cevabını aramakta. Çetrefilli bir konu elbette.
Birinci sorun, gündelik hayatın akışında, üzerinde fazla düşünülmeyen alışkanlıkların devrede olması. İkincisi, eğer dev bir endüstriden bahsediyorsak, ulaşabildiğimiz kaynaklar acaba güvenilir mi?

Etik - politik tartışmalar

Tartışmaların etik boyutunun temelinde, insan - doğa ilişkisini nasıl tanımladığımız yatıyor.
İnsan merkezli yaklaşımlara göre, insanlar en önemli yaşam formu ve diğer tüm yaşam formları insanlara yararlı oldukları ölçüde önemli.
Çevre merkezli yaklaşımlara göre ise, doğa tüm unsurlarıyla insanlara olan yararından bağımsız ve sahip olduğu içsel değerinden ötürü önemli.
Bu bağlamda, et / süt ürünleri tüketimi ile ilgili düşüncelerimiz; hayvanların fabrikalarda gördükleri muamele ve şiddet, doğa ile olan ilişkimizi de ortaya koymakta.
Et ve hayvan endüstrisinin büyümesinin sebebinin, artan talep olduğu düşünülebilir. Fakat endüstri daha da büyüsün diye reklamlarla hayvansal gıda tüketiminin özendirilerek insanların daha fazla tüketmelerinin sağlandığı göz önünde tutulmalı.Tıp da bu endüstrinin hegemonyasından ne kadar etkilenebilir.

Hayvancılık endüstrisi ve çevre sorunları

Hayvancılık sektörü, yağmur ormanlarının talan edilmesinden, toprağın ve suyun yapısının bozulmasına ve küresel ısınmaya varıncaya kadar, pek çok kritik çevre sorununun en büyük sebeplerinden birisi.
"Geviş getiren hayvanlar, iklim değişikliği ve iklim politikaları" adlı yeni bir araştırmaya göre, geviş getiren hayvanların sindirim sistemlerinde üretilen metan gazının, insan ile ilişkili sera gazı salınımlarının en büyüğü olduğu tahmin ediliyor.
Çalışmada, yarım kilo sığır veya koyun üretiminden çıkan sera gazı emisyonlarının, protein bakımından zengin fasulye, tahıl veya soya gibi bitkisel besinlerin üretimine göre yaklaşık 50 kat daha fazla olduğu, küresel olarak geviş getiren hayvan sayısının son 50 yılda yüzde 50 arttığı,Dünya'nın kara alanının yaklaşık dörtte birinin sığır, koyun ve keçiler için otlatma alanı olarak kullanıldığı ve tüm ekilebilir arazinin üçte birinin hayvancılık için yem üretiminde kullanıldığı vurgulanıyor.

Her yıl yüzlerce hayvan türü yok oluyor

Greenpeace'in raporuna göre, dünyadaki yıllık ormansızlaşmanın %14'lük bir oranla en büyük sorumlusu, Brezilya'daki Amazon ormanlarının, hayvancılık için katledilmesi. Yağmur ormanlarının yok edilmesiyle her yıl ~1000 hayvan türünün soyu tükeniyor.
Tüm endüstrilerin birincil önceliği kâr, hammaddesi yeryüzü ve üstündeki canlılar olan hayvancılık endüstrisinin de öyle.
Hayvanlara uygulanan sistematik suistimal ve şiddet, ormansızlaşma, çevresel kirlilik, küresel ısınma etkileri bir arada düşünülmeli ve kapitalizmle mücadelede içselleştirilmelidir.

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Ulaş Taştekin
Adres: Şehit Muhtar Mahallesi Nane Sokak No: 15/3 Beyoğlu -İstanbul
Baskı: Karmen Matbaacılık Litros Yolu 2.Matbaacılar Sitesi B Blok 2NB3 Topkapı-İstanbul (0212) 523 37 37